

ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΚΟΣΜΑ

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΛΟΓΟΙ
Δ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΑΘΗΝΑΙ 1971

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Απ.Κουφούδακνς
Δ·

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΛΟΓΟΙ

ΛΩΡΕΑ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

302↓

ΚΤΡΙΑΚΟΥ ΚΟΣΜΑ

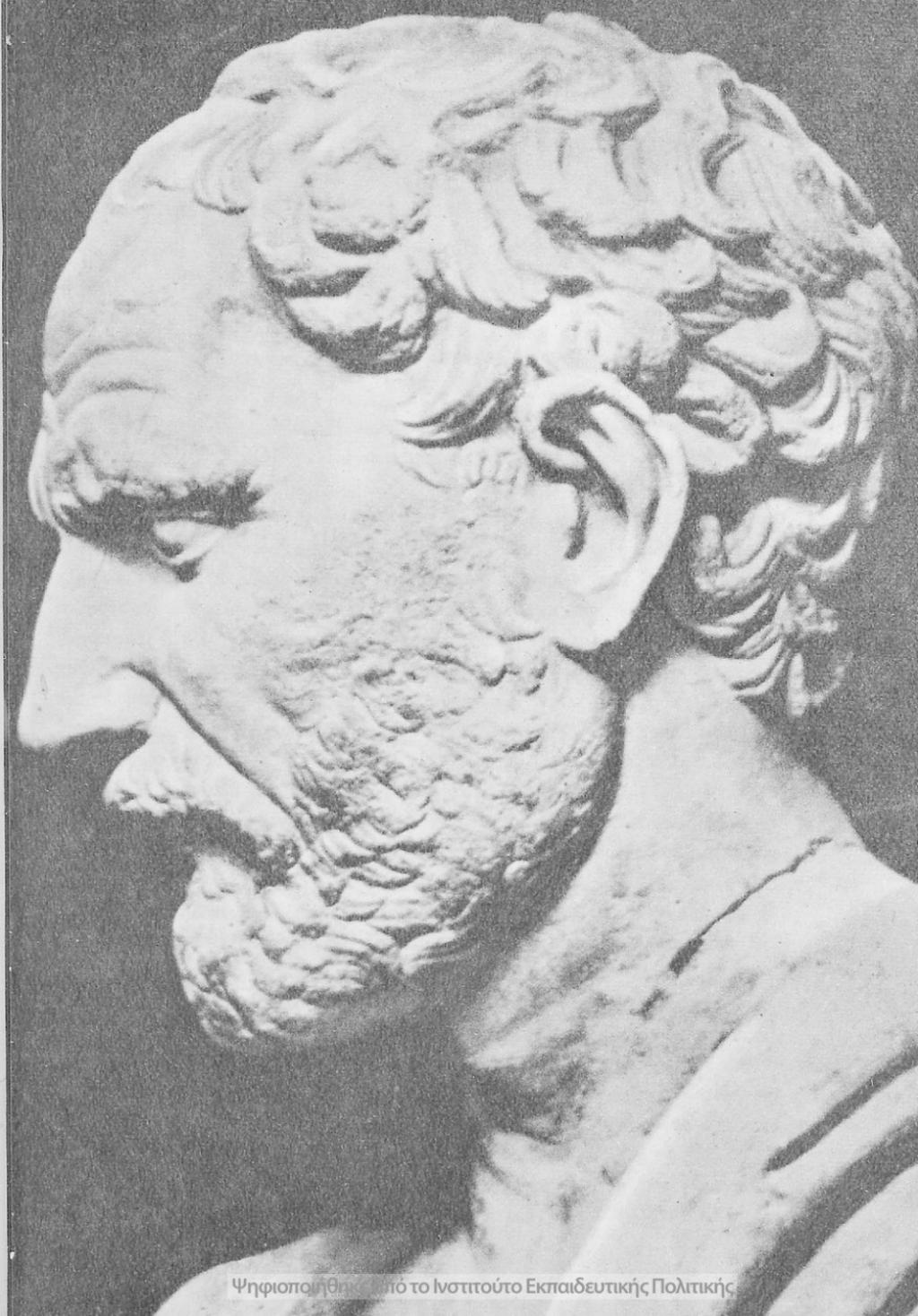
46138

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΛΟΓΟΙ

(ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΙ Α - Β ΚΑΙ ΦΙΛΙΠΠΙΚΟΙ Α - Β)

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ
ΑΘΗΝΑΙ 1974

Ψηφιοποιηθέν από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Βίος τοῦ Δημοσθένους.

‘Ο Δημοσθένης, υἱὸς τοῦ Δημοσθένους καὶ τῆς Κλεοβούλης, ἐγενήθη τὸ 383 π.Χ. Οἱ γονεῖς του ἦσαν πλούσιοι· καὶ ὁ μὲν πατέρος του κατήγετο ἐκ τοῦ ἐν Ἀττικῇ δήμου Παιανίας, κειμένου πρὸς Α τοῦ Υμηττοῦ (ὅπου νῦν τὸ χωρίον Λιόπεσι), ἡ δὲ μήτηρ του ἐξ ἐλληνικῆς οἰκογενείας διαμενούσης ἐν τῇ Ταυρικῇ Χερσονήσῳ (νῦν Κριμαίᾳ).

Ἐπταετής ὁ Δημοσθένης ἔχασε τὸν πατέρα του, ὅστις ἀποθνήσκων ἀφῆκε τρεῖς ἐπιτρόπους τῶν ἀνηλίκων τέκνων, τοῦ υἱοῦ καὶ τῆς θυγατρός. Ἐλλ' οἱ ἐπίτροποι δὲν ἐφάνησαν ἀντάξιοι· τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ ἀποθανόντος διότι τὴν περιουσίαν αὐτοῦ ἀνερχομένην εἰς δέκα πέντε τάλαντα ἐσπατάλησαν σχεδὸν τελείως. Ωσαύτως οὗτοι καὶ τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ Δημοσθένους παρημέλησαν ἀλλ' οὗτος φιλομαθής ὡν καὶ ἐπιμελής κατώρθωσε νὰ λάβῃ ὀρτίαν μόρφωσιν· ἐμαθήτευσε παρὰ τῷ ρήτορι Ἰσαίῳ καὶ ἐμελέτησε τοὺς λόγους τοῦ Ἰσοκράτους, τὰ συγγράμματα τοῦ Πλάτωνος καὶ τὴν ἱστορίαν τοῦ Θουκυδίδου, τὴν δόπιαν, ὡς λέγεται, ὀκτάκις ἀντέγραψε καὶ μέγα μέρος αὐτῆς ἀπεμνημόνευσεν.

“Οτε ἐνηλικιώθη, κατεδίωξε δικαστικῶς τοὺς ἐπιτρόπους ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν τοῦ διδασκάλου του Ἰσαίου καὶ κατώρθωσε μικρὸν μόνον μέρος τῆς πατρικῆς περιουσίας ν' ἀναλάβῃ. Διὸ: τοῦτο ἀναγκασθεῖς νὰ φροντίσῃ πιὸ τῆς ἀναπληρώσεως τῆς ἀπολεσθείσης περιουσίας ἐγένετο λογιγά φοιτητό. Ἀλλὰ τὴν δόξαν του ἀπέκτησεν ἐκ τῶν πολιτικῶν λόγων καὶ τῆς πολιτικῆς ἐνεργείας κατά τοῦ Φιλίππου, τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας, ὅστις ὁσημέραι αὐξανόμενος διενοεῖτο νὰ κυριαρχήσῃ ὅλης τῆς Ἑλλάδος· τοῦτο βλέπων ὁ Δημοσθένης εἰργάζετο διὰ παντὸς τρόπου· ν' ἀνυψώσῃ τὸ φρόνημα συμπολιτῶν του ὑπενθυμίζων εἰς αὐτὸν τὰ ἐν Μαραθῶνι, ἐν Σαλαμῖνι καὶ ἐν Πλαταιαῖς κα-

τορθώματα τῶν προγόνων. Καὶ ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀντιγγωνίζετο πρὸς τοὺς φιλιππίζοντας ἐν Ἀθήναις ρήτορας, ἀφ' ἑτέρου δ' ἐφρόντιζε ν' ἀνεύρη συμμάχους τῷν Ἀθηναίων· ὅτε δ' ἀπεστάλη πρεσβευτὴς εἰς Θήβας, κατώρθωσε νὰ συμφιλιώσῃ τὰς ἔως τότε ἐχθρικὰς πόλεις, Ἀθῆνας καὶ Θήβας, καὶ νὶκ κάμη αὐτὰς συμμάχους· ἀλλ' ἡ συμμαχία αὕτη διελύθη διὰ τῆς ἐν Χαιρωνείᾳ ἤτης (328).

Καὶ μετὰ τὴν ἐν Χαιρωνείᾳ ἤπταν ὁ Δημοσθένης οὕτε ἀπεθαρρύνθη οὕτε ἔπαισε: νὰ μισῇ τοὺς; Μακεδόνας· ἐν ἀρχῇ μάλιστα τῆς βασιλείας τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου (336) ἐπέτυχεν, ίνα οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ Θηβαῖοι ἀπεστατήσουν ἀπὸ τοὺς Μακεδόνας· ἀλλ' ὁ Ἀλέξανδρος ἐπελθὼν κατὰ τῶν Θηβῶν καὶ καταστρέψας αὐτὰς· ἐζήτησεν ἔπειτα παρὰ τῷν Ἀθηναίων τὴν παράδοσιν τοῦ Δημοσθένους· καὶ ἄλλων τινῶν στρατηγῶν καὶ πολιτικῶν· διὰ τῆς ἐπειμβάσεως ὅμως τοῦ μακεδονίζοντος ῥήγορος Δημάδου ἡ πιχράδοσις αὕτη ἀπεσοβήθη.

Τὸ 324 νέα περιπέτεια ἀνέμενε τὸν Δημοσθένη· ὁ ταμίας τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου "Αρπαλος μετὰ πολλῶν γιρημάτων κατέφυγεν εἰς Ἀθῆνας. Κατ' ἐννοολήν τοῦ Ἀλεξάνδρου οἱ Ἀθηναῖοι ἐφυλάκισαν μὲν τὸν "Αρπαλον, κατέσχον δὲ τὰ χορήματα. Καὶ ὁ μὲν "Αρπαλος κατώρθωσε νὰ δραπετεύσῃ, τὰ δὲ χρήματα ἀριθμηθέντα εὑρέθησαν διηγώτερα τῶν ὅσων ἴσχενος· εἶχε κομίσει. Ἡγέρθησαν τότε ὑπόνοιαι, ὅτι τὸ ἐλλεῖπον ποσὸν κατηνικλώθη πρὸς δωροδοκίαν τῶν ρητόρων. Κατηγορήθη δὲ ὁ Δημοσθένης, ὃς λαβὼν εἴκοσι πέντε τάλαντα καὶ κατεδικάσθη εἰς πρόστιμον πεντήκοντα τολάντων· ἐπειδὴ δὲ δὲν ἥδυνατο νὰ πληρώσῃ τὸ ποσὸν αὐτού, ἔφυγεν εἰς Αἴγιναν καὶ ἐκεῖθεν εἰς Τροιζῆνα. Καὶ ἔγραψε μὲν καὶ πρὸν τὴν βουλήν καὶ πρὸς τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων δικαιολογούμενος καὶ παρακαλῶν ν' ἀνακληθῇ, ἀλλ' αἱ παρακλήσεις αὗται εἰς μάτην ἀπέβικινον· καὶ μόνον μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀλεξάνδρου (323), ὅτε αἱ Ἀθῆναι, τὸ "Αργος καὶ ἡ Κόρινθος ἐπανεστάτησαν κατὰ τῶν Μακεδόνων, ἀνεκλήθη ὑπὸ τοῦ δῆμου πανηγυρικῶς.

Μετὰ τὴν ἀνάλησίν του ὁ Δημοσθένης ἔξηκολούθει τὸν κατὰ τῶν Μακεδόνων ἀγῶνα· ἀλλ' ὅτε τὸ 322 αἱ Ἀθῆναι ἐκυριεύθησαν καὶ φρουρὰ μακεδονικὴ ἐγκαθιδρύθη ἐν αὐταῖς, κτεδιώχθη ὑπὸ τοῦ διοικητοῦ τῆς Μακεδονίας "Αντιπάτρου καὶ κατέφυγεν εἰς τὸν ἐν Καλαυρίᾳ (νῦν Πόρω) ναὸν τοῦ Ποσειδῶνος· ἐκεῖ, ίνα μὴ πέσῃ ζῶν εἰς τὰς χειρας τῶν σταλέντων πρὸς σύλληψιν αὐτοῦ, ἀπέθανε πιῶν δηλητήριον (κατὰ τὸν Ὁκτώβριον τοῦ 322).

Οι κάτοικοι τῆς Καλαυρίας ήγειρον ἐντὸς τοῦ περιβόλου τοῦ ναοῦ τοῦ Ποσειδῶνος μνῆμα τοῦ ρήτορος καὶ ἐπὶ αἰῶνας πολλούς ἔξηκολούθουν νὰ τοιμοῦν τὴν μνήμην αὐτοῦ. Ἀλλὰ καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἔστησαν ἐν τῇ ἀγορᾷ γαλοκοῦν ἀνδριάντα τοῦ ρήτορος καὶ εἰς τὴν βάσιν ἐπέγραψαν τὸ πολυυθρύλητον ἐπίγραμμα :

*Εἴτερος ίσην ὁώμην γνώμη, Δημόσιθενες, εἶχες,
οὕποτ' ἀντί Ελλήνων ἥρξεν Ἀρης Μακεδών.*

2. Λόγοι τοῦ Δημοσθένους.

‘Υπὸ τὸ διογμα τοῦ Δημοσθένους διεσώθησαν μέχρις ἡμῶν 61 λόγοι· ἐκ τούτων οἱ μὲν 15 εἶναι συμβούλευτοι οἱ δημηγοροί, οἱ δὲ λοιποὶ δικαιοχοί. Ἐκ τῶν συμβουλευτικῶν, δηλ. τῶν λόγων τῶν ἀπαγγελθέντων ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ δήμου, σπουδαιότατοι εἶναι οἱ τέσσαρες Φιλιππικοί καὶ οἱ τρεῖς Ὁλυνθιακοί· τῶν δὲ δικανικῶν ἔχομεν δύο εἰδή: 1) λόγους δικανικούς δημοσίους, ἀπαγγελθέντας δηλ. ἐν δημοσίαις δίκαιαις, ἐκ τῶν δρούσιν σπουδαιότατος εἶναι διπερὶ τοῦ στεφάνου, καὶ 2) λόγους δικανικούς δικαιαις.

ΜΕΡΟΣ Α'
ΚΕΙΜΕΝΟΝ

I. ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Α'

Ἐισαγωγή. Ἡ Ὀλυνθος ἥτο μία ἐκ τῶν ἀξιολογωτέρων πόλεων τῆς ἀρχαιότητος. Ἐκείτο ἐν τῇ Χαλκιδικῇ χερσονήσῳ ἐπὶ τῆς ΒΔ πλευρᾶς τοῦ Τορωναίου κόπλου.

Κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς βασιλείας τοῦ Φιλίππου καὶ τὸν πόλεμον αὐτοῦ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους οἱ Ὀλύνθιοι συνέπραττον μετ' αὐτοῦ. Λιὰ τοῦτο δὲ Φίλιππος εἰς ἀντάλλαγμα παρεχώρησεν εἰς αὐτοὺς δύο πόλεις, τὴν Ποτείδαιαν καὶ τὸν Ἀνθεμοῦντα. Οἱ Ὀλύνθιοι βλέποντες τὰς τοιαύτας πρὸς αὐτοὺς διαθέσεις τοῦ Φιλίππου ἐθεώρουν ἕαυτοὺς εὐτυχεῖς καὶ ἀσφαλεῖς καὶ ἐπίστενον, διτὶ δὲ Φίλιππος θὰ ἀφηνε τὴν Ὀλυνθον μετὰ τῶν συμμαχικῶν τῆς πόλεων νὰ ὑφίσταται ὡς ἀνεξάρτητος πολιτεία παρὰ τὰ σύνορα τοῦ μακεδονικοῦ βασιλείου.

Ἄλλῃ δὲ διαθέσει τοῦ Φίλιππου ἐπροχώρησε πρὸς τὴν Θράκην, διτὶ καθυπέταξε τὴν Θεσσαλίαν, κατέβαλε τοὺς Φωκεῖς καὶ κατέστησε φανερόν, διτὶ οὕτε φίλον οὕτε σύμμαχον σέβεται, τότε οἱ Ὀλύνθιοι ἀντελήθησαν τὸν ἐπικρεμάμενον καὶ κατὰ τῶν ἴδιων κίνδυνον. Ἐκριναν λοιπὸν καλὸν νὰ στείλοντι πρέσβεις εἰς Ἀθήνας καὶ νὰ εἰρηνεύσουν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους (τὸ 352).

Τὸ διάβθημα τοῦτο τῶν Ὀλυνθίων δὲ Φίλιππος ἐθεώρησε μὲν ὡς ἔχθροικόν, ἀλλὰ δὲν ἐπεχείρησε κατ' αὐτῶν πόλεμον ἀμέσως· ἥρκεσθη ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ εἰσβάλῃ (τὸ 351) εἰς τὴν Χαλκιδικὴν καὶ νὰ ἐπιδείξῃ εἰς τοὺς Ὀλυνθίους ἀπειλητικῶς τὰς στρατιωτικὰς του δυνάμεις. Τὸ 349 δῆμος, λαβὼν ὡς πρόφασιν τὴν ἀρνησιν τῶν Ὀλυνθίων ν' ἀποδώσουν τὸν καταφυγόντα εἰς τὴν πόλιν των ἀδελφῶν τον Ἀρριδαῖον, κηρύγτει δριστικῶς τὸν πόλεμον κατὰ τῶν Ὀλυνθίων. Οἱ Ὀλύνθιοι

τότε ἀποστέλλουν εἰς Ἀθήνας πρέσβεις ζητοῦντες συμμαχίαν καὶ ταχεῖαν βοήθειαν.

Οἱ Ἀθηναῖοι μετὰ τὴν ἄφιξιν τῶν Ὀλυνθίων πρέσβεων συνέρχονται εἰς ἐκκλησίαν· κατὰ ταύτην λαβόντες τὸν λόγον πολλοὶ φήτορες ἔξεφρασαν ἐνδοιασμοὺς διὰ τὴν ἀποστολὴν βοηθείας εἰς Ὀλυνθον· τελευταῖος ἀναβαίνει εἰς τὸ βῆμα ὁ Δημοσθένης καὶ ἀπαγγέλλει τὸν Α' Ὀλυνθιακὸν — κατὰ τὸ θέρος τοῦ 349 —, ἐν τῷ δόποιώ ὑποδεικνύει εἰς τὸν Ἀθηναῖον τί διφείλουν οὗτοι νὰ πράξουν ἐν τῇ προκειμένῃ περιστάσει.

Γροσίριον Διηγήσις

1 Ἄντι πολλῶν ἄν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χρημάτων ὑμᾶς ἐλέσθαι νομίζω, εἰ φανερὸν γένοιτο τὸ μέλλον συνοίσειν τῇ πόλει, περὶ ὧν νυνὶ σκοπεῖτε. "Οτε τοίνυν τοῦθ' οὕτως ἔχει, προσήκει προθύμως ἐθέλειν ἀκούειν τῶν βουλομένων συμβουλεύειν· οὐ γάρ μόνον, εἰ τι χρήσιμον ἐσκεμμένος ἥκει τις, τοῦτ' ἀν ἀκούσαντες λάβοιτε, ἀλλὰ καὶ τῆς ὑμετέρας τύχης ὑπολαμβάνω πολλὰ τῶν δεόντων ἐκ τοῦ παραχρῆμ' ἐνίοις ἀν ἐπελθεῖν εἰπεῖν, ὡστ' ἐξ ἀπάντων ῥᾳδίαν τὴν τοῦ συμφέροντος ὑμῖν αἰρεσιν γενέσθαι. 'Ο μὲν οὖν παρὼν καιρός, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μόνον οὐχὶ λέγει φωνὴν ἀφιεῖς, διτὶ τῶν πραγμάτων ὑμῖν ἐκείνων αὐτοῖς ἀντιληπτέον ἐστίν, εἴπερ ὑπὲρ σωτηρίας αὐτῶν φροντίζετε· ἡμεῖς δ' οὐκ οἶδ' διτινά μοι δοκοῦμεν ἔχειν τρόπον πρὸς αὐτά.

2 Ἐστι δὴ τὰ γ' ἐμοὶ δοκοῦντα, ψηφίσασθαι μὲν ἥδη τὴν βοήθειαν καὶ παρασκευάσασθαι τὴν ταχίστην, διποτες ἐνθένδε βοηθήσοτε καὶ μὴ πάθητε ταύτὸν ὅπερ καὶ πρότερον, πρεσβείαν δὲ πέμπειν, ἥτις ταῦτ' ἐρεῖ καὶ παρέσται τοῖς πράγμασιν· ὡς ἔστι μάλιστα τοῦτο δέος, μὴ πανοῦργος ὃν καὶ δεινὸς ἄνθρωπος πράγμασι χρῆσθαι, τὰ μὲν εἰκανά, ἥντικ' ἀν τύχη, τὰ δ' ἀπειλῶν (ἀξιόπιστος δ' ἀν εἰκότως φαίνοιτο), τὰ δ' ἡμᾶς διαβάλλων καὶ τὴν ἀπουσίαν τὴν ἡμετέραν, τρέψηται καὶ παρασπάσηται τι τῶν ὅλων πραγμάτων.

3 Οὐ μὴν ἀλλ' ἐπιεικῶς, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦθ', δι δυσ-

μαχώτατόν ἔστι τῶν Φιλίππου πραγμάτων, καὶ βέλτιστον
 ὑμῖν· τὸ γάρ εἶναι πάντων ἐκεῖνον ἐν' ὅντα κύριον καὶ ἡγ-
 τῶν καὶ ἀπορρήτων, καὶ ἄμα στρατηγὸν καὶ δεσπότην καὶ
 ταμίαν, καὶ πανταχοῦ αὐτὸν παρεῖναι τῷ στρατεύματι, πρὸς
 μὲν τὸ τὰ τοῦ πολέμου ταχὺ καὶ κατὰ καιρὸν πράττεσθαι
 πολλῷ προέχει, πρὸς δὲ τὰς καταλλαγάς, ἃς ἂν ἐκεῖνος ποι-
 ἤσαιτ' ἀσμενος πρὸς Ὀλυνθίους, ἐνοιτίως ἔχει. Δῆλον γάρ 5
 ἔστι τοῖς Ὀλυνθίοις, διτὶ νῦν οὐ περὶ δόξης οὐδὲ ὑπὲρ μέ-
 ρους χώρας πολεμοῦσιν, ἀλλ' ἀναστάσεως καὶ ἀνδραποδι-
 σμοῦ τῆς πατρίδος, καὶ ἵσασιν, ἢ τοῦ Ἀμφιπολιτῶν ἐποίησε
 τοὺς παραδόντας αὐτῷ τὴν πόλιν καὶ Πυδναίων τοὺς ὑπο-
 δεξαμένους· καὶ διλας ἀπιστον, οἷμαι, ταῖς πολιτείαις ἡ τυ-
 ραννίς, διλας τε κανὸν διμορφὸν χώραν ἔχωσι.

Ταῦτ' οὖν ἐγνωκότας ὑμᾶς, ὡς ἀνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ 6
 τὰλλοι, δι προσήκει, πάντ' ἐνθυμουμένους, φημὶ δεῖν ἐθελῆ-
 σαι καὶ παροξυνθῆναι καὶ τῷ πολέμῳ προσέχειν, εἰπερ πο-
 τέ, καὶ νῦν, χρήματ' εἰσφέροντας προθύμως καὶ αὐτοὺς ἔξι-
 θοντας καὶ μηδὲν ἐλλείποντας. Οὐδὲ γάρ λόγος οὐδὲ σκῆψις
 ἔθι ὑμῖν τοῦ μὴ τὰ δέοντα ποιεῖν ἐθέλειν ὑπολείπεται. Νυνὶ 7
 γάρ, δι πάντες ἐθρύλουν τέως, Ὀλυνθίους ἐκπολεμῶσαι δεῖν
 Φιλίππῳ, γέγονεν αὐτόματον, καὶ ταῦθ' ὡς ἂν ὑμῖν μάλι-
 στα συμφέροι. Εἴ μὲν γάρ ὑφ' ὑμῶν πεισθέντες ἀνείλοντο
 τὸν πόλεμον, ισφαλεροὶ σύμμαχοι καὶ μέχρι του ταῦτ' ἀν
 ἐγνωκότες ἥσαν ἵσως· ἐπειδὴ δ' ἐκ τῶν πρὸς αὐτοὺς ἐγκλη-
 μάτων μισοῦσι, βεβαίαι εἰκός τὴν ἔχθραν αὐτοὺς ὑπὲρ ὃν
 φοβοῦνται καὶ πεπόνθαμus ἔχειν.

Οὐ δεῖ δὴ τοιοῦτον, ὡς ἀνδρες Ἀθηναῖοι, παραπεπτω- 8
 -κότα καιρὸν ἀφεῖναι, οὐδὲ παθεῖν τοιούτον, ὅπερ ἥδη πολλά-
 κις πρότερον πεπόνθατε. Εἰ γάρ, δθ' ἥκομεν Εύβοεῦσι βε-
 βοηθηκότες καὶ παρῆσαν Ἀμφιπολιτῶν Ἱέραξ καὶ Στρατο-
 κλῆς ἐπὶ τούτῃ τὸ βῆμα, κελεύοντες ἡμᾶς πλεῖν καὶ παραλαμ-

βάνειν τὴν πόλιν, τὴν αὐτὴν παρειχόμεθ' ἡμεῖς ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῶν προθυμίαν, ἦνπερ ὑπὲρ τῆς Εὐβοίων σωτηρίας, εἴχετ' ἀν' Ἀμφίπολιν τότε καὶ πάντων τῶν μετὰ ταῦτ' ἀν τῇ ἀπηλ-⁹ λαγμένοι πραγμάτων. Καὶ πάλιν, ἡνίκα Πύδνα, Ποτείδαια, Μεθώνη, Παγασαί, τᾶλλα, ἵνα μὴ καθ' ἔκαστα λέγων δια-τρίβω, πολιορκούμεν' ἀπηγγέλλετο, εἰ τότε τούτων ἐνὶ τῷ πρώτῳ προθύμως καὶ ὡς προσῆκεν ἐβοηθήσαμεν αὐτοῖς, φάσοντες καὶ πολὺ ταπεινοτέρῳ γένει ἔχομεθα τῷ Φιλίππῳ. Νῦν δὲ τὸ μὲν παρὸν ἀεὶ προϊέμενοι, τὰ δὲ μέλλοντ' αὐτόματ' οἴό-μενοι σχήσειν καλῶς, ηὔξησαμεν, ὡς ἀνδρες Ἀθηναῖοι, Φίλιπ-πον ἡμεῖς καὶ κατεστήσαμεν τηλικοῦτον, ἥλικος οὐδεὶς πω βασιλεὺς γέγονε Μακεδονίας. Νῦν δὴ καιρὸς ἔκει τις, οὗτος ὁ τῶν Ὁλυμθίων, αὐτόματος τῇ πόλει, ὃς οὐδενός ἐστιν ἐλάτ-των τῶν προτέρων ἔκείνων.

10 Καὶ ἔμοιγε δοκεῖ τις ἄν, ὡς ἀνδρες Ἀθηναῖοι, δίκαιος λογιστῆς τῶν παρὰ τῶν θεῶν ἡμῖν ὑπηργμένων καταστάς, καίπερ οὐκ ἔχόντων ὡς δεῖ πολλῶν, ὅμως μεγάλην ἀν ἔχειν αὐτοῖς χάριν, εἰκότως τὸ μὲν γάρ πόλλ' ἀπολωλεκέναι κατὰ τὸν πόλεμον τῆς ἡμετέρας ἀμελείας ἀν τις θείη δικαίως, τὸ δὲ μήτε πάλαι τοῦτο πεπονθέναι πεφηνέναι τέ τιν' ἡμῖν συμ-μαχίαν τούτων ἀντίφροπον, ἀν βουλῶμεθα χρῆσθαι, τῆς παρ'¹¹ ἔκείνων εὐνοίας εὐεργέτημ' ἀν ἔγωγε θείην. Ἐλλ', οἶμαι, πα-ρόμοιόν ἐστιν, δπερ καὶ περὶ τῆς τῶν χρημάτων κτήσεως ἀν μὲν γάρ, ὅσ' ἀν τις λάθη, καὶ σώσῃ, μεγάλην ἔχει τῇ τύχῃ τὴν χάριν, ἀν δ' ἀναλώσας λάθη, συνανήλωσε καὶ τὸ μεμνῆ-σθαι τὴν χάριν. Καὶ περὶ τῶν πραγμάτων οὕτως· οἱ μὴ χρη-σάμενοι τοῖς καιροῖς ὀρθῶς οὐδ', εἰ συνέβη τι παρὰ τῶν θεῶν χρηστόν, μνημονεύουσι· πρὸς γάρ τὸ τελευταῖνον ἔκβαν ἔκα-στον τῶν πρὶν ὑπαρξάντων κρίνεται.

Διὸ καὶ σφόδρα δεῖ τῶν λοιπῶν ἡμᾶς, ὡς ἀνδρες Ἀθη-ναῖοι, φροντίσαι, ἵνα ταῦτ' ἐπιανορθωσάμενοι τὴν ἐπὶ τοῖς

πεπραγμένοις ἀδοξίαν ἀποτριψώμεθα. Εἰ δὲ προησόμεθ', ὃ 12 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τούτους τοὺς ἀνθρώπους, εἴτ' "Ολυνθον ἔκεῖνος καταστρέψεται, φρασάτω τις ἐμοί, τί τὸ κωλῦον ἔτ' αὐτὸν ἔσται βαδίζειν, ὅποι βούλεται.

"Αρα λογίζεται τις ὑμῶν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ θεωρεῖ τὸν τρόπον, δι' ὃν μέγας γέγονεν ἀσθενής ὃν τὸ κατ' ἀρχὰς Φίλιππος; Τὸ πρῶτον Ἀμφίπολιν λαβών, μετὰ ταῦτα Πύδναν, πάλιν Ποτείδαιαν, Μεθώνην αὖθις, εἴτα Θετταλίας ἐπέβη· μετὰ ταῦτα Φεράς, Παγασάς, Μαγνησίαν, πάνθ' 13 ὃν ἐβούλετ' εὔτρεπίσας τρόπον, φάγετ' εἰς Θράκην· εἴτ' ἐκεῖ τοὺς μὲν ἐκβαλών, τοὺς δὲ καταστήσας τῶν βασιλέων ἡσθενησε· πάλιν ῥάτσας οὐκ ἐπὶ τὸ ῥαβυμεῖν ἀπέκλινεν, ἀλλ' εὐθὺς Ὁλυνθίοις ἐπεχείρησε. Τὰς δ' ἐπ' Ἰλλυριούς καὶ Παίονας αὐτοῦ καὶ πρὸς Ἀρρύβαν καὶ ὅποι τις ἂν εἴποι παραλείπω στρατείας.

"Τί οὖν", ὃν τις εἴποι, « ταῦτα λέγεις ἡμῖν νῦν; » 14 "Ινα γνῶτε, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ αἰσθησθ' ἀμφότερα, καὶ τὸ προτεσθαι καθ' ἔκαστον ἀεί τι τῶν πραγμάτων ὡς ἀλυσιτελές, καὶ τὴν φιλοπραγμοσύνην, ἥ χρῆται καὶ συζῆ Φίλιππος, ὡφ' ἧς οὐκ ἔστιν, ὅπως ἀγαπήσας τοῖς πεπραγμένοις ἡσυχίαν σχήσει. Εἰ δ' ὁ μέν, ὡς ἀεί τι μεῖζον τῶν ὑπαρχόντων δεῖ πράττειν, ἐγνωκὼς ἔσται, ἡμεῖς δ' ὡς οὐδενὸς ἀντιληπτέον ἐρρωμένως τῶν πραγμάτων, σκοπεῖσθ', εἰς τί ποτ' ἔλπις ταῦτα τελευτῆσαι. Πρὸς θεῶν, τίς οὕτως εὐήθης ἔστιν 15 ὑμῶν, ὅστις ἀγνοεῖ τὸν ἐκεῖθεν πόλεμον δεῦρ' ἤξοντ', ἀν ἀμελήσωμεν; 'Αλλὰ μήν, εἰ τοῦτο γενήσεται, δέδοικ', ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὥσπερ οἱ δανειζόμενοι ῥαδίως ἐπὶ μεγάλοις τόκοις μικρὸν εύπορήσαντες χρόνον ὕστερον καὶ τῶν ἀρχαίων ἀπέστησαν, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἐπὶ πολλῷ φανῶμεν ἐρραθυμηκότες, καὶ ἀπαντά πρὸς ἡδονὴν ζητοῦντες πολλὰ καὶ χαλεπὰ ὃν οὐκ ἡβουλόμεθ' ὕστερον εἰς

ἀνάγκην ἐλθώμεν ποιεῖν, καὶ κινδυνεύσωμεν περὶ τῶν ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ.

πρότερος 16 Τὸ μὲν οὖν ἐπιτιμᾶν ἵσως φήσαι τις ὃν δέδιον καὶ παντὸς εἶναι, τὸ δ' ὑπὲρ τῶν παρόντων, διὰ τοῦτο δεῖ πράττειν, ἀποφαίνεσθαι, τοῦτ' εἶναι συμβούλου. Ἐγὼ δ' οὐκ ἀγνοῶ μέν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦθ', διὰ πολλάκις ὑμεῖς οὐ τοὺς αἰτίους, ἀλλὰ τοὺς ὑστάτους περὶ τῶν πραγμάτων εἰπόντας ἐν ὅργῃ ποιεῖσθε, ἀν τι μὴ κατὰ γνώμην ἐκβῆ· οὐ μὴν οἴμαι δεῖν τὴν ἴδιαν ἀσφάλειαν σκοποῦνθ' ὑποστείλασθαι περὶ ὅν
ὑμῖν συμφέρειν ἥγοῦμαι.

17 Φημὶ δὴ διχῇ βοηθητέον εἶναι τοῖς πράγμασιν ὑμῖν, τῷ τε τὰς πόλεις τοῖς Ὀλυμπίοις σώζειν καὶ τοὺς τοῦτο ποιήσοντας στρατιώτας ἐκπέμπειν, καὶ τῷ τὴν ἔκείνου χώραν κακῶς ποιεῖν καὶ τριήρεοι καὶ στρατιώταις ἑτέροις· εἰ δὲ θατέρου τούτων ὀλιγωρήσετε, ὀκνῶ, μὴ μάταιος ἡμῖν ἡ στρατεία γένηται. Εἴτε γάρ, ὑμῶν τὴν ἔκείνου κακῶς ποιούντων, ὑπομείνας τοῦτ' Ὁλυμπον παραστήσεται, ρόφδιώς ἐπὶ τὴν οἰκείαν ἐλθὼν ἀμυνεῖται· εἴτε, βοηθησάντων μόνον ὑμῶν εἰς Ὁλυμπον, ἀκινδύνως ὅρῶν ἔχοντα τὰ οἴκοι προσκαθεδεῖται καὶ προσεδρεύσει τοῖς πράγμασι, περιέσται τῷ χρόνῳ τῶν πολιορκουμένων. Δεῖ δὴ πολλὴν καὶ διχῇ τὴν βοήθειαν εἶναι.

19 Καὶ περὶ μὲν τῆς βοηθείας ταῦτα γιγνώσκω· περὶ δὲ χρημάτων πόρου, ἔστιν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χρήματ' ὑμῖν, ἔστιν, δός οὐδενὶ τῶν ἀλλων ἀνθρώπων, στρατιωτικά· ταῦτα δ' ὑμεῖς οὕτως, ὡς βούλεσθε, λαμβάνετε· Εἰ μὲν οὖν ταῦτα τοῖς στρατευομένοις ἀποδώσετε, οὐδενὸς ὑμῖν προσδεῖ πόρου, εἰ δὲ μή, προσδεῖ, μᾶλλον δ' ἀπαντοῖς ἐνδεῖ τοῦ πόρου. «Τί οὖν;» ἀν τις εἴποι «σὺ γράφεις ταῦτ' εἶναι στρατιωτικά;» Μὰ Δί! οὐκ ἔγωγε. Ἐγὼ μὲν γάρ ἥγοῦμαι στρατιώτας δεῖν κατασκευασθῆναι καὶ ταῦτ' εἶναι στρατιωτικά καὶ μίαν σύνταξιν εἶναι τὴν αὐτὴν τοῦ τε λαμβάνειν καὶ τοῦ

γένει στρατιωτικά

ποιεῖν τὰ δέοντα· ὑμεῖς δ' οὕτω πως ἀνευ πραγμάτων λαμβάνειν εἰς τὰς ἔορτάς. "Εστι δὴ λοιπόν, οἷμαι, πάντας εἰσφέρειν, ἂν πολλῶν δέη, πολλά, ἂν ὀλίγων, ὀλίγα. Δεῖ δὲ χρημάτων, καὶ ἀνευ τούτων οὐδὲν ἔστι γενέσθαι τῶν δεόντων. Λέγουσι δὲ καὶ ἄλλους τινὰς ἄλλοι πόρους, ὡς ἔλεσθ', ὅστις ὑμῖν συμφέρειν δοκεῖ· καὶ ἔως ἔστι καιρός, ἀντιλάβεσθε τῶν πραγμάτων.

"Αξιον δ' ἐνθυμηθῆναι καὶ λογίσασθαι, τὰ πράγματα²¹ ἃ καθέστηκε νῦν τὰ Φιλίππου. Οὔτε γάρ, ὡς δοκεῖ καὶ φήσειέ τις ἂν μὴ σκοπῶν ἀκριβῶς, εὐτρεπῶς οὐδὲν ὡς ἂν κάλλιστ'²² αὐτῷ τὰ παρόντ²³ ἔχει, οὔτ' ἂν ἐξήνεγκε τὸν πόλεμόν ποτε τοῦτον ἐκεῖνος, εἰ πολεμεῖν ὥγηθι δεήσειν αὐτόν, ἀλλ' ὡς ἐπιών ἀπαντα τότ²⁴ ἥπιτις τὰ πράγματα²⁵ ἀναιρήσεσθαι, κατά διέψευσται. Τοῦτο δὴ πρῶτον αὐτὸν ταράττει παρὰ γνώμην γεγονός καὶ πολλὴν ἀθυμίαν αὐτῷ παρέχει, εἴτα τὰ τῶν Θετταλῶν. Ταῦτα γάρ ἀπιστα μὲν ἦν δήπου φύσει καὶ ἀεὶ πᾶσιν ἀνθρώποις, κομιδῇ δ', ὕσπερ ἦν, καὶ ἔστι νῦν τούτῳ. Καὶ γάρ Παγασάς ἀπαιτεῖν αὐτόν εἰσιν ἐψηφισμένοι καὶ Μαγνησίαν κεκωλύκασι τειχίζειν.²⁶ "Ηκουον δ' ἔγωγέ τινων, ὡς οὐδὲ τοὺς λιμένας καὶ τὰς ἀγορὰς ἔτι δώσοιεν αὐτῷ καρποῦσθαι· τὰ γάρ κοινὰ τῶν Θετταλῶν ἀπὸ τούτων δέοι διοικεῖν, οὐ Φίλιππον λαμβάνειν. Εἰ δὲ τούτων ἀποστερηθήσεται τῶν χρημάτων, εἰς στενὸν κομιδῇ τὰ τῆς τροφῆς τοῖς ξένοις αὐτῷ καταστήσεται:

'Αλλὰ μὴν τὸν γε Πάιονα καὶ τὸν Ἰλλυριὸν καὶ ἀπλῶς²⁷ τούτους ἀπαντας ἡγεῖσθαι χρὴ αὐτονόμους ἥδιον ἂν καὶ ἐλευθέρους ἦ δούλους εἶναι· καὶ γάρ ἀγέθεις τοῦ κατακούειν τινός εἰσι, καὶ ἀνθρωπος ὑβριστής, ὡς φασιν. Καὶ μὰ Δί²⁸ οὐδὲν ἀπιστον ἵσως· τὸ γάρ εὖ πράττειν παρὰ τὴν ἀξίαν ἀφορμὴ τοῦ κακῶς φρονεῖν τοῖς ἀνοήτοις γίγνεται, διόπερ πολ-

λάκις δοκεῖ τὸ φυλάξαι τάγαθὰ τοῦ κτήσασθαι χαλεπώτερον εἶναι.

- 24 Δεῖ τοίνυν ὑμᾶς, ὃ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν ἀκαρίαν τὴν ἐκείνου καιρὸν ὑμέτερον νομίσαντας ἔτοίμως συνάρασθαι τὰ πράγματα, καὶ πρεσβευομένους ἐφ' ἄ δεῖ καὶ στρατευομένους αὐτοὺς καὶ παροξύνοντας τοὺς ἄλλους ἅπαντας, λογιζομένους, εἰ Φίλιππος λάβοι καθ' ἡμῶν τοιοῦτον καιρὸν καὶ πόλεμος γένοιτο πρὸς τὴν χώραν, πῶς ἀν αὐτὸν οἴεσθ' ἔτοίμως ἐφ' ὑμᾶς ἐλθεῖν; Εἰτ' οὐκ αἰσχύνεσθε, εἰ μηδὲ ἄ πάθοιτ' ἀν, εἰ δύναιτ' ἐκεῖνος, ταῦτα ποιῆσαι καιρὸν ἔχοντες οὐ τολμήσετε;
- 25 "Επι τοίνυν, ὃ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, μηδὲ τοῦθ' ὑμᾶς λανθανέτω, διτι νῦν αἵρεσίς ἐστιν ὑμῖν, πότερ' ὑμᾶς ἐκεῖ χρὴ πολεμεῖν ἢ παρ' ὑμῖν ἐκεῖνον. Εὖν μὲν γὰρ ἀντέχῃ τὰ τῶν Ὁλυμθίων, ὑμεῖς ἐκεῖ πολεμήσετε καὶ τὴν ἐκείνου κακῶς ποιήσετε, τὴν ὑπάρχουσαν καὶ τὴν οἰκείαν ταύτην ἀδεῶς καρπούμενοι· ἀν δ' ἐκεῖνα Φίλιππος λάβη, τίς αὐτὸν ἀκαλύψει δεῦρο
26 βαδίζειν; Θηβαῖοι; Μή λίαν πικρὸν εἰπεῖν ἢ, καὶ συνεισβαλοῦσιν ἔτοίμως. Ἄλλὰ Φωκεῖς; Οἱ τὴν οἰκείαν οὐχ οἷοι τ'
δύντες φυλάττειν, ἐὰν μὴ βοηθήσῃ οὐδεῖς. Ἡ ἄλλος τις;
«Ἄλλ', ὃ τāν, οὐχὶ βουλήσεται». Τῶν ἀτοπωτάτων μέντ'
ἀν εἴη, εἰ, ἀ νῦν ἄνοιαν διφλισκάνων ὅμως ἐκλαλεῖ, ταῦτα
δυνηθεῖς μὴ πράξει.
- 27 Ἄλλὰ μὴν ἡλίκα γ' ἐστὶ τὰ διάφορα ἐνθάδ' ἢ ἡεῖ πολεμεῖν, οὐδὲ λόγου προσδεῖν ἡγοῦμαι. Εἰ γὰρ ὑμᾶς δεήσειεν αὐτοὺς τριάκονθ' ἡμέρας μόνας ἔξω γενέσθαι καὶ δούσ' ἀνάγκη στρατοπέδῳ χρωμένους τῶν ἐκ τῆς χώρας λαμβάνειν, μηδενὸς δύντος ἐν αὐτῇ, πολεμίου λέγω, πλείον' ἀν οἷμαι ζημιώθηναι τοὺς γεωργοῦντας ὑμῶν ἢ δούσ' εἰς ἅπαντα τὸν πρὸ τοῦ πόλεμον δεδαπάνησθε. Εἰ δὲ δὴ πόλεμός τις ἥξει, πόσα χρὴ νομίσαι ζημιώσεσθαι; Καὶ πρόσεσθ' ἡ ὑβρις καὶ ἔθ' ἡ τῶν πραγμάτων αἰσχύνη, οὐδεμιᾶς ἐλάττων ζημίας τοῖς γε σώφροσιν.

Πάντα δὴ ταῦτα δεῖ συνιδόντας ἀπαντας βοηθεῖν καὶ 28 ἀπωθεῖν ἐκεῖσε τὸν πόλεμον, τοὺς μὲν εὐπόρους, ἵν' ὑπὲρ τῶν ποιλῶν, ὃν καλῶς ποιοῦντες ἔχουσι, μίκρον ἀναλίσκοντες τὰ λοιπὰ καρπῶνται ἀδεῶς; τοὺς δὲ ἐν ἡλικίᾳ, ἵνα τὴν τοῦ πολέμου ἐμπειρίαν ἐν τῇ Φιλίππου χώρᾳ κτησάμενοι φοβεροὶ φύλακες τῆς οἰκείας ἀκεφαίου γένωνται, τοὺς δὲ λέγοντας, ἵν' αἱ τῶν πεπολιτευμένων αὐτοῖς εὕθυναι ῥάδιαι γένωνται, ὡς, διοῖ ἄττ' ἀν ὑμᾶς περιστῆ τὰ περάγματα, τοιοῦτοι κριταὶ καὶ τῶν πεπραγμένων αὐτοῖς ἔσεσθε. Χρηστὰ δὲ εἴη παντὸς εἴνεκα.

II. ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Β'

Εἰσαγωγή. Ο Δημοσθένης ἐν τῷ Α' "Ολυνθιακῷ" ὑπέδειξεν εἰς τοὺς Ἀθηναίους, ὅτι πρέπει νὰ ἐνεργήσουν δραστηρίως, νὰ παρασκευασθοῦν δὲ δύο στρατοὶ πολιτῶν Ἀθηναίων — καὶ ὅχι μισθοφόρων — ἐκ τῶν δποίων δὲν εἰς τὴν ὑπερασπίση τὴν ἀπειλουμένην "Ολυνθον, δὲ ἄλλος νὰ εἰσβάλῃ εἰς τὴν Μακεδονίαν. Ἄλλ' ὁ Δημοσθένης δὲν εἰσηκούσθη· οἱ Ἀθηναῖοι ἀπέστειλαν εἰς τοὺς "Ολυνθίους στρατιωτικὴν βοήθειαν ἀποτελουμένην μόνον ἐκ δισκιλίων μισθοφόρων καὶ τριάκοντα τριήρων ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Χάροτος. Ἡ βοήθεια αὕτη οὐδὲν κατώρθωσεν. Ο Χάρος, ἐπειδὴ δὲν εἶχε νὰ μισθοδοτῇ τὸν στρατόν, δὲν ἐπολέμει πρὸς τὸν Φίλιππον, ἀλλ' ἐλήστενεν ἐμπορικὰ πλοῖα. Διὰ τοῦτο οἱ "Ολύνθιοι στέλλουν νέαν πρεσβείαν εἰς Ἀθῆνας ζητοῦντες νέαν βοήθειαν.

Οἱ Ἀθηναῖοι εἰχον μὲν συνείδησιν τοῦ κρισίμου τῆς περιστάσεως, ἀλλ' ἐδίσταζον νὰ βοηθήσουν τοὺς "Ολυνθίους φοβούμενοι τὴν μεγάλην δύναμιν τοῦ Φιλίππου. Διὰ τοῦτο ὁ Δημοσθένης ἀναλαμβάνει ἐκ δευτέρου νὰ διμιλήσῃ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους καὶ ἀπαγγέλλει τὸν Β' "Ολυνθιακὸν — μετὰ παρέλευσιν ἐλαχίστου χρόνου ἀπὸ τῆς ἐκφωνήσεως τοῦ

πρώτον, ήτοι κατά τὸ θέρος τοῦ 349 — ἐν αὐτῷ προσπαθεῖ ὁ ρήτωρ νὰ ἐνθαρρύνῃ τοὺς Ἀθηναίους καὶ μποδεικνεῖ εἰς αὐτοὺς τί ὀφείλονται πράξουν.

¹ Ἐπὶ πολλῶν μὲν ἀν τις ἰδεῖν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δοκεῖ μοι τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὔνοιαν φανερὰν γιγνομένην τῇ πόλει, οὐχ ἥκιστα δ' ἐν τοῖς παροῦσι πράγμασι· τὸ γάρ τους πολεμήσοντας Φιλίππῳ γεγενῆσθαι καὶ χώραν ὅμορον καὶ δύναμιν τινα κεκτημένους καὶ, τὸ μέγιστον ἀπάντων, τὴν ὑπὲρ τοῦ πολέμου γνώμην τοιαύτην ἔχοντας, ὡστε τὰς πρὸς ἔκεινον διαλλαγὰς πρῶτον μὲν ἀπίστους, εἶτα τῆς ἔκυτῶν πατρίδος νομίζειν ἀνάστασιν, δαιμονίᾳ τινὶ καὶ θείᾳ παντάπασιν ἕοικεν εὐεργεσίᾳ. Δεῖ τοίνυν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτ' ἥδη σκοπεῖν αὐτούς, ὅπως μὴ χείρους περὶ ἡμᾶς αὐτούς εἴναι δόξομεν τῶν ὑπαρχόντων, ὡς ἔστι τῶν αἰσχρῶν, μᾶλλον δὲ τῶν αἰσχίστων, μὴ μόνον πόλεων καὶ τόπων, ὃν ἥμεν ποτε κύριοι, φαίνεσθαι προειμένους, ἀλλὰ καὶ τῶν ὑπὸ τῆς τύχης παρασκευασθέντων συμμάχων καὶ καιρῶν.

³ Τὸ μὲν οὖν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν Φιλίππου ῥώμην διεξιέναι καὶ διὰ τούτων τῶν λόγων προτρέπειν τὰ δέοντα ποιεῖν ὑμᾶς οὐχὶ καλῶς ἔχειν ἥγοῦμαι. Διὰ τί; "Οτι μοι δοκεῖ πάνθι, δσ' ἀν εἴποι τις ὑπὲρ τούτων, ἔκεινω μὲν ἔχειν φιλοτιμίαν, ἥμεν δ' οὐχὶ καλῶς πεπρᾶχθαι. 'Ο μὲν γάρ δσω πλείον' ὑπὲρ τὴν ἀξίαν πεποίηκε τὴν αὐτοῦ, τοσούτῳ θαυμαστότερος παρὰ πᾶσι νομίζεται. ὑμεῖς δ', δσω χεῖρον ἢ προσῆκε κέχρησθε τοῖς πράγμασι, τοσούτῳ πλείον' αἰσχύνην ὠφλήκατε. Ταῦτα μὲν οὖν παραλείψω. Καὶ γάρ εἰ μετ' ἀληθείας τις, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, σκοποῖτο, ἐνθένδ' ἀν αὐτὸν ἔδοι μέγαν γεγενημένον, οὐχὶ παρ' αὐτοῦ. Ὡν οὖν ἔκεινος μὲν ὀφείλει τοῖς ὑπὲρ αὐτοῦ πεποιητευμένοις χάριν, ὑμεῖν δὲ δίκην προσήκει λαβεῖν, οὐχὶ νῦν ὅρῳ τὸν καιρὸν τοῦ λέγειν.

ἀ δὲ καὶ χωρὶς τούτων ἔνι καὶ βέλτιόν ἐστιν ἀκηροέναι πάντας ὑμᾶς καὶ μεγάλα, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατ' ἐκείνου φαίνοιτ' ἀν ὀνείδη βουλομένοις ὁρθῶς δοκιμάζειν, ταῦτ' εἰπεῖν πειράσομαι.

Τὸ μὲν οὖν ἐπίορκον καὶ ἀπιστον καλεῖν ἀνευ τοῦ τὰ 5 πεπραγμένα δεικνύναι λοιδορίαν εἶναι τις ἀν φήσεις κενὴν δικαίως· τὸ δὲ πάνθ', δσα πώποτ' ἐπραξε, διεξιόντ' ἐφ' ἄπασι τούτοις ἐλέγχειν καὶ βραχέος λόγου συμβαίνει δεῖσθαι καὶ δυοῖν ἔνεχ' ἡγοῦμαι συμφέρειν εἰρῆσθαι, τοῦ τ' ἐκεῖνον, διπερ καὶ ἀληθὲς ὑπάρχει, φαῦλον φαίνεσθαι καὶ τοὺς ὑπερεκπεπληγμένους ὡς ἄμαχόν τινα τὸν Φίλιππον ἰδεῖν, δτι πάντα διεξελήλυθεν, οἵς πρότερον παρακρουόμενος μέγας ηὔξηθη, καὶ πρὸς αὐτὴν ἥκει τὴν τελευτὴν τὰ πράγματα' αὐτῷ.

'Εγώ γάρ, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, σφόδρ' ἀν ἡγοῦμην καὶ 6 αὐτὸς φοιβερὸν τὸν Φίλιππον καὶ θαυμαστόν, εἰ τὰ δίκαια πράττονθ' ἔώρων ηὔξημένον· νῦν δὲ θεωρῶν καὶ σκοπῶν εὔρισκω τὴν μὲν ἡμετέραν εὐήθειαν τὸ κατ' ἀρχάς, δτ' Ολυνθίους ἀπήλαυνόν τινες ἐνθένδε βουλομένους ὑμῖν διαλεχθῆναι, τῷ τὴν Ἀμφίπολιν φάσκειν παραδώσειν καὶ τὸ θρυλούμενόν ποτ' ἀπόρρητον ἐκεῖνο κατασκευάσαι, τούτῳ προσαγγόμενον, τὴν δ' Ολυνθίων φιλίαν μετὰ ταῦτα τῷ Ποτεί- 7 δαιαν οὖσαν ὑμετέραν ἔξελεῖν καὶ τοὺς μὲν πρότερον συμμάχους ὑμᾶς ἀδικῆσαι, παραδοῦναι δ' ἐκείνοις, Θετταλούς δὲ νῦν τὰ τελευταῖα τῷ Μαγνησίαν παραδώσειν ὑποσχέσθαι καὶ τὸν Φωκικὸν πόλεμον πολεμήσειν ὑπέρ αὐτῶν ἀναδέξασθαι. "Ολως δ' οὐδεὶς ἐστιν, δντιν' οὐ πεφενάκικεν ἐκεῖνος τῶν αὐτῷ χρησαμένων· τὴν γὰρ ἑκάστων ἀνοιαν ἀεὶ τῶν ἀγνοούντων αὐτὸν ἔξαπατῶν καὶ προσλαμβάνων οὕτως ηὔξηθη.

"Ωσπερ οὖν διὰ τούτων ἡρθη μέγας, ἡνίχ' ἐκαστοι συμ- 8 φέρον αὐτὸν ἔαυτοῖς ὕωντό τι πράξειν, οὕτως ὀφείλει διὰ τῶν αὐτῶν τούτων καὶ καθαιρεθῆναι πάλιν, ἐπειδὴ πάνθ'

εῖνεχ' ἔαυτοῦ ποιῶν ἐξελήλεγκται. Καιροῦ μὲν δή, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρὸς τοῦτο πάρεστι Φιλίππω τὰ πράγματα· ἥ, παρελθών τις ἐμοὶ, μᾶλλον δ' ὑμῖν δειξάτω, ἥ ὡς οὐκ ἀληθῆ ταῦτ' ἔγὼ λέγω, ἥ ὡς οἱ τὰ πρῶτα ἐξηπατημένοι τὰ λοιπὰ πιστεύσουσιν, ἥ ὡς οἱ παρὰ τὴν αὐτῶν ἀξίαν δεδουλωμένοι Θετταλοὶ νῦν οὐκ ἂν ἐλεύθεροι γένοιντ' ἀσμενοι.

9 Καὶ μὴν εἴ τις ὑμῶν ταῦτα μὲν οὕτως ἔχειν ἥγειται, οἰεται δὲ βίᾳ καθέξειν αὐτὸν τὰ πράγματα τῷ τὰ χωρία καὶ λιμένας καὶ τὰ τοιαῦτα προειληφέναι, οὐκ ὅρθῶς οἰεται. "Οταν μὲν γάρ ὅπ' εὔνοίας τὰ πράγματα συστῇ καὶ πᾶσι ταῦτα συμφέρῃ τοῖς μετέχουσι τοῦ πολέμου, καὶ συμπονεῖν καὶ φέρειν τὰς συμφορὰς καὶ μένειν ἐθέλουσιν ἄνθρωποι· δταν δ' ἐκ πλεονεξίας καὶ πονηρίας τις ὥσπερ οὗτος ἴσχυσῃ, ἥ πρώτη πρόφασις καὶ μικρὸν πταῖσμ' ἀπαντ' ἀνεχαίτισε καὶ διέτο λυσεν. Οὐ γάρ ἔστιν, οὐκ ἔστιν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἀδικοῦντα καὶ ἐπιορκοῦντα καὶ ψευδόμενον δύναμιν βεβαίαν κτήσασθαι, ἀλλὰ τὰ τοιαῦτ' εἰς μὲν ἀπαξ καὶ βραχὺν χρόνον ἀντέχει, καὶ σφόδρα γ' ἥνθισεν ἐπὶ ταῖς ἐλπίσιν, ἀν τύχῃ, τῷ χρόνῳ δὲ φωρᾶται καὶ περὶ αὐτὰ καταρρεῖ. "Ωσπερ γάρ οἰκίας, οἷμαι, καὶ πλοίους καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων τὰ κάτωθεν ἴσχυρότατ' εἶναι δεῖ, οὕτω καὶ τῶν πράξεων τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ὑποθέσεις ἀληθεῖς καὶ δικαίας εἶναι προσήκει. Τοῦτο δ' οὐκ ἔνι νῦν τοῖς πεπραγμένοις Φιλίππω.

10 Φημὶ δὴ δεῖν ὑμᾶς τοῖς μὲν Ὀλυνθίοις βοηθεῖν, καὶ ὅπως τις λέγει κάλλιστα καὶ τάχιστα, οὕτως ἀρέσκει μοι· πρὸς δὲ Θετταλοὺς πρέσβειαν πέμπειν, ἥ τοὺς μὲν διδάξει ταῦτα, τοὺς δὲ παροξυνεῖ· καὶ γὰρ νῦν εἰσιν ἐψηφισμένοι Παγασάς ἀπαιτεῖν καὶ περὶ Μαγγησίας λόγους ποιεῖσθαι. Σκοπεῖσθε μέντοι τοῦτο, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅπως μὴ λόγους ἔροῦσι μόνον οἱ παρ' ἡμῶν πρέσβεις, ἀλλὰ καὶ ἔργον τι δεικνύειν ἔξουσιν, ἐξεληγραθότων ἡμῶν ἀξίως τῆς πόλεως καὶ ὅντοιν ἐπὶ

τοῖς πράγμασιν, ὡς ἄπας μὲν λόγος, ἀν δῆ τὰ πράγματα, μάταιόν τι φαίνεται καὶ κενόν, μάλιστα δ' ὁ παρὰ τῆς ἡμετέρας πόλεως· ὅσω γὰρ ἔτοιμότατ' αὐτῷ δοκοῦμεν χρῆσθαι, τοσούτῳ μᾶλλον ἀπιστοῦσι πάντες αὐτῷ. Πολλὴν δὴ τὴν με- 13 τάστασιν καὶ μεγάλην δειπτέον τὴν μεταβολήν, εἰσφέροντας, ἔξιόντας, ἄπαντα ποιοῦντας ἔτοιμως, εἴπερ τις ὑμῖν προσέξει τὸν νοῦν. Καν ταῦτ' ἐθελήσῃθ' ὡς προσήκει καὶ δὴ περαινεῖν, οὐ μόνον, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ συμμαχικὰ ἀσθενῶς καὶ ἀπίστως ἔχοντα φανήσεται Φιλίππω, ἀλλὰ καὶ τὰ τῆς οἰκείας ἀρχῆς καὶ δυνάμεως κακῶς ἔχοντ' ἐξελεγχθήσεται.

"Ολως μὲν γὰρ ἡ Μακεδονικὴ δύναμις καὶ ἀρχὴ ἐν μὲν 14 προσθήκῃ μερὶς ἔστι τις οὐ μικρά, οἶον ὑπῆρξε ποθ' ὑμῖν ἐπὶ Τιμοθέου πρὸς Ὀλυμθίους πάλιν αὖ πρὸς Ποτείδαιαν Ὀλυμθίοις ἐφάνη τι τοῦτο συναμφότερον· νυνὶ Θετταλοῖς στασιάζουσι καὶ τεταραγμένοις ἐπὶ τὴν τυραννικὴν οἰκίαν ἐβοήθησε· καὶ ὅποι τις ἂν, οἷμαι, προσθῇ καν μικρὸν δύναμιν, πάντ' ὥφελε· αὐτὴ δὲ καθ' αὐτὴν ἀσθενής καὶ πολλῶν κακῶν ἔστι μεστή. Καὶ γὰρ οὗτος ἄπασι τούτοις, οἵς ἂν τις 15 μέγαν αὐτὸν ἡγήσαιτο, τοῖς πολέμοις καὶ ταῖς στρατείαις, ἔτ' ἐπισφαλεστέραν ἡ ὑπῆρχε φύσει κατεσκεύακεν αὐτῷ.

Μὴ γὰρ οἰεσθ', ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς αὐτοῖς Φίλιππόν τε χαίρειν καὶ τοὺς ἀρχομένους, ἀλλ' ὁ μὲν δόξης ἐπιθυμεῖ καὶ τοῦτ' ἐξήλωκε καὶ προήρηται πράττων καὶ κινδυνεύων, ἀν συμβῇ τι, παθεῖν, τὴν τοῦ διαπράξασθαι ταῦθ', ἀ μηδεὶς πώποτ' ἄλλος Μακεδόνων βασιλεύς, δόξαν ἀντὶ τοῦ ζῆν ἀσφαλῶς ἡρημένος· τοῖς δὲ τῆς μὲν φιλοτιμίας τῆς ἀπὸ 16 τούτων οὐ μέτεστι, κοπτόμενοι δ' ἀεὶ ταῖς στρατείαις ταύταις ταῖς ἄνω κάτω λυποῦνται καὶ συνεχῶς ταλαιπωροῦσιν, οὕτ' ἐπὶ τοῖς ἔργοις οὕτ' ἐπὶ τοῖς αὐτῶν ἰδίοις ἐώμενοι διατίθειν, οὕθ' ὅσ' ἀν ποιήσωσιν οὕτως, ὅπως ἀν δύνωνται,

ταῦτ' ἔχοντες διαθέσθαι κεκλειμένων τῶν ἐμπορίων τῶν ἐν τῇ χώρᾳ διὰ τὸν πόλεμον.

17 Οἱ μὲν οὖν πολλοὶ Μακεδόνων πῶς ἔχουσι Φιλίππω, ἐκ τούτων ἀν τις σκέψαit' οὐ χαλεπῶς· οἱ δὲ δὴ περὶ αὐτὸν ὄντες ξένοι καὶ πεζέταιροι δόξαν μὲν ἔχουσιν, ὡς εἰσὶ θαυμαστοὶ καὶ συγκεκροτημένοι τὰ τοῦ πολέμου, ὡς δ' ἔγώ τῶν ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ γεγενημένων τινδὲ ήκουον, ἀνδρὸς οὐδαμῶς 18 οἶου ψεύδεσθαι, οὐδένων εἰσὶ βελτίους. Εἰ μὲν γάρ τις ἀνήρ ἐστιν ἐν αὐτοῖς οἷος ἔμπειρος πολέμου καὶ ἀγώνων, τούτους μὲν φιλοτιμίᾳ πάντας ἀπωθεῖν αὐτὸν ἔφη, βουλόμενον πάνθ' αὐτοῦ δοκεῖν εἶναι τὰ ἔργα (πρὸς γάρ αὖ τοῖς ἀλλοις καὶ τὴν φιλοτιμίαν ἀνυπέρβλητοι εἶναι). εἰ δέ τις σώφρων ἢ δίκαιος ἀλλως, τὴν καθ' ἡμέραν ἀκρασίαν τοῦ βίου καὶ μέθην καὶ κορδακισμοὺς οὐδὲνάμενος φέρειν, παρεῖσθαι καὶ ἐν οὐδενὶ εἶναι μέρει τὸν τοιοῦτον.

19 Λοιποὺς δὴ περὶ αὐτὸν εἶναι ληστὰς καὶ κόλακας καὶ τοιούτους ἀνθρώπους, οἶους μεθυσθέντας δρχεῖσθαι τοιαῦτα, οἵ ἔγώ νῦν ὅκνῶ πρὸς ὑμᾶς ὀνομάσαι. Δῆλον δ' ὅτι ταῦτ' ἐστὶν ἀληθῆ· καὶ γάρ οὖς ἐνθένδε πάντες ἀπήλαυνον ὡς πολὺ τῶν θαυματοποιῶν ἀσελγεστέρους ὄντας, Καλλίαν ἔκεινον τὸν δημόσιον καὶ τοιούτους ἀνθρώπους, μήμους γελοίων καὶ ποιητὰς αἰσχρῶν ἀσμάτων, ὃν εἰς τοὺς συνόντας ποιοῦσιν ἔνεκα τοῦ γελασθῆναι, τούτους ἀγαπᾶ καὶ περὶ αὐτὸν ἔχει.

20 Καίτοι ταῦτα, καὶ εἰ μικρά τις ἡγεῖται, μεγάλ', δὲ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δείγματα τῆς ἔκεινου γνώμης καὶ κακοδαιμονίας ἐστὶ τοῖς εὖ φρονοῦσιν. 'Αλλ', οἶμαι, νῦν μὲν ἐπισκοτεῖ τούτοις τὸ κατορθοῦν· αἱ γάρ εὐπραξίαι δειναὶ συγκρύψαι τὰ τοιαῦτ' ὀνείδη· εἰ δέ τι πταίσει, τότ' ἀκριβῶς αὐτοῦ ταῦτ' ἔξετασθήσεται. Δοκεῖ δὲ ἔμοιγ', δὲ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δείξειν οὐκ εἰς μακράν, ἀν οἵ τε θεοὶ θέλωσι καὶ ὑμεῖς

βούλησθε. "Ωσπερ γάρ ἐν τοῖς σώμασιν, τέως μὲν ἀν ἔρρω- 21
μένος ἦ τις, οὐδὲν ἐπαισθάνεται, ἐπὰν δ' ἀφρώστημά τι συμ-
βῇ, πάντα κινεῖται, καὶ ῥῆγμα καὶ στρέμμα καὶ ἄλλο τι τῶν
ὑπαρχόντων σαθρόν ἦ, οὕτω καὶ τῶν πόλεων καὶ τῶν τυράν-
νων, ἕως μὲν ἀν ἔξω πολεμῶσιν, ἀφανῆ τὰ κακὰ τοῖς πολ-
λοῖς ἐστιν, ἐπειδὴν δ' ὅμορος πόλεμος συμπλακῇ, πάντ' ἐ-
ποίησεν ἔκδηλα.

Εἰ δέ τις ὑμῶν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν Φίλιππον εὐ- 22
τυχοῦνθ' ὁρῶν ταύτη φοβερὸν προσπολεμῆσαι νομίζει, σώ-
φρονος μὲν ἀνθρώπου λογισμῷ χρῆται μεγάλη γάρ ῥοπή,
μᾶλλον δὲ τὸ ὄλον ἡ τύχη παρὰ πάντ' ἐστὶ τὰ τῶν ἀνθρώπων
πράγματα· οὐ μὴν ἀλλ' ἔγωγε, εἴ τις αἱρεσίν μοι δοίη, τὴν
τῆς ἡμετέρας πόλεως τύχην ἀν ἑλούμην, ἐθελόντων, ἀ προσή-
κει, ποιεῖν ὑμῶν αὐτῶν καὶ κατὰ μικρόν, ἢ τὴν ἔκεινον· πο-
λὺ γάρ πλείους ἀφορμάς εἰς τὸ τὴν παρὰ τῶν θεῶν εὔνοιαν ἔ-
χειν ὁρῶ ὑμῖν ἐνούσας ἢ 'κείνῳ. 'Αλλ', οἶμαι, καθήμεθ' οὐ- 23
δὲν ποιοῦντες· οὐκ ἔνι δ' αὐτὸν ἀργοῦντ' οὐδὲ τοῖς φίλοις
ἐπιτάττειν ὑπέρ αὐτοῦ τι ποιεῖν, μή τι γε δὴ τοῖς θεοῖς. Οὐ
δὴ θαυμαστόν ἐστιν, εἰ στρατεύμενος καὶ πονῶν ἔκεινος
αὐτὸς καὶ παρὼν ἐφ' ἄπαισι, καὶ μήτε καιρὸν μήθ' ὥραν πα-
ραλείπων ἡμῶν μελλόντων καὶ ψηφιζομένων καὶ πυνθανο-
μένων παραγίγνεται. Οὐδὲ θαυμάζω τοῦτ' ἔγω· τούναντίον
γάρ ἀν ἦν θαυμαστόν, εἰ μηδὲν ποιοῦντες ἡμεῖς ὡν τοῖς πο-
λεμοῦσι προσήκει τοῦ πάντα ποιοῦντος περιῆμεν.

'Αλλ' ἔκεινο θαυμάζω, εἰ Λακεδαιμονίοις μέν ποτ', ὃ 24
ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὑπέρ τῶν Ἐλληνικῶν δικαίων ἀντήρατε,
καὶ πόλλ' ίδιᾳ πλεονεκτῆσαι πολλάκις ὑμῖν ἔξόν, οὐκ ἡθε-
λήσατε, ἀλλ' ίν' οἱ ἄλλοι τύχωσι τῶν δικαίων, τὰ ὑμέτερ' αὐ-
τῶν ἀνηλίσκετ' εἰσφέροντες καὶ προυκινδυνεύετε στρατεύό-
μενοι, νυνὶ δ' ὀκνεῖτ' ἔξιέναι καὶ μέλλετ' εἰσφέρειν ὑπέρ τῶν
ὑμετέρων αὐτῶν κτημάτων, καὶ τοὺς μὲν ἄλλους σεσώκατε

πολλάκις πάντας καὶ καθ' ἐν' αὐτῶν ἐν μέρει, τὰ δ' ὑμέτερ' 25 αὐτῶν ἀπολωλεκότες κάθησθε. Ταῦτα θαυμάζω, καὶ ἔτι πρὸς τούτοις, εἰ μηδεὶς ὑμῶν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δύναται λογί- σασθαι, πόσον πολεμεῖτε χρόνον Φιλίππων καὶ τί ποιούντων ὑμῶν ὁ χρόνος διελήλυθεν οὗτος. "Ιστε γάρ δήπου τοῦθ', ὅτι μελλόντων αὐτῶν, ἐτέρους τινάς ἐλπιζόντων πράξειν, αἰτιω- μένων ἀλλήλους, χρινόντων, πάλιν ἐλπιζόντων, σχεδὸν ταῦθ' ἀπερ νυνὶ ποιούντων, ἀπας ὁ χρόνος διελήλυθεν.

26 Εἴθ' οὕτως ἀγνωμάνως ἔχετ', ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὥσ- τε, δι' ἓν ἐκ χρηστῶν φαῦλα τὰ πράγματα τῆς πόλεως γέ- γονε, διὰ τούτων ἐλπίζετε τῶν αὐτῶν πράξεων ἐκ φαύλων αὐτὰ χρηστὰ γενήσεσθαι; 'Αλλ' οὔτ' εὔλογον οὔτ' ἔχον ἐστὶ φύσιν τοῦτο γε πολὺ γάρ ῥᾳδὸν ἔχοντας φυλάττειν ἢ κτήσα- σθαι πάντα πέφυκε. Νῦν δ' ὅ τι μὲν φυλάξουμεν, οὐδέν ἐσθ' ὑπὸ τοῦ πολέμου λοιπὸν τῶν πρότερον, κτήσασθαι δὲ δεῖ. Αὐτῶν οὖν ἡμῶν ἔργον τοῦτ' ἥδη.

27 Φημὶ δὴ δεῖν εἰσφέρειν χρήματα, αὐτοὺς ἔξιέναι προ- θύμως, μηδέν' αἰτιᾶσθαι, πρὶν ἀν τῶν πραγμάτων κρατή- σητε, τηγικαῦτα δ' ἀπ' αὐτῶν τῶν ἔργων κρίναντας τοὺς μὲν ἀξίους ἐπαίνου τιμᾶν, τοὺς δ' ἀδικοῦντας κολάζειν, τὰς προφάσεις δ' ἀφελεῖν καὶ τὰ καθ' ὑμᾶς ἐλλείμματα· οὐ γάρ ἔστι πικρῶς ἔξετάσαι, τί πέπρακται τοῖς ἄλλοις, ἀν μὴ παρ' ὑμῶν αὐτῶν πρῶτον ὑπάρξῃ τὰ δέοντα.

28 Τίνος γάρ εἶνεκ', ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίζετε τοῦτον μὲν φεύγειν τὸν πόλεμον πάντας, ὅσους ἀν ἐκπέμψητε στρα- τηγούς, ἰδίους δ' εύρίσκειν πολέμους, εἰ δεῖ τι τῶν ὅντων καὶ περὶ τῶν στρατηγῶν εἰπεῖν; "Οτι ἐνταῦθα μέν ἔστι τἀθλ', ὑπὲρ ἓν ἔστιν ὁ πόλεμος, ὑμέτερα· Ἀμφίπολις καὶ ληφθῆ, παροχρῆμ' ὑμεῖς κομιεῖσθε· οἱ δὲ κίνδυνοι τῶν ἐφεστηκότων ἔδιοι, μισθὸς δ' οὐκ ἔστιν· ἐκεῖ δὲ κίνδυνοι μὲν ἐλάττους, τὰ δὲ λήμματα τῶν ἐφεστηκότων καὶ τῶν στρατιωτῶν, Λάμψα-

κινού, Σίγειον, τὰ πλοῖ', ἀ συλῶσιν. 'Ἐπ' οὖν τὸ λυσιτελοῦν αὐτοῖς ἔκαστοι χωροῦσιν. 'Τμεῖς δ', ὅταν μὲν εἰς τὰ πράγματα'²⁹ ἀποβλέψητε φαύλως ἔχοντα, τοὺς ἐφεστηκότας κρίνετε, ὅταν δὲ δόντες λόγον τὰς ἀνάγκας ἀκούσητε ταῦτας, ἀφίστε. Περίεστι τοίνυν ὑμῖν ἀλλήλοις ἐρίζειν καὶ διεστάναι, τοῖς μὲν ταῦτα πεπεισμένοις, τοῖς δὲ ταῦτα, τὰ κοινὰ δ' ἔχειν φαύλως.

Πρότερον μὲν γάρ, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κατὰ συμμορίας εἰσεφέρετε, νυνὶ δὲ πολιτεύεσθε κατὰ συμμορίας. 'Ρήτωρ ἡγεμῶν ἔκατέρων καὶ στρατηγὸς ὑπὸ τούτῳ καὶ οἱ βοησόμενοι τριακόσιοι' οἱ δ' ἄλλοι προσνενέμησθε, οἱ μὲν ὡς τούτους, οἱ δ' ὡς ἐκείνους. Δεῖ δὴ ταῦτα ἐπανέντας καὶ ὑμῶν αὐτῶν ἔτι καὶ νῦν γενομένους κοινὸν καὶ τὸ βουλεύεσθαι καὶ τὸ λέγειν καὶ τὸ πράττειν ποιῆσαι. Εἰ δὲ τοῖς μέν, ὥσπερ ἐκ τυραννίδος ὑμῶν ἐπιτάττειν ἀποδώσετε, τοῖς δ' ἀναγκάζεσθαι τριηραρχεῖν, εἰσφέρειν, στρατεύεσθαι, τοῖς δὲ ψηφίζεσθαι κατὰ τούτων μόνον, ἄλλο δὲ μηδ' δτιοῦν συμπονεῖν, οὐχὶ γενήσεται τῶν δεόντων ὑμῖν οὐδὲν ἐν καιρῷ· τὸ γάρ ἡδικημένον ἀεὶ μέρος ἐλλείψει· εἰλού' ὑμῖν τούτους κολάζειν ἀντὶ τῶν ἔχθρῶν ἔξεσται.

Λέγω δὴ κεφάλαιον, πάντας εἰσφέρειν ἀφ' ὅσων ἔκατον³¹ στος ἔχει τὸ ἵσον· πάντας ἔξιέναι κατὰ μέρος, ἔως ἂν ἀπαντεῖς στρατεύσησθε· πᾶσι τοῖς παριοῦσι λόγον διδόναι καὶ τὰ βέλτισθ' ὅντα ἀκούσηθ' αἴρεῖσθαι, μή ἀν δὲν' ἢ δὲν' εἴπῃ. Καν ταῦτα ποιῆτε, οὐ τόν εἰπόντα μόνον παραχρῆμ' ἐπαινέσεσθε, ἀλλὰ καὶ ὑμᾶς αὐτοὺς ὕστερον, βέλτιον τῶν ὅλων πραγμάτων ὑμῖν ἔχόντων.

III. ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Α'

Εισαγωγή. Ο Φίλιππος ἀναβὰς εἰς τὸν θρόνον τῆς Μακεδονίας (τὸ 359) καὶ καθυποτάξας τοὺς πλησιοχώρους ἐχθροὺς τοῦ κράτους του, τοὺς Ἰλλυριοὺς καὶ Παίονας, ἐστράφη εἰς τὴν ἔκτελεσιν τῶν σχεδίων του διὰ τὴν ἡγεμονίαν τῆς Ἑλλάδος. Καὶ κατ’ ἀρχὰς μὲν προσέβαλε τὴν Ἀμφίπολιν (357), ἔπειτα δ’ ἐπετέθη κατὰ τῶν ἐπὶ τοῦ Θερμαικοῦ κόλπου κτήσεων τῶν Ἀθηναίων καὶ ἐκνοίενται τὴν Πύδναν (357), τὴν Ποτείδαιαν (356) καὶ τὴν Μεθώνην (353). Ἀκολούθως κατεπολέμησε τοὺς τινάνινος τῆς Θεσσαλίας καὶ μετὰ τοῦτο ἐπεχείρησε νὰ γίνῃ κύριος τῶν Θερμοπυλῶν (352), ἵνα οὕτω δινηθῇ εὐκολώτερον νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν Ἀττικήν ἀλλ’ οἱ Ἀθηναῖοι φθάσαντες ἐγκαίρως μετὰ στρατοῦ ἀπέκρουνταν τὴν ἀπόπειραν αὐτὴν τοῦ Φίλιππου, διτὶς ὑποχωρήσας ἀπρακτος ἐξεστράτευσε κατὰ τὸ φινιόπωρον τοῦ 352 εἰς τὴν Θράκην πρὸς ἐπέκτασιν τῆς κυριαρχίας του. Οἱ μικροὶ ἐκεῖ ἡγεμόνες ἥριζον πρὸς ἀλλήλους καὶ πρὸς τὰς ἐλληνικὰς πόλεις Πέρινθον καὶ Βυζάντιον. Ἐκ τῶν διχονοιῶν τούτων ὠφελούμενος δὲ Φίλιππος ἔγεντο κύριος ἀπόλυτος τῶν χωρῶν ἐκείνων καὶ προχωρήσας πέραν τοῦ Ἐρθροῦ ἐπολιόρκησε τὸ Ἡραίον τείχος ἐπὶ τῆς Προποντίδος.

Ἡ εἰδησις τῆς πολιορκίας τοῦ Ἡραίου τείχους, τὸ δποῖον ἔχοντι σύμενεν ὡς ἀποθήκη τοῦ εἰς τὴν Ἀττικὴν κομιζομένου σίτου, φθάσασα εἰς Ἀθήνας τὸν Νοέμβριον τοῦ 352 ἀνησύχησε τοὺς Ἀθηναίους. Τὸ γεγονός δὲ τοῦτο ἐθεωρήθη τοσοῦτον ἐπικίνδυνον, ὥστε ἀπεφασίσθη νὰ παρασκευασθῇ στόλος ἐκ 40 τριήρων, νὰ ὑποχρεωθοῦν νὰ μετάσχουν τῆς ἐκστρατείας πάντες οἱ ἄνδρες μέχρι τῆς ἡλικίας τῶν 45 ἐτῶν καὶ νὰ εἰσπραχθῇ φόρος 60 ταλάντων. Ἀλλ’ ὀλίγον μετὰ τὴν ἀπόφασιν αὐτὴν καταφάντον εἰς Ἀθήνας νεώτεραι εἰδήσεις πρῶτον μὲν, διτὶ δὲ Φίλιππος ἀσθενεῖ, ἔπειτα δὲ διτὶ ἀπέθανεν οἱ Ἀθηναῖοι εὐχαριστηθέντες μὲ τὰς διαδόσεις αὐτὰς ἐγκατέλιπον τὴν ἀποφασισθεῖσαν ἐκστρατείαν καὶ περιέπεσον εἰς ἀδράνειαν.

Ολίγον ὕστερον μετὰ τὰ γεγονότα ταῦτα, τὸ 351, τὸ ζήτημα τοῦ πολέμου κατὰ τοῦ Φίλιππου ἢρχισε ν’ ἀπασχολῇ ἐκ νέου τοὺς Ἀθηναίους. Πολλαὶ συνεδρίαι τῆς ἐκκλησίας τοῦ δήμου κατηναλώθησαν εἰς

σχετικάς συζητήσεις. Εἰς μίαν τῶν συνελεύσεων τούτων ὁ Δημοσθένης — νέος ἀκόμη ἄγων ἡλικίαν 32 ἔτῶν — ἔζητησε τὸν λόγον πρὸ τῶν ἀλλων ρητόρων καὶ ἀπῆγγειλε τὸν Α' Φιλιππικόν. Ἐν τούτῳ προσπαθεῖ ὁ ρήτωρ νὰ ἐξαγάγῃ τοὺς Ἀθηναίους ἐκ τῆς ἀδρανείας καὶ ὑποδεικνύει τὸν τρόπον, κατὰ τὸν δποῖον δύνανται οὗτοι νὰ διεξαγάγουν ἐπιτυχῶς τὸν κατὰ τοῦ Φιλίππου πόλεμον.

Εἰ μὲν περὶ καίνοῦ τινος πράγματος προυτίθετ¹, ὃ ἀν- 1
δρες Ἀθηναῖοι, λέγειν, ἐπισχὼν ἄν, ἔως οἱ πλεῖστοι τῶν εἰωθότων γνώμην ἀπεφήναντο, εἰ μὲν ἥρεσκέ τί μοι τῶν ὑπὸ τούτων ῥηθέντων, ἡσυχίαν ἀν ἤγον, εἰ δὲ μή, τότ’ ἀν καύτὸς ἐπειρώμην, ἀ γιγνώσκω, λέγειν· ἐπειδὴ δ’ ὑπέρ ὅν πολλάκις εἰρήκασιν οὗτοι πρότερον, συμβάνει καὶ νυνὶ σκοπεῖν, ἥγοῦμαι καὶ πρῶτος ἀναστὰς εἰκότως ἀν συγγνώμης τυγχάνειν. Εἰ γάρ ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου τὰ δέονθ² οὗτοι συνεβούλευσαν, οὐδὲν ἀν ὑμᾶς νῦν ἔδει βουλεύεσθαι.

Πρῶτον μὲν οὖν οὐκ ἀθυμητέον, ὃ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, 2
τοῖς παροῦσι πράγμασιν, οὐδ’ εἰ πάνυ φαύλως ἔχειν δοκεῖ. “Ο γάρ ἐστι χείριστον ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου, τοῦτο πρὸς τὰ μέλλοντα βέλτιστον ὑπάρχει. Τί οὖν ἐστι τοῦτο; “Οτι οὐδέν, ὃ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν δεόντων ποιούντων ὑμῶν κακῶς τὰ πράγματ³ ἔχει, ἐπεὶ τοι, εἰ πάνθ⁴, ἀ προσῆκε, πραττόντων οὕτως εἶχεν, οὐδ’ ἀν ἐλπὶς ἦν αὐτὰ βελτίω γενέσθαι.

“Ἐπειτ⁵ ἐνθυμητέον καὶ παρ⁶ ἀλλων ἀκούουσι καὶ τοῖς 3
εἰδόσιν αὐτοῖς ἀναμιμνησκομένοις, ἡλίκην ποτ⁷ ἔχόντων δύναμιν Λακεδαιμονίων — ἐξ οὐ χρόνος οὐ πολὺς — ὡς καλῶς καὶ προσηκόντως οὐδὲν ἀνάξιον ὑμεῖς ἐπράξατε τῆς πόλεως, ἀλλ’ ὑπεμείναθ⁸ ὑπέρ τῶν δικαίων τὸν πρὸς ἐκείνους πόλεμον. Τίνος οὖν εἴνεκα ταῦτα λέγω; “Ιν⁹ εἰδῆτ¹⁰, ὃ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ θεάσησθε, δτι οὐδὲν οὔτε φυλαττομένοις ὑμῖν ἐστι φοβερὸν οὕτ¹¹, ἀν δλιγωρῆτε, τοιοῦτον, οἶον ἀν ὑμεῖς βούλοι-

σθε, παραδείγμασι χρώμενοι τῇ τότε ῥώμῃ τῶν Λακεδαιμονίων, ἢς ἐκρατεῖτ' ἐκ τοῦ προσέχειν τοῖς πράγμασι τὸν νοῦν, καὶ τῇ νῦν ὑβρει τούτου, δι' ἣν ταραττόμεθ' ἐκ τοῦ μηδὲν φροντίζειν ὃν ἔχρην.

- ⁴ Εἰ δέ τις ὑμῶν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δυσπολέμητον οἴεται τὸν Φίλιππον εἶναι, σκοπῶν τό τε πλῆθος τῆς ὑπαρχούσης αὐτῷ δυνάμεως καὶ τὸ τὰ χωρία πάντ' ἀπολωλέναι τῇ πόλει, δρθῶς μὲν οἴεται, λογισάσθω μέντοι τοῦθ', θτι εἴχομέν ποθ' ἡμεῖς, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Πύδναν καὶ Ποτείδαιαν καὶ Μεθώνην καὶ πάντα τὸν τόπον τοῦτον οίκειον κύκλῳ, καὶ πολλὰ τῶν μετ' ἐκείνου νῦν ὅντων ἐθνῶν αὐτονομούμενα καὶ ἐλεύθερ' ὑπῆρχε καὶ μᾶλλον ἡμῖν ἐβούλετ' ἔχειν οίκειώς ⁵ ἢ 'κείνω. Εἰ τοίνυν ὁ Φίλιππος τότε ταύτην ἔσχε τὴν γνώμην, ὡς χαλεπὸν πολεμεῖν ἐστιν Ἀθηναίοις ἔχουσι τοσαῦτ' ἐπιτειχίσματα τῆς αὐτοῦ χώρας ἔρημον ὄντα συμμάχων, οὐδὲν ἀν δῆν νυνὶ πεποίηκεν ἐπραξεν, οὐδὲ τοσαύτην ἐκτήσατ' ἀν δύναμιν. ⁶ Άλλ' εἶδεν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτο καλῶς ἐκεῖνος, ὅτι ταῦτα μέν ἐστιν ἀπαντα τὰ χωρὶ ἀθλα τοῦ πολέμου κείμεν' ἐν μέσῳ, φύσει δ' ὑπάρχει τοῖς παροῦσι τὰ τῶν ἀπόντων, καὶ τοῖς ἐθέλουσι πονεῖν καὶ κινδυνεύειν τὰ τῶν ἀμελούντων.
- ⁶ Καὶ γάρ τοι ταύτη χρησάμενος τῇ γνώμῃ πάντα κατέστραπται καὶ ἔχει, τὰ μὲν ὡς ἀν ἐλών τις ἔχοι πολέμῳ, τὰ δὲ σύμμαχα καὶ φίλα ποιησάμενος· καὶ γάρ συμμαχεῖν καὶ προσέχειν τὸν νοῦν τούτοις ἐθέλουσιν ἀπαντεῖς, οὓς ἀν δρῶσι παρεσκευασμένους καὶ πράττειν ἐθέλοντας, ἀ χρή·
- ⁷ "Αν τοίνυν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ὑμεῖς ἐπὶ τῆς τοι αύτης ἐθελήσητε γενέσθαι γνώμης νῦν, ἐπειδήπερ οὐ πρότερον, καὶ ἔκαστος ὑμῶν, οὖ δεῖ καὶ δύναιτ' ἀν παρασχεῖν αὐτὸν χρήσιμον τῇ πόλει, πᾶσαν ἀφεὶς τὴν εἰρωνείαν ἔτοιμος πράττειν ὑπάρξῃ, ὁ μὲν χρήματ' ἔχων εἰσφέρειν, ὁ δ' ἐν ἡλικίᾳ στρατεύεσθαι — συνελόντι δ' ἀπλῶς, ἀν ὑμῶν αὐτῶν ἐθε-

λήσητε γενέσθαι καὶ παύσησθ' αὐτὸς μὲν οὐδὲν ἔκαστος ποιῆσειν ἐλπίζων, τὸν δὲ πλησίον πάνθ' ὑπὲρ αὐτοῦ πράξειν, καὶ τὰ ὑμέτερ' αὐτῶν κομιεῖσθε, ἀνθεός θέλη, καὶ τὰ κατερραθυμημένα πάλιν ἀναλήψεσθε, κάκεινον τιμωρήσεσθε.

Μὴ γάρ ὡς θεῷ νομίζετ' ἐκείνῳ τὰ παρόντα πεπηγέναι 8 πράγματα ἀθάνατα, ἀλλὰ καὶ μισεῖ τις ἐκείνον καὶ δέδιεν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ φθονεῖ, καὶ τῶν πάνυ νῦν δοκούντων οὐκείνως ἔχειν· καὶ ἅπανθ', ὅσα περ καὶ ἐν ἄλλοις τισὶν ἀνθρώποις ἔνι, ταῦτα κάν τοῖς μετ' ἐκείνου χρὴ νομίζειν ἐνεῖναι. Κατέπτηχε μέντοι πάντα ταῦτα νῦν, οὐκ ἔχοντ' ἀποστροφὴν διὰ τὴν ὑμετέραν βραδυτῆτα καὶ ράθυμίαν, ἦν ἀποθέσθαι φημὶ δεῖν ἥδη.

Οράτε γάρ, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ πρᾶγμα, οὗ προε- 9 λήλυθεν ἀσελγείας ἀνθρωπος, ὃς οὐδὲν αἰρεσιν ὑμῖν δίδωσι τοῦ πράττειν ἢ ἄγειν ἡσυχίαν, ἀλλ' ἀπειλεῖ καὶ λόγους ὑπερηφάνους, ὃς φασι, λέγει, καὶ οὐχ οἶός ἐστιν ἔχων, ἀ κατέστραπται, μένειν ἐπὶ τούτων, ἀλλ' ἀεὶ τι προσπεριβάλλεται καὶ κύκλῳ πανταχῇ μέλλοντας ἡμᾶς καὶ καθημένους περιστοιχίζεται.

Πότ' οὖν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πόθ', ἀ χρή, πράξετε ; 10 ἐπειδὰν τί γένηται ; Ἐπειδὰν νὴ Δὲ' ἀνάγκη τις ἦ. Νῦν δὲ τὸ χρὴ τὰ γιγνόμεν' ἡγεῖσθαι ; Ἐγὼ μὲν γάρ οἴομαι τοῖς ἐλεύθεροις μεγίστην ἀνάγκην τὴν ὑπὲρ τῶν πραγμάτων αἰσχύνην εἶναι. « Η βούλεσθ', εἰπέ μοι, περιύντες αὐτῶν πυνθάνεσθαι « λέγεται τι καινόν ; » Γένοιτο γάρ ὃν τι καινότερον ἢ Μακεδῶν ἀνήρ Ἀθηναίους καταπολεμῶν καὶ τὰ τῶν Ἑλλήνων διοικῶν ; « Τέθνηκε Φίλιππος ; » « Οὐ μὰ Δὲ', ἀλλ', ἀσθενεῖ ». 11 Τί δ' ὑμῖν διαφέρει ; Καὶ γάρ ἂν οὗτός τι πάθῃ, ταχέως ὑμεῖς ἔτερον Φίλιππον ποιήσετε, ἀνπερ οὕτω προσέχητε τοῖς πράγμασι τὸν νοῦν· οὐδὲ γάρ οὗτος παρὰ τὴν αὐτοῦ ρώμην τοσοῦτον ἀπηγύξηται, ὅσον παρὰ τὴν ἡμετέραν ἀμέλειαν. Καί- 12

τοι καὶ τοῦτο· εἴ τι πάθοι καὶ τὰ τῆς τύχης ἡμῖν, ἥπερ ἀεὶ βέλτιον ἢ ἡμεῖς ἡμῶν αὐτῶν ἐπιμελούμεθα, καὶ τοῦτ' ἔξεργάσαιτο, ἵσθ', διτὶ πλησίον μὲν ὄντες, ἅπασιν ἀν τοῖς πράγμασι τεταραγμένοις ἐπιστάντες, διπλασίας θεοῖς, διοικήσαισθε, ὡς δὲ νῦν ἔχετε, οὐδὲ διδόντων τῶν καιρῶν Ἀμφίπολιν δέξασθαι δύνασθε ἄν, ἀπηρτημένοι καὶ ταῖς παρασκευαῖς καὶ ταῖς γνώμαις.

13 ‘Ως μὲν οὖν δεῖ τὰ προσήκοντα ποιεῖν ἔθελοντας ὑπάρχειν ἀπαντας ἑτοίμως, ὡς ἐρνωκότων ὑμῶν¹ καὶ πεπεισμένων, παύομαι λέγων· τὸν δὲ τρόπον τῆς παρασκευῆς, ἥν ἀπαλλάξαι ἀν τῶν τοιούτων πραγμάτων ὑμᾶς οἴομαι, καὶ τὸ πλῆθος ὅσον, καὶ πόρους οὖστινας χρημάτων, καὶ τἄλλ’ ὡς ἄν μοι βέλτιστα καὶ τάχιστα δοκεῖ παρασκευασθῆναι, καὶ δὴ πειράσομαι λέγειν, δεηθεὶς ὑμῶν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, το-
14 σοῦτον. Ἐπειδὴν ἀπαντ’ ἀκούσητε, κρίνατε, μὴ πρότερον προλαμβάνετε· μηδὲ ἀν ἐξ ἀρχῆς δοκῶ τινι καινὴν παρασκευὴν λέγειν, ἀναβάλλειν με τὰ πράγματα² ἡγείσθω. Οὐ γάρ οἱ «ταχὺ» καὶ «τήμερον» εἰπόντες μάλιστ’ εἰς δέον λέγουσιν (οὐ γάρ ἀν τὰ γ’ ἥδη γεγενημένα τῇ νυνὶ βοηθείᾳ κωλῦσαι
15 δυνηθεῖμεν), ἀλλ’ δις ἀν δεῖξη, τις πορισθεῖσα παρασκευὴ καὶ πόση καὶ πόθεν διαμεῖναι δυνήσεται, ἔως ἀν ἦ διαλυσώμεθα πεισθέντες τὸν πόλεμον ἢ περιγενώμεθα τῶν ἔχθρῶν· οὕτω γάρ οὐκέτι τοῦ λοιποῦ πάσχοιμεν ἀν κακῶς. Οἶμαι τοίνυν ἐγὼ ταῦτα λέγειν ἔχειν, μὴ κωλύων, εἴ τις ἄλλος ἐπαγγέλλεται τι. ‘Η μὲν οὖν ὑπόσχεσις οὕτω μεγάλη, τὸ δὲ πρᾶγμα³ ἥδη τὸν ἔλεγχον δώσει· κριταὶ δ’ ὑμεῖς ἔσεσθε.

16 Πρῶτον μὲν τοίνυν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τριήρεις πεντήκοντα παρασκευάσασθαι φημι δεῖν, εἴτ' αὐτούς οὕτω τὰς γνώμας ἔχειν, ὡς, ἔάν τι δέη, πλευστέον εἰς ταύτας αὐτοῖς ἐμβᾶσιν. Πρὸς δὲ τούτοις τοῖς ἡμίσεσι τῶν ἴππεων ἴππαγω-
17 γοὺς τριήρεις καὶ πλοῖον⁴ ἵκανά εὐτρεπίσαι κελεύω. Ταῦτα μὲν

οἴμαι δεῖν ὑπάρχειν ἐπὶ τὰς ἔξαίφνης ταύτας ἀπὸ τῆς οἰκείας χώρας αὐτοῦ στρατείας εἰς Πύλας καὶ Χερρόνησον καὶ "Ολυμθον καὶ ὅποι βούλεται· δεῖ γάρ ἐκείνῳ τοῦτ' ἐν τῇ γνώμῃ παραστῆσαι, ὡς ὑμεῖς ἐκ τῆς ἀμελείας ταύτης τῆς ἄγαν, ὥσπερ εἰς Εὔβοιαν καὶ πρότερόν ποτέ φασιν εἰς Ἀλίαρτον καὶ τὰ τελευταῖα πρώην εἰς Πύλας, ἵσως ἂν δρμήσαιτε. Οὕτοι 18 παντελῶς, οὐδὲ εἰ μὴ ποιήσαιτε' ἀν τοῦτο, ὡς ἔγωγέ φημι δεῖν, εὐκαταφρόνητόν ἐστιν, ἵν' ἢ διὰ τὸν φόβον, εἰδῶς εὑτρεπεῖς ὑμᾶς, (εἰσεται γάρ ἀκριβῶς· εἰσὶ γάρ, εἰσὶν οἱ πάντ' ἔξαγγέλλοντες ἐκείνῳ παρ' ἡμῶν αὐτῶν πλείους τοῦ δέοντος) ἡσυχίαν ἔχη, ἢ παριδῶν ταῦτ' ἀφύλακτος ληφθῆ, μηδενὸς δύντος ἐμποδῶν πλεῖν ἐπὶ τὴν ἐκείνου χώραν ὑμῖν, ἀν ἐνδῆ καιρόν.

Ταῦτα μέν ἐστιν, ἀ πᾶσι δεδόχθαι φημι δεῖν καὶ παρε- 19 σκευάσθαι προσήκειν οἴομαι· πρὸ δὲ τούτων δυναμίν τιν', ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, φημι προχειρίσασθαι δεῖν ὑμᾶς, ἢ συνεχῶς πολεμήσει καὶ κακῶς ἐκεῖνον ποιήσει. Μή μοι μυρίους μηδὲ δισμυρίους ξένους, μηδὲ τὰς ἐπιστολιμαίους ταύτας δυνάμεις, ἀλλ' ἢ τῆς πόλεως ἔσται, κανὸν ὑμεῖς ἔνα κανὸν πλείους κανὸν τὸν δεῖνα κανὸν ὄντινον χειροτονήσητε στρατηγόν, τούτῳ πείσεται καὶ ἀκολουθήσει. Καὶ τροφὴν ταύτην πορίσαι κελεύω.

"Εσται δ' αὕτη τίς ἢ δύναμις καὶ πόση, καὶ πόθεν τὴν 20 τροφὴν ἔξει, καὶ πῶς ταῦτ' ἐθελήσει ποιεῖν; 'Ἐγὼ φράσω, καθ' ἔκαστον τούτων διεξιῶν χωρίς. Ξένους μὲν λέγω — καὶ ὅπως μὴ ποιήσει', δι πολλάκις ὑμᾶς ἔβλαψε· πάντ' ἐλάττω νομίζοντες εἶναι τοῦ δέοντος καὶ τὰ μέγιστ' ἐν τοῖς ψηφίσμασιν αἱρούμενοι, ἐπὶ τῷ πράττειν οὐδὲ τὰ μικρὰ ποιεῖτε· ἀλλὰ τὰ μικρὰ ποιήσαντες καὶ πορίσαντες, τούτοις προστίθετε, ἀν ἐλάττω φαίνηται. Λέγω δὴ τοὺς πάντας στρατιώτας 21 δισχιλίους, τούτων δ' Ἀθηναίους φημὶ δεῖν εἶναι πεντακοσίους, ἔξ ἣς ἀν τινος ὑμῖν ἡλικίας καλῶς ἔχειν δοκῇ, χρόνον

- τακτὸν στρατευομένους, μὴ μακρὸν τοῦτον, ἀλλ᾽ ὅσον ἂν δοκῇ καλῶς ἔχειν, ἐκ διαδοχῆς ἀλλήλοις· τοὺς δὲ δῆλους ξένους εἶναι κελεύω. Καὶ μετὰ τούτων ἵππεας διακοσίους, καὶ τούτων πεντήκοντ' Ἀθηναίους τούλαχιστον, ὥσπερ τοὺς πεζούς, τὸν αὐτὸν τρόπον στρατευομένους· καὶ ἵππαγωγοὺς τούτοις.
- 22 Εἰεν· τί πρὸς τούτους ἔτι; Ταχείας τριήρεις δέκα· δεῖ γάρ, ἔχοντος ἔκεινου ναυτικόν, καὶ ταχειῶν τριήρων ἡμῖν, ὅπως ἀσφαλῶς ἡ δύναμις πλέῃ. Πόθεν δὴ τούτοις ἡ τροφὴ γενήσεται; Ἐγὼ καὶ τοῦτο φράσω καὶ δεῖξω, ἐπειδάν, διότι τηλικαύτην ἀποχρῆν οἷμαι τὴν δύναμιν καὶ πολίτας τοὺς συστρατευομένους εἶναι κελεύω, διδάξω.
- 23 Τοσαύτην μέν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, διὰ ταῦτα, ὅτι οὐκ ἔνι νῦν ἡμῖν πορίσασθαι δύναμιν τὴν ἔκεινω παραταξομένην, ἀλλὰ ληστεύειν ἀνάγκη καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ τοῦ πολέμου χρῆσθαι τὴν πρώτην· οὐ τοίνυν ὑπέρογκον αὐτὴν (οὐ γάρ ἔστι μισθὸς οὐδὲ τροφή), οὐδὲ παντελῶς ταπεινὴν εἶναι 24 δεῖ. Πολίτας δὲ παρεῖναι καὶ συμπλεῦν διὰ ταῦτα κελεύω, ὅτι καὶ πρότερόν ποτ' ἀκούω ἔνεικὸν τρέφειν ἐν Κορίνθῳ τὴν πόλιν, οὗ Πολύστρατος ἥγετο καὶ Ἰφικράτης καὶ Χαβρίας καὶ ἄλλοι τινές, καὶ αὐτοὺς ὑμᾶς συστρατεύεσθαι· καὶ οἵδε ἀκούων, ὅτι Λακεδαιμονίους παραταττόμενοι μεθ' ὑμῶν ἐνίκων οὗτοι οἱ ξένοι καὶ ὑμεῖς μετ' ἔκεινων. Ἐξ οὗ δὲ αὐτὰ καθ' αὐτὰ τὰ ἔνεικὰ ὑμῖν στρατεύεται, τοὺς φίλους νικᾷ καὶ τοὺς συμμάχους, οἱ δὲ ἔχθροί μείζους τοῦ δέοντος γεγόνασι. Καὶ παρακύψαντ' ἐπὶ τὸν τῆς πόλεως πόλεμον, πρὸς Ἀρτάβαζον καὶ πανταχοῦ μᾶλλον οἴχεται πλέοντα, ὁ δὲ στρατηγὸς ἀκολουθεῖ, εἰκότως οὐ γάρ ἔστιν ἄρχειν μὴ διδόντα μισθόν.
- 25 Τί οὖν κελεύω; τὰς προφάσεις ἀφελεῖν καὶ τοῦ στρατηγοῦ καὶ τῶν στρατιωτῶν, μισθὸν πορίσαντας καὶ στρατιώτας οἰκείους ὥσπερ ἐπόπτας τῶν στρατηγουμένων παρ-

καταστήσαντας· ἐπεὶ νῦν γε γέλως ἔσθι, ὡς χρώμεθα τοῖς πράγμασιν. Εἰ γὰρ ἔροιτό τις ὑμᾶς, « εἰρήνην ἄγετ², ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι ; » « Μὰ Δί³ οὐχ ἡμεῖς γε », εἴποιτ⁴ ἄν, « ἀλλὰ Φιλίππω πολεμοῦμεν ». Οὐκ ἔχειροτονεῖτε δ⁵ ἔξ ὑμῶν αὐτῶν 26 δέκα ταξιάρχους καὶ στρατηγοὺς καὶ φυλάρχους καὶ ἵππαρχους δύο ; Τί οὖν οὗτοι ποιοῦσι ; Πλὴν ἐνὸς ἀνδρός, ὃν ἂν ἐκπέμψητ⁶ ἐπὶ τὸν πόλεμον, οἱ λοιποὶ τὰς πομπὰς πέμπουσιν 27 ὑμῖν μετὰ τῶν ἱεροποιῶν· ὥσπερ γὰρ οἱ πλάττοντες τοὺς πηλίνους, εἰς τὴν ἀγορὰν χειροτονεῖτε τοὺς ταξιάρχους καὶ τοὺς φυλάρχους, οὐκ ἐπὶ τὸν πόλεμον. Οὐ γὰρ ἔχρην, ὃ ἀν- 28 δρες Ἀθηναῖοι, ταξιάρχους παρ'⁷ ὑμῶν, ἵππαρχον παρ'⁸ ὑμῶν, ἄρχοντας οἰκείους εἶναι, ἵν' ἦν ὡς ἀληθῶς τῆς πόλεως ἡ δύναμις ; Ἀλλ' εἰς μὲν Λῆμνον τὸν παρ'⁹ ὑμῶν ἵππαρχον δεῖ πλεῖν, τῶν δ¹⁰ ὑπέρ τῶν τῆς πόλεως κτημάτων ἀγωνίζομένων Μενέλαον ἵππαρχεῖν ; Καὶ οὐ τὸν ἄνδρα μεμφόμενος ταῦτα λέγω, ἀλλ' ὑφ' ὑμῶν ἔδει κεχειροτονημένον εἶναι τοῦτον, ὅστις ἂν ᾖ.

“Ισως δὲ ταῦτα μὲν ὁρθῶς ἡγεῖσθε λέγεσθαι, τὸ δὲ τῶν 28 χρημάτων, πόσα καὶ πόθεν ἔσται, μάλιστα ποθεῖτ¹¹ ἀκοῦσαι. Τοῦτο δὴ καὶ περαίνω. Χρήματα τοίνυν ἔστι μὲν ἡ τροφή, σιτηρέσιον μόνον τῇ δυνάμει ταύτῃ τάλαντ¹² ἐνενήκοντα καὶ μικρόν τι πρός, δέκα μὲν ναυσὶ ταχείας τετταράκοντα τάλαντα, εἴκοσιν εἰς τὴν ναῦν μναῖ τοῦ μηνὸς ἑκάστου, στρατιώταις δὲ δισχιλίοις τοσαῦθ¹³ ἔτερα, ἵνα δέκα τοῦ μηνὸς δι στρατιώτης δραχμὰς σιτηρέσιον λαμβάνῃ, τοῖς δ¹⁴ ἵππεῦσι διακοσίοις οὖσιν, ἐὰν τριάκοντα δραχμὰς ἑκαστος λαμβάνῃ τοῦ μηνός, δώδεκα τάλαντα. Εἰ δέ τις οἴεται μικρὰν ἀφορμὴν 29 εἶναι σιτηρέσιον τοῖς στρατευομένοις ὑπάρχειν, οὐκ ὁρθῶς ἔγρωκεν· ἐγὼ γὰρ οἴδα σαφῶς, ὅτι, τοῦτ¹⁵ ἀν γένηται, προσποριεῖ τὰ λοίπ¹⁶ αὐτὸ τὸ στράτευμ¹⁷ ἀπὸ τοῦ πολέμου, οὐδένα τῶν ‘Ἐλλήνων ἀδικοῦν οὐδὲ τῶν συμμάχων, ὥστ¹⁸ ἔχειν μισθὸν

έντελη. 'Εγώ συμπλέων ἔθελοντής πάσχειν διτοῦν ἔτοιμος,
έὰν μὴ ταῦθ' οὕτως ἔχῃ. Πόθεν οὖν ὁ πόρος τῶν χρημάτων,
ἢ παρ' ὑμῶν κελεύω γενέσθαι, τοῦτ' ἥδη λέξω.

ΠΟΡΟΥ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ

- 30 Α μὲν ἡμεῖς, ὃ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, δεδυνήμεθ' εὐρεῖν,
ταῦτ' ἔστιν. 'Επειδὸν δ' ἐπιχειροτονῆτε τὰς γνώμας, ἂν ὑμῖν
ἀρέσκῃ, χειροτονήσετε, ἵνα μὴ μόνον ἐν τοῖς ψηφίσμασι καὶ
ταῖς ἐπιστολαῖς πολεμῆτε Φιλίππω, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἔργοις.
- 31 Δοκεῖτε δέ μοι πολὺ βέλτιον ἂν περὶ τοῦ πολέμου καὶ
ὅλης τῆς παρασκευῆς βουλεύσασθαι, εἰ τὸν τόπον, ὃ ἀνδρες
Ἀθηναῖοι, τῆς χώρας, πρὸς ἣν πολεμεῖτ', ἐνθυμηθείτε, καὶ
λογίσασθ', διτὶ τοῖς πνεύμασι καὶ ταῖς ὥραις τοῦ ἔτους τὰ
πολλὰ προλαμβάνων διαπράττεται Φίλιππος, καὶ φυλάξας
τοὺς ἐτησίας ἢ τὸν χειμῶν' ἐπιχειρεῖ, ἥντικ' ἂν ἡμεῖς μὴ δυ-
32 ναίμεθ' ἐκεῖσ' ἀφικέσθαι. Δεῖ τούνυν ταῦτ' ἐνθυμουμένους μὴ
βοηθείαις πολεμεῖν, (ὑστεριοῦμεν γάρ ἀπάντων), ἀλλὰ πα-
ρασκευῇ συνεχεῖ καὶ δυνάμει. 'Υπάρχει δ' ὑμῖν χειμαδίω
μὲν χρῆσθαι τῇ δυνάμει Λήμνῳ καὶ Θάσῳ καὶ Σκιάθῳ καὶ
ταῖς ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ νήσοις, ἐν αἷς καὶ λιμένες καὶ σῖτος
καὶ, ἡ χρὴ στρατεύματι, πάνθ' ὑπάρχει· τὴν δ' ὥραν τοῦ
ἔτους, διτὶ καὶ πρὸς τῇ γῇ γενέσθαι ράδιον καὶ τὸ τῶν πνευ-
μάτων ἀσφαλές, πρὸς αὐτῇ τῇ χώρᾳ καὶ πρὸς τοῖς τῶν ἐμ-
πορίων στόμασι ράδίως ἔσται.
- 33 Α μὲν οὖν χρήσεται καὶ πότε τῇ δυνάμει, παρὰ τὸν και-
ρὸν ὁ τούτων αὐτίος καταστὰς ὑφ' ὑμῶν βουλεύσεται· ἀ δ'
ὑπάρξαι δεῖ παρ' ὑμῶν, ταῦτ' ἔστιν, ἀ γάρ γέγραφα. "Αν
ταῦτ', ὃ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, πορίσητε, τὰ χρήματα πρῶτον,
ἄ λέγω, εἴτα καὶ τἄλλα παρασκευάσαντες, τοὺς στρατιώτας,
τὰς τριήρεις, τοὺς ἴππεας, ἐντελῇ πᾶσαν τὴν δύναμιν νόμῳ

κατακλείσητ' ἐπὶ τῷ πολέμῳ μένειν, τῶν μὲν χρημάτων αὐτοὶ ταμίαι καὶ πορισταὶ γιγνόμενοι, τῶν δὲ πράξεων παρὰ τοῦ στρατηγοῦ τὸν λόγον ζητοῦντες, παύσεσθ' ἀεὶ περὶ τῶν αὐτῶν βουλευόμενοι καὶ πλέον οὐδὲν ποιοῦντες. Καὶ ἔτι πρὸς 34 τούτῳ πρῶτον μέν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν μέγιστον τῶν ἔκεινου πόρων ἀφαιρήσεσθε. "Εστι δ' οὗτος τίς; Ἀπὸ τῶν ὑμετέρων ὑμῖν πολεμεῖ συμμάχων, ἄγων καὶ φέρων τοὺς πλέοντας τὴν θάλατταν.

"Ἐπειτα τί πρὸς τούτῳ; Τοῦ πάσχειν αὐτοὶ κακῶς ἔξω γενήσεσθε, οὐχ ὥσπερ τὸν παρελθόντα χρόνον εἰς Λῆμνον καὶ "Ιμβρον ἐμβαλὼν αἰχμαλώτους πολίτας ὑμετέρους ὥχετ' ἔχων, πρὸς τῷ Γεραιστῷ τὰ πλοῖα συλλαβὼν ἀμύθητα χρήματα ἔξελεξε, τὰ τελευταῖς εἰς Μαραθῶν' ἀπέβη καὶ τὴν ἴερὰν ἀπὸ τῆς χώρας ὥχετ' ἔχων τριήρη, ὑμεῖς δ' οὕτε ταῦτα δύνασθε κωλύειν οὔτ' εἰς τοὺς χρόνους, οὓς ἂν προθῆσθε, βοηθεῖν.

Καίτοι τί δήποτ', ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίζετε τὴν μὲν 35 τῶν Παναθηναίων ἕορτὴν καὶ τὴν τῶν Διονυσίων ἀεὶ τοῦ καθήκοντος χρόνου γίγνεσθαι, ἀν τε δεινοὶ λάχωσιν ἀν τ' ἰδιῶται οἱ τούτων ἐκατέρων ἐπιμελούμενοι, εἰς δὲ τοσαῦτ' ἀναλίσκεται χρήματα, ὅσ' οὐδὲ εἰς ἕνα τῶν ἀποστόλων, καὶ τοσοῦτον ὅχλον καὶ παρασκευήν, ὅσην οὐκ οἴδε εἰ τι τῶν ἀπάντων ἔχει, τοὺς δὲ ἀποστόλους πάντας ὑμῖν ὑστερίζειν τῶν καιρῶν, τὸν εἰς Μεθώνην, τὸν εἰς Παγασάς, τὸν εἰς Ποτείδαιαν; "Οτι ἔκεινα μὲν ἀπαντα νόμω τέτακται, καὶ πρό- 36 οιδεν ἔκαστος ὑμῶν ἐκ πολλοῦ, τίς χορηγὸς ἢ γυμνασίαρχος τῆς φυλῆς, πότε καὶ παρὰ τοῦ καὶ τί λαβόντα τί δεῖ ποιεῖν, οὐδὲν ἀνεξέταστον οὐδὲ ἀόριστον ἐν τούτοις ἡμέληται· ἐν δὲ τοῖς περὶ τοῦ πολέμου καὶ τῇ τούτου παρασκευῇ ἀτακτα, ἀδιόρθωτα, ἀόρισθ' ἀπαντα.

Τοιγαροῦν ἀμ' ἀκηκόαμέν τι καὶ τριηράρχους καθί-

σταμεν καὶ τούτοις ἀντιδόσεις ποιούμεθα καὶ περὶ χρημάτων πόρου σκοποῦμεν, καὶ μετὰ ταῦτ' ἐμβαίνειν τοὺς μετοίκους ἔδοξε καὶ τοὺς χωρὶς οἰκοῦντας, εἴτ' αὐτοὺς πάλιν,
 37 εἴτ' ἀντεμβιβάζειν· εἴτ' ἐν ὅσῳ ταῦτα μέλλεται, προαπόλωλε τὸ ἐφ' δ ἀν ἐκπλέωμεν τὸν γὰρ τοῦ πράττειν χρόνον εἰς τὸ παρασκευάζεσθαι ἀναλίσκομεν, οἱ δὲ τῶν πραγμάτων οὐ μένουσι καὶ ροὶ τὴν ἡμετέραν βραδυτῆτα καὶ εἰρωνείαν. "Ἄς δὲ τὸν μεταξὺ χρόνον δυνάμεις οἰόμεθ' ἡμῖν ὑπάρχειν, οὐδὲν οἶσι τ' οὖσαι ποιεῖν ἐπ' αὐτῶν τῶν καιρῶν ἔξελέγχονται.
 'Ο δ' εἰς τοῦθ' ὕβρεως ἐλήλυθεν, ὥστ' ἐπιστέλλειν Εὔβοεῦσιν ἥδη τοιαύτας ἐπιστολάς.

ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΙΣ

- 38 Τούτων, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν ἀνεγνωσμένων ἀληθῆ μέν ἔστι τὰ πολλά, ὡς οὐκ ἔδει, οὐ μὴν ἀλλ' ἵσως οὐχ ἥδε ἀκούειν. 'Αλλ' εἰ μέν, δοῦ ἀν τις ὑπερβῆ τῷ λόγῳ, ἵνα μὴ λυπήσῃ, καὶ τὰ πράγματα ὑπερβήσεται, δεῖ πρὸς ἥδονὴν δημηγορεῖν· εἰ δ' ἡ τῶν λόγων χάρις, ἀν ἦ μὴ προσήκουσα, ἔργῳ ζημίᾳ γίγνεται, αἰσχρόν ἔστι φενακίζειν ἑαυτοὺς καὶ ἀπαντὸν ἀναβαλλομένους, ἢ ἀν ἦ δυσχερῆ, πάντων ὑστερεῖν τῶν ἔργων, καὶ μηδὲ τοῦτο δύνασθαι μαθεῖν, δτὶ δεῖ τοὺς ὁρθῶς πολέμῳ χρωμένους οὐκ ἀκολουθεῖν τοῖς πράγμασιν, ἀλλ' αὐτοὺς ἔμπροσθεν εἰναι τῶν πραγμάτων, καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὥσπερ τῶν στρατευμάτων ἀξιώσειέ τις ἀν τὸν στρατηγὸν ἥγεισθαι, οὕτω καὶ τῶν πραγμάτων τοὺς βουλευομένους, ἵν', ἀν ἔκείνοις δοκῇ, ταῦτα πράττηται καὶ μὴ τὰ συμβάντ' ἀναγκάζωνται διώκειν.
- 40 'Υμεῖς δ', ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πλείστην δύναμιν ἀπάντων ἔχοντες, τριήρεις, ὄπλίτας, ιππέας, χρημάτων πρόσοδον, τούτων μὲν μέχρι τῆς τήμερον ἡμέρας οὐδενὶ πώποτε εἰς

δέον τι κέχρησθε, ούδεν δ' ἀπολείπετε, ὥσπερ οἱ βάρβαροι πυκτεύουσιν, οὕτω πολεμεῖν Φιλίππω. Καὶ γὰρ ἐκείνων ὁ πληγεὶς ἀεὶ τῆς πληγῆς ἔχεται, κανὸν ἑτέρωσε πατάξῃς, ἐκεῖσ' εἰσὶν αἱ χεῖρες· προβάλλεσθαι δ' ή βλέπειν ἐναντίον οὔτ' οὐδὲν οὔτ' ἔθέλει. Καὶ ὑμεῖς, ἂν ἐν Χερρονήσῳ πύθησθε Φίλιπ-⁴¹ πον, ἐκεῖσε βοηθεῖν ψηφίζεσθε, ἂν ἐν Πύλαις, ἐκεῖσε, ἂν ἄλλοθί που, συμπαραθεῖτ' ἄνω κάτω, καὶ στρατηγεῖσθ' ὑπ' ἐκείνου, βεβούλευσθε δ' οὐδὲν αὐτοὶ συμφέρον περὶ τοῦ πολέμου, οὐδὲ πρὸ τῶν πραγμάτων προορᾶτ' οὐδέν, πρὶν ἣν ἡ γεγενημένον ἡ γιγνόμενόν τι πύθησθε. Ταῦτα δ' ἵσως πρότερον μὲν ἐνην· νῦν δ' ἐπ' αὐτὴν ἥκει τὴν ἀκμήν, ὥστ' οὐκέτ' ἐκχωρεῖ.

Δοκεῖ δέ μοι θεῶν τις, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς γυγνομέ-⁴² νοις ὑπὲρ τῆς πόλεως αἰσχυνόμενος τὴν φιλοπραγμοσύνην ταύτην ἐμβαλεῖν Φιλίππω. Εἰ γὰρ ἔχων, ἀ κατέστραπται καὶ προείληφεν, ἡσυχίαν ἔχειν ἥθελε καὶ μηδὲν ἔπραττεν ἔτι, ἀποχρῆν ἐνίοις ὑμῶν ἃν μοι δοκεῖ, ἐξ ὧν αἰσχύνην καὶ ἀνανδρίαν καὶ πάντα τὰ αἰσχιστ' ὡφληκότες ἂν ἥμεν δημοσίᾳ· νῦν δ' ἐπιχειρῶν ἀεὶ τινι καὶ τοῦ πλείονος ὀρεγόμενος ἵσως ἂν ἐκκαλέσαι^θ ὑμᾶς, εἴπερ μὴ παντάπασιν ἀπεγνώκατε.

Θαυμάζω δ' ἔγωγε, εἰ μηδεὶς ὑμῶν μήτ' ἐνθυμεῖται μήτ'⁴³ ὀργίζεται, ὁρῶν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν μὲν ἀρχὴν τοῦ πολέμου γεγενημένην περὶ τοῦ τιμωρήσασθαι Φίλιππον, τὴν δὲ τελευτὴν οὖσαν ἥδη ὑπὲρ τοῦ μὴ παθεῖν κακῶς ὑπὸ Φιλίππου. Ἄλλὰ μὴν δτι γ' οὐ στήσεται, δῆλον, εἰ μή τις κωλύσει. Εἴτα τοῦτ' ἀναμενοῦμεν, καὶ τριήρεις κενάς καὶ τὰς παρὰ τοῦ δεῖνος ἐλπίδας ἃν ἀποστείλητε, πάντ' ἔχειν οἵεσθε καλῶς; Οὐκ ἐμβησόμεθα; οὐκ ἔξιμεν αὐτοὶ μέρει γέ τινι στρατιωτῶν⁴⁴ οἰκείων νῦν, εἰ καὶ μὴ πρότερον; οὐκ ἐπὶ τὴν ἐκείνου πλευσόμεθα; « Ποῖ οὖν προσορμισμεθα; » ἥρετό τις. Εὑρήσει τὰ σαθρά, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῶν ἐκείνου πραγμάτων αὐτὸς

ὅ πόλεμος, ἀν ἐπιχειρῶμεν· ἀν μέντοι καθώμεθ' οἴκοι, λοιδορουμένων ἀκούοντες καὶ αἰτιωμένων ἀλλήλους τῶν λεγόντων, οὐδέποτ' οὐδὲν ὥμεν μὴ γένηται τῶν δεόντων.

45 Οἳτοι μὲν γάρ ἂν, οἶμαι, μέρος τι τῆς πόλεως συναποσταλῇ, καὶ μὴ πᾶσα, καὶ τὸ τῶν θεῶν εὔμενὲς καὶ τὸ τῆς τύχης συναγωνίζεται· ὅποι δ' ἀν στρατηγὸν καὶ ψήφισμα κενὸν καὶ τὰς ἀπὸ τοῦ βήματος ἐλπίδας ἐκπέμψητε, οὐδὲν ὥμεν τῶν δεόντων γίγνεται, ἀλλ' οἱ μὲν ἔχθροι καταγελῶσιν, οἱ δὲ σύμμαχοι τεθνᾶσι τῷ δέει τοὺς τοιούτους ἀποστόλους.

46 Οὐ γάρ ἔστιν, οὐκ ἔστιν ἐν ἄνδρα δυνηθῆναι ποτε ταῦθ' ὥμεν πρᾶξαι πάνθ', ὅσα βούλεσθε· ὑποσχέσθαι μέντοι καὶ φῆσαι καὶ τὸν δεῖν' αἰτιάσασθαι καὶ τὸν δεῖν' ἔστιν, τὰ δὲ πράγματ' ἐκ τούτων ἀπόλωλεν. "Οταν γάρ ἡγῆται μὲν ὁ στρατηγὸς ἀθλίων ἀπομίσθων ξένων, οἱ δ' ὑπὲρ ὃν ἀν ἐκεῖνος πράξῃ πρὸς ὥμᾶς φευδόμενοι ῥάβδίως ἐνθάδ' ὕστερον, ὥμεις δ', ἐξ ὃν ἀν ἀκούσηθ', ὅ τι ἀν τύχητε ψηφίζησθε, τί καὶ χρὴ προσδοκᾶν;

47 Πῶς οὖν ταῦτα παύσεται; "Οταν ὥμεις, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς αὐτοὺς ἀποδείξητε στρατιώτας καὶ μάρτυρας τῶν στρατηγουμένων καὶ δικαστὰς οἴκαδ' ἐλθόντας τῶν εὐθυνῶν, ὥστε μὴ ἀκούειν μόνον ὥμᾶς τὰ ὑμέτερ' αὐτῶν, ὀλλὰ καὶ παρόντας ὅραν. Νῦν δ' εἰς τοῦθ' ἥκει τὰ πράγματ' αἰσχύνης, ὥστε τῶν στρατηγῶν ἔκαστος δίς καὶ τρίς κρίνεται παρ' ὥμεν περὶ θανάτου, πρὸς δὲ τοὺς ἔχθρους οὐδεὶς οὐδὲ ἀπαξ αὐτῶν ἀγωνίσασθαι περὶ θανάτου τολμᾷ, ὀλλὰ τὸν τῶν ἀνδραποδιστῶν καὶ λωποδυτῶν θάνατον μᾶλλον αἰροῦνται τοῦ προσήκοντος· κακούργου μὲν γάρ ἔστι κριθέντ' ἀποθνεῖν, στρατηγοῦ δὲ μαχόμενον τοῖς πολεμίοις.

48 'Ημῶν δ' οἱ μὲν περιιόντες μετὰ Λακεδαιμονίων φασὶ Φίλιππον πράττειν τὴν Θηβαίων κατάλυσιν καὶ τὰς πολιτείας διασπᾶν, οἱ δ' ὡς πρόσθεις πέπομφεν ὡς βασιλέα, οἱ δ' ἐν Ἰλλυριοῖς πόλεις τειχίζειν, οἱ δὲ λόγους πλάττοντες ἔκα-

στος περιερχόμεθα. 'Εγώ δ' οἶμαι μέν, ὃ ἄνδρες 'Αθηναῖοι, 49
νὴ τοὺς θεούς ἔκεινον μεθύειν τῷ μεγέθει τῶν πεπραγμένων
καὶ πολλὰ τοιαῦτ' δινειροπολεῖν ἐν τῇ γνώμῃ, τὴν τ' ἐρημίαν
τῶν κωλυσόντων δρῶντα καὶ τοῖς πεπραγμένοις ἐπηρέμενον,
οὐ μέντοι γε μὰ Δί' οὕτω προαιρεῖσθαι πράττειν, ὥστε τοὺς
ἄνοητοτάτους τῶν παρ' ἡμῖν εἰδέναι, τί μέλλει ποιεῖν ἔκεινος
ἀνοητότατοι γάρ εἰσιν οἱ λογοποιοῦντες.

'Αλλ' ἀν ἀφέντες ταῦτ' ἔκειν' εἰδῶμεν, δτι ἔχθρὸς ἀν- 50
θρωπος καὶ τὰ ἡμέτερ' ἡμᾶς ἀποστερεῖ καὶ χρόνον πολὺν
ὑβρικε, καὶ ἀπανθ', ὅσα πώποτ' ἡλπίσαμέν τινα πράξειν ὑπὲρ
ἡμῶν, καθ' ἡμῶν εὔρηται, καὶ τὰ λοιπὰ ἐν αὐτοῖς ἡμῖν ἐστί,
καὶ μὴ νῦν ἐθέλωμεν ἔκεῖ πολεμεῖν αὐτῷ, ἐνθάδ' ἵσως ἀναγ-
κασθησόμεθα τοῦτο ποιεῖν, ἀν ταῦτ' εἰδῶμεν, καὶ τὰ δέοντα
ἐσόμεθ' ἐγνωκότες καὶ λόγων ματαίων ἀπηλλαγμένοι· οὐ
γάρ, ἀττα ποτ' ἐσται δεῖ σκοπεῖν, ἀλλ' δτι φαῦλα, ἀν μὴ προσ-
έχητε τὸν νοῦν καὶ τὰ προσήκοντα ποιεῖν ἐθέλητε, εῦ εἰδέναι.

'Εγὼ μὲν οὖν οὕτ' ἄλλοτε πώποτε πρὸς χάριν εἰλόμην 51
λέγειν, δ τι ἀν μὴ καὶ συνοίσειν πεπεισμένος ὃ, νῦν θ', ἀ
γιγνώσκω, πάνθ' ἀπλῶς, οὐδὲν ὑποστειλάμενος, πεπαρρη-
σίασμαι. 'Εβουλόμην δ' ἀν, ὥσπερ δτι ὑμῖν συμφέρει τὰ βέλ-
τιστ' ἀκούειν οἶδα, οὕτως εἰδέναι συνοῖσον καὶ τῷ τὰ βέλ-
τιστ' εἰπόντι πολλῷ γάρ ἀν ἥδιον εἶχον. Νῦν δ' ἐπ' ἀδήλοις
οὖσι τοῖς ἀπὸ τούτων ἐμαυτῷ γενησομένοις, ὅμως ἐπὶ τῷ
συνοίσειν ὑμῖν, ἀν πράξητε, ταῦτα πεπεῖσθαι λέγειν αἴρο-
μαι. Νικώη δ' δ τι πᾶσι μέλλει συνοίσειν.

VI. ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Β

Εἰσαγωγή. Ἡ ύπο τοῦ Φιλίππου τὸ 348 ἀλωσις τῆς Ὀλύνθου καὶ τῶν Χαλκιδικῶν πόλεων ἐπροκάλεσε τοσαύτην ἀγανάκτησιν εἰς δὲ τὴν Ἑλλάδα καὶ Ἰόνιας εἰς τὰς Ἀθήνας, ὡςτε ἥρχισαν νὰ καταβάλλωνται προσπάθειαι ἐξ Ἀθηνῶν, δπως αἱ ἔλληρικαὶ δυνάμεις συνασπισθοῦν πρὸς κοινὴν καταπολέμησιν τοῦ Φιλίππου. Ἀλλ' αἱ προσπάθειαι αὗται ἀπέβησαν μάταιαι· οἱ εἰς πλείστας πόλεις τῆς Ἑλλάδος ἀποσταλέντες πρέσβεις, δπως παρακινήσονταν αὐτὰς εἰς κοινὴν μετὰ τῶν Ἀθηνῶν σύμπραξιν κατὰ τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας, ἐπέστρεψαν εἰς Ἀθήνας ἄπρακτοι. Τότε μετεβλήθησαν καὶ αἱ διαθέσεις τῶν Ἀθηναίων· οὗτοι, ἐπειδὴ ἔβλεπον τὴν ἀδιαφορίαν ταύτην τῶν ἔλληρικῶν πόλεων, ἥσαν δὲ τελείως ἐξητλημένοι ἐκ τοῦ πολέμου πρὸς τὸν Φίλιππον, ἀπεφάσισαν νὰ συνάφουν εἰρήνην μετ' αὐτοῦ. Ἡ εἰρήνη αὕτη, ἡ ὁποία ἀπὸ τοῦ Φιλοκράτους ἐκλήθη Φιλοκράτειος, ἐγένετο τὸ 346.

Ο Φίλιππος καὶ μετὰ τὴν Φιλοκράτειον εἰρήνην οὐδόλως ἡσύχασεν, ἀλλ' ἐξηκολούθησε νὰ ἐργάζεται διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν σχεδίων του διὰ τὴν ἡγεμονίαν τῆς Ἑλλάδος. Οὕτω τὸ 344 π.Χ., ἀφοῦ ἐξεστράτευσεν εἰς τὴν Θεσσαλίαν καὶ κατέβαλεν ἐν αὐτῇ πᾶσαν ἀντίδρασιν, ἐξήτησε νὰ ἐπέμβῃ ἐν Πελοποννήσῳ, λαβὼν ἀφορμὴν ἀπὸ τὸ ἐξῆς γερονός: Οἱ Λακεδαιμόνιοι κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ Φωκικοῦ πολέμου ἐπεδίωξαν καὶ πάλιν νὰ γίνονται κύριοι τῆς Πελοποννήσου, οἱ δὲ Ἀργεῖοι καὶ οἱ Μεσσήνιοι πιεζόμενοι ὑπὸ τούτων ἐστράφησαν πρὸς τὸν Φίλιππον· ζητοῦντες τὴν βοηθίαν αὐτοῦ. Ο Φίλιππος, θεωρήσας κατάλληλον τὴν εἰκασίαν, προθύμως ἐδέχθη νὰ βοηθήσῃ τοὺς Ἀργείους καὶ Μεσσηνίους· δθεν διατάσσει τοὺς Λακεδαιμονίους ν' ἀφήσουν τὴν Μεσσηνήν αὐτόρομον, ἀποστέλλει χείματα καὶ μισθοφόρους εἰς τοὺς Ἀργείους καὶ Μεσσηνίους καὶ ὑπόσχεται, δτι μετ' ὀλίγον θὰ ἔλθῃ καὶ αὐτὸς εἰς τὴν Πελοπόννησον μετὰ στρατοῦ.

Οἱ Ἀθηναῖοι μαθόντες τὰς τοιαύτας ἐνεργείας τοῦ Φιλίππου ἐν Πελοποννήσῳ καὶ θέλοντες νὰ ματαιώσουν αὐτὰς ἀποστέλλονταν κατὰ πρότασιν τοῦ Δημοσθένους πρέσβεις εἰς τὰς πελοποννησιακὰς πόλεις· ἀρχηγὸς δὲ τῆς πρεσβείας ἦτο αὐτὸς ὁ Δημοσθένης. Οὗτος ἡγωνίσθη

νὰ παραστήσῃ εἰς τοὺς Ἀργείους καὶ Μεσσηνίους τὴν δολίαν πολιτικὴν τοῦ Φίλιππου καὶ προσεπάθησε ν' ἀποτρέψῃ αὐτὸν ἀπὸ τῆς μετ' αὐτοῦ συμμαχίας. Οἱ λόγοι τοῦ ρήτορος ἐνεποίησαν μεγίστην αἰσθησιν, ἀλλὰ τὸ ἀποτέλεσμα δὲν ὑπῆρξεν ἀνάλογον πρὸς τὰς ἐνεργείας αὐτοῦ. Οἱ Μεσσηνοὶ καὶ οἱ Ἀργεῖοι, φροντίζοντες διὰ τὰ ἴδια τῶν μόνον συμφέροντα καὶ δχι διὰ τὰ κοινὰ δῆλης τῆς Ἐλλάδος, δὲν ἐπανσαν νὰ πιστεύονταν εἰς τὴν φιλίαν καὶ τὰς ὑποσχέσεις τοῦ Φίλιππου.

Οἱ Φίλιπποι δργισθεὶς διὰ τὰς ἐνεργείας αὐτὰς τῶν Ἀθηναίων ἐν Πελοποννήσῳ, καθὼς καὶ διὰ τὰς κατ' αὐτοῦ ἐκτοξευομένας καθ' Ἑκάστην ἀπὸ τοῦ ἀθηναϊκοῦ βῆματος κατηγορίας τῶν ρητόρων, στέλλει πρέσβεις εἰς Ἀθήνας παραπονούμενος, δτι οἱ Ἀθηναῖοι κατηγοροῦν αὐτὸν εἰς τοὺς Ἐλληνας, δτι δὲν ἔξετέλεσε τὰς ὑποσχέσεις, αἱ δποῖαι ἔδόθησαν κατὰ τὴν συνομολόγησιν τῆς εἰρήνης. Συγχρόνως μετὰ τῶν Μακεδόνων πρέσβεων καταφθάνονταν εἰς Ἀθήνας καὶ πρέσβεις τῶν Μεσσηνῶν καὶ Ἀργείων παραπονούμενοι, δτι οἱ Ἀθηναῖοι προστατεύοντες τοὺς Σπαρτιάτας παρακαλοῦνταν τοὺς ὑπὲρ ἐλευθερίας ἀγῶνας τῶν ἔχθρῶν τῆς Σπάρτης.

Τότε συνέρχονται εἰς ἐκκλησίαν οἱ Ἀθηναῖοι, ἵνα συσκεφθοῦν περὶ τῆς ἀποκοίσεως, ἡ δποία πρέπει νὰ δοθῇ εἰς τοὺς πρέσβεις. Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ταύτῃ λαμβάνει τὸν λόγον δ Δημοσθένης καὶ ἀπαγγέλλει τὸν Β' Φιλιππικὸν (τὸ 344), ἐν τῷ δποίᾳ ὑποδεικνύει τίνα ἀπόκρισιν δφείλουν οἱ Ἀθηναῖοι νὰ δώσουν εἰς τοὺς πρέσβεις.

"Οταν, δ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λόγοι γίγνωνται περὶ ὧν Φί-¹
λιππος πράττει καὶ βιάζεται παρὰ τὴν εἰρήνην, ἀεὶ τοὺς ὑπὲρ
ἡμῶν λόγους καὶ δικαίους καὶ φιλανθρώπους δρῶ φαινομέ-
νους, καὶ λέγειν μὲν ἀπαντας ἀεὶ τὰ δέοντα δοκοῦντας τοὺς
κατηγοροῦντας Φιλίππου, γιγνόμενον δ' οὐδέν, ὡς ἔπος εἰ-
πεῖν, τῶν δεόντων, οὐδ' ὧν ἔνεκα ταῦτ' ἀκούειν ἄξιον. Ἄλλ'²
εἰς τοῦτ' ἥδη προηγμένα τυγχάνει πάντα τὰ πράγματα τῇ πό-
λει, ὥσθ', δσω τις δὲν μᾶλλον καὶ φανερώτερον ἔξελέγχη Φί-
λιππον καὶ τὴν πρὸς ὑμᾶς εἰρήνην παραβαίνοντα καὶ πᾶσι
τοῖς Ἐλλησιν ἐπιβουλεύοντα, τοσούτῳ τὸ τί χρὴ ποιεῖν συμ-
βουλεῦσαι χαλεπώτερον εἶναι.

3 Αἴτιον δὲ τούτων, ὅτι, πάντας, ὡς ἀνδρες· Ἀθηναῖοι, τοὺς πλεονεκτεῖν ζητοῦντας ἔργῳ κωλύειν καὶ πράξεσιν οὐχὶ λόγοις δέον, πρῶτον μὲν ἡμεῖς οἱ παριόντες τούτων μὲν ἀφέσταμεν καὶ γράφειν καὶ συμβουλεύειν, τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀπέχθειαν ὀκνοῦντες, οἷα ποιεῖ δέ, ὡς δεινὰ καὶ χαλεπὰ καὶ τοιαῦτα διεξερχόμεθα· ἔπειθ' ὑμεῖς οἱ καθήμενοι, ὡς μὲν ἀν εἴποιτε δικαιίους λόγους καὶ λέγοντος ἄλλου συνείητε, ἀμεινον Φιλίππου παρεσκεύασθε, ὡς δὲ κωλύσαιτ' ἀν ἐκεῖνον πράττειν ταῦτ', ἐφ' ὃν ἐστιν οὗν, παντελῶς ἀργῶς ἔχετε. Συμβαίνει δὴ πρᾶγμ' ἀναγκαῖον, οἷμαι, καὶ ίσως εἰκός· ἐν οἷς ἐκάτεροι διατρίβετε καὶ περὶ ἀ σπουδάζετε, ταῦτ' ἀμεινον ἐκατέροις ἔχει, ἐκείνω μὲν αἱ πράξεις, ὑμῖν δ' οἱ λόγοι.

5 Εἰ μὲν οὖν καὶ νῦν λέγειν δικαιότερ' ὑμῖν ἔξαρκεῖ, ῥάδιον, καὶ πόνος οὐδεὶς πρόσεστι τῷ πράγματι· εἰ δ', ὅπως τὰ παρόντ' ἐπανορθώθησεται, δεῖ σκοπεῖν, καὶ μὴ προελθόντ' ἔτι πορρωτέρω λήσει πάνθ' ἡμᾶς, μηδ' ἐπιστήσεται μέγεθος δυνάμεως, πρὸς ἣν οὐδὲ ἀντῆραι δυνησόμεθα, οὔχ ὁ αὐτὸς τρόπος, ὅπερ πρότερον, τοῦ βουλεύεσθαι, ἀλλὰ καὶ τοῖς λέγουσιν ἅπασι καὶ τοῖς ἀκούουσιν ὑμῖν τὰ βέλτιστα καὶ τὰ σώσοντα τῶν ῥάστων καὶ τῶν ἡδίστων προαιρετέον.

6 Πρῶτον μέν, εἰ τις, ὡς ἀνδρες Ἀθηναῖοι, θαρρεῖ, ὅρῶν ἡλίκος ἡδη καὶ ὅσων κύριος ἐστι Φίλιππος, καὶ μηδέν' οἴεται κίνδυνον φέρειν τοῦτο τῇ πόλει μηδ' ἐφ' ὑμᾶς πάντα παρασκευάζεσθαι, θαυμάζω, καὶ δειθῆναι πάντων ὁμοίως ὑμῶν βούλομαι τοὺς λογισμοὺς ἀκοῦσαί μου διὰ βραχέων, δι' οὓς τάναντί ἐμοὶ παρέστηκε προσδοκῶν καὶ δι' ὃν ἔχθρὸν ἡγούμαι Φίλιππον, ἵν', ἐάν μὲν ἐγὼ δοκῶ βέλτιον προορᾶν, ἐμοὶ πεισθῆτε, ἀν δ' οἱ θαρροῦντες καὶ πεπιστευκότες αὐτῷ, τούτοις προσθῆσθε.

7 Ἐγὼ τοίνυν, ὡς ἀνδρες Ἀθηναῖοι, λογίζομαι· τίνων ὁ Φίλιππος κύριος πρῶτον μετὰ τὴν εἰρήνην κατέστη; Πυλῶν

καὶ τῶν ἐν Φωκεῦσι πραγμάτων. Τί οὖν ; πῶς τούτοις ἔχρή-
σατο ; "Α Θηβαίοις συμφέρει καὶ οὐχ ἀ τῇ πόλει, πράττειν
προείλετο. Τί δήποτε ; "Οτι πρὸς πλεονεξίαν, οἷμαι, καὶ τὸ
πάνθ' ὑφ' αὐτῷ ποιήσασθαι τοὺς λογισμοὺς ἔξετάζων, καὶ
οὐχὶ πρὸς εἰρήνην οὐδὲ ἡσυχίαν οὐδὲ δίκαιον οὐδέν, εἰδε τοῦτ' 8
ὅρθιῶς, διτὶ τῇ μὲν ἡμετέρᾳ πόλει καὶ ποῖς ἥθεσι τοῖς ἡμετέ-
ροις οὐδὲν ἀν ἐνδείξατο τοσοῦτον οὐδὲ ποιήσειν, ὑφ' οὗ
πεισθέντες ὑμεῖς τῆς ἴδιας ἔνεκ' ὠφελείας τῶν ἄλλων τινὰς
'Ελλήνων ἐκείνω πρόδοισθε, ἀλλὰ καὶ τοῦ δικαίου λόγον ποι-
ούμενοι, καὶ τὴν προσοῦσαν ἀδοξίαν τῷ πράγματι φεύγοντες,
καὶ πάνθ', ἀ προσήκει, προορώμενοι, δμοίως ἐναντιώσεσθε,
ἄν τι τοιοῦτον ἐπιχειρῆ πράττειν, ὥσπερ ἀν εἰ πολεμοῦντες
τύχοιτε.

Τοὺς δὲ Θηβαίους ἡγεῖτο, ὅπερ συνέβη, ἀντὶ τῶν ἑαυ- 9
τοῖς γιγνομένων τὰ λοίπ' ἔάσειν, ὅπως βούλεται, πράττειν
ἕαυτόν, καὶ οὐχ ὅπως ἀντιπράξειν καὶ διακωλύσειν, ἀλλὰ καὶ
συστρατεύσειν, ἀν αὐτοὺς κελεύῃ. Καὶ νῦν τοὺς Μεσσηνίους
καὶ τοὺς 'Αργείους ταῦθ' ὑπειληφώς εῦ ποιεῖ. "Ο καὶ μέγι- 10
στόν ἔστι καθ' ὑμῶν ἐγκώμιον, ὃ ἄνδρες 'Αθηναῖοι κέκρι-
σθε γάρ ἐκ τούτων τῶν ἔργων μόνοι τῶν πάντων μηδενὸς ἀν
κέρδους τὰ κοινὰ δίκαια τῶν 'Ελλήνων προέσθαι, μηδ' ἀν-
ταλλάξασθαι μηδεμιᾶς χάριτος μηδ' ὠφελείας τὴν εἰς τοὺς
'Ελληνας εὔνοιαν.

Καὶ ταῦτ' εἰκότως καὶ περὶ ὑμῶν οὕτως ὑπείληφε καὶ
κατ' 'Αργείων καὶ Θηβαίων ὡς ἐτέρως, οὐ μόνον εἰς τὰ πα-
ρόνθ' δρῶν, ἀλλὰ καὶ τὰ πρὸ τούτων λογιζόμενος. Εὑρίσκει 11
γάρ, οἷμαι, καὶ ἀκούει τοὺς μὲν ὑμετέρους προγόνους, ἐξὸν
αὐτοῖς τῶν λοιπῶν ἄρχειν 'Ελλήνων, ὥστ' αὐτοὺς ὑπακούειν
βασιλεῖ, οὐ μόνον οὐκ ἀνασχομένους τὸν λόγον τοῦτον, ἣνίκ'
ἥλθεν 'Αλέξανδρος ὁ τούτων πρόγονος περὶ τούτων κῆρυξ,
ἀλλὰ καὶ τὴν χώραν ἐκλιπεῖν προελομένους καὶ παθεῖν ὅτιοῦν

ύπομειναντας, και μετα ταῦτα πράξαντας ταῦθ', οἱ πάντες δεὶ γλίχονται λέγειν, ἀξίως δ' οὐδεὶς εἰπεῖν δεδύνηται, (διόπερ κάγδ παραλείψω, δικαίως· ἔστι γὰρ μεῖζω τάκείνων ἔργα, ή ὡς τῷ λόγῳ τις ἀν εἴποι), τοὺς δὲ Θηβαίων και Ἀργείων προγόνους τοὺς μὲν συστρατεύσαντας τῷ βαρβάρῳ, τοὺς δ' οὐκ ἐναντιωθέντας.

12 Οἶδεν οὖν ἀμφοτέρους ἴδιᾳ τὸ λυσιτελοῦν ἀγαπήσοντας, οὐχ, ὃ τι συνοίσει κοινῇ τοῖς "Ἐλλησι, σκεψομένους. 'Ηγεῖτ' οὖν, εἰ μὲν ὑμᾶς ἔλοιτο, φίλους ἐπὶ τοῖς δικαίοις αἰρήσεσθαι, εἰ δ' ἔκείνοις προσθεῖτο, συνεργοὺς ἔξειν τῆς αὐτοῦ πλεονεξίας. Διὰ ταῦτ' ἔκείνους ἀνθ' ὑμῶν και τότε και νῦν αἰρεῖται. Οὐ γὰρ δὴ τριήρεις γ' ὄρφα πλείους αὐτοῖς ή ὑμῖν οὔσας οὐδ' ἐν μὲν τῇ μεσογείᾳ τιν' ἀρχὴν εὔρηκε, τῆς δ' ἐπὶ τῇ θαλάττῃ και τῶν ἐμπορίων ἀφέστηκεν οὐδὲ ἀμνημονεῖ τοὺς λόγους οὐδὲ τὰς ὑποσχέσεις, ἐφ' αἷς τῆς εἰρήνης ἔτυχεν.

13 « 'Αλλὰ νὴ Δί' », εἴποι τις ἀν ὡς πάντα ταῦτ' εἰδώς, « οὐ πλεονεξίας ἔνεκεν οὐδ' ὣν ἐγὼ κατηγορῶ τότε ταῦτ' ἐπραξεν, ἀλλὰ τῷ δικαιότερα τοὺς Θηβαίους ή ὑμᾶς ἀξιοῦν ». 'Αλλὰ τοῦτον και μόνον πάντων τῶν λόγων οὐκ ἔνεστιν αὐτῷ νῦν εἰπεῖν· ὁ γὰρ Μεσσήνην Λακεδαιμονίους ἀφιέναι κελεύων, πῶς ᾧν, 'Ορχομενὸν και Κορώνειαν τότε Θηβαίοις παραδούς, τῷ δίκαια νομίζειν ταῦτ' εἶναι πεποιηκέναι σκόψαιτο ;

14 « 'Αλλ' ἐβιάσθη νὴ Δία » (τοῦτο γὰρ ἐσθ' ὑπόλοιπον) « και παρὰ γνώμην, τῶν Θετταλῶν ἱππέων και τῶν Θηβαίων ὅπλιτῶν ἐν μέσῳ ληφθείς, συνεχώρησε ταῦτα ». Καλῶς. Οὐκοῦν φασὶ μὲν μέλλειν πρὸς τοὺς Θηβαίους αὐτὸν ὑπόπτως ἔχειν, και λογοποιοῦσι περιύόντες τινές, ὡς Ἐλάτειαν τειχιεῖν. 15 'Ο δὲ ταῦτα μὲν μέλλει και μελήσει γε, ὡς ἐγὼ χρίνω, τοῖς Μεσσηνίοις δὲ και τοῖς Ἀργείοις ἐπὶ τοὺς Λακεδαιμονίους συλλαμβάνειν οὐ μέλλει, ἀλλὰ και ξένους εἰσπέμπει και χρή-

ματ' ἀποστέλλει καὶ δύναμιν μεγάλην ἔχων αὐτός ἐστι προσδόκιμος. Τοὺς μὲν διηθροὺς Θηβαίων Λακεδαιμονίους ἀναιρεῖ, οὓς δ' ἀπώλεσεν αὐτὸς πρότερον Φωκέας νῦν σώζει; Καὶ τίς ἂν ταῦτα πιστεύσειεν; Ἐγὼ μὲν γὰρ οὐκ ἂν¹⁶ ἥγοῦμαι Φιλίππον, οὔτ', εἰ τὰ πρῶτα βιασθεὶς ἄκων ἔπραξεν, οὔτ' ἂν, εἰ νῦν ἀπεγίγνωσκε Θηβαίους, τοῖς ἐκείνων ἔχθροῖς συνεχῶς ἐναντιοῦσθαι, ἀλλ'; ἀφ' ὧν νῦν ποιεῖ, κάκεῖν¹⁷ ἐκ προαιρέσεως δῆλός ἐστι ποιήσας, ἐκ πάντων δ', ἂν τις δρθῶς θεωρῇ, πάνθ', ἀ πραγματεύεται, κατὰ τῆς πόλεως συντάττων.

Καὶ τοῦτ' ἔξ ἀνάγκης τρόπον τιν' αὐτῷ νῦν γε δὴ συμβαίνει. Λογίζεσθε γάρ. Ἀρχειν βούλεται, τούτου δ' ἀνταγωνιστὰς μόνους ὑπείληφεν ὑμᾶς. Ἄδικεῖ πολὺν ἥδη χρόνον, καὶ τοῦτ' αὐτὸς ἀριστα σύνοιδεν αὐτῷ· οἵς γὰρ οὖσιν ὑμετέροις ἔχει, τούτοις πάντα τἄλλ' ἀσφαλῶς κέκτηται· εἰ γάρ Ἀμφίπολιν καὶ Ποτείδαιαν προεῖτο, οὐδ' ἂν οἴκοι μένειν βεβαίως ἥγειτο. Ἀμφότερ' οὖν οἶδε, καὶ αὐτὸν ὑμῖν ἐπιβου-¹⁸ λεύοντα καὶ ὑμᾶς αἰσθανομένους· εὖ φρονεῖν δ' ὑμᾶς ὑπολαμβάνων δικαίως αὐτὸν μισεῖν νομίζει, καὶ παρώξυνται, πείσεσθαι τι προσδοκῶν, ἂν καὶ ρὸν λάβητε, ἂν μὴ φθάσῃ ποιήσας πρότερος. Διὰ ταῦτ' ἐγρήγορεν, ἐφέστηκεν, ἐπὶ τῇ πόλε-¹⁹ λει θεραπεύει τινάς, Θηβαίους καὶ Πελοποννησίων τοὺς ταῦτὰ βουλομένους τούτοις, οὓς διὰ μὲν πλεονεξίαν τὰ παρόντα²⁰ ἀγαπήσειν οἴεται, διὰ δὲ σκαιότητα τρόπων τῶν μετὰ ταῦτα οὐδὲν προόψεσθαι.

Καίτοι σωφρονοῦσί γε καὶ μετρίως ἐναργῆ παραδειγματ' ἔστιν ίδειν, ἀ καὶ πρὸς Μεσσηνίους καὶ πρὸς Ἀργείους ἔμοιγ²¹ εἰπεῖν συνέβη, βέλτιον δ' ἵσως καὶ πρὸς ὑμᾶς ἔστιν εἰρῆσθαι.

«Πῶς γὰρ οἴεσθ';», ἔφην, «ὦ ἄνδρες Μεσσήνιοι, δυσχερῶς ἀκούειν Ολυνθίους, εἴ τις τι λέγοι κατὰ Φιλίππου

κατ' ἔκείνους τοὺς χρόνους, ὅτ' Ἀνθεμοῦντα μὲν αὐτοῖς ἀφίει, οὗ πάντες οἱ πρότερον Μακεδονίας βασιλεῖς ἀντεποιοῦντο, Ποτείδαιαν δ' ἐδίδου τοὺς Ἀθηναίων ἀποίκους ἐκβάλλων, καὶ τὴν μὲν ἔχθραν τὴν πρὸς ἡμᾶς αὐτὸς ἀνήρητο, τὴν χώραν δ' ἔκείνοις ἐδεδώκει καρποῦσθαι; ἀρα προσδοκῶν αὐτοὺς τοι-
21 αῦτα πείσεσθαι, ἷ λέγοντος ὃν τινος πιστεῦσαι οἴεσθε; 'Αλλ' ὅμως », ἔφην ἐγώ, « μικρὸν χρόνον τὴν ἀλλοτρίαν καρπωσά- μενοι πολὺν τῶν αὐτῶν ὑπ' ἔκείνου στέρονται, αἰσχρῶς ἐκ- πεσόντες, οὐ κρατηθέντες μόνον, ἀλλὰ καὶ προδοθέντες ὑπ' ἀλλήλων καὶ πραθέντες οὐ γάρ ἀσφαλεῖς ταῖς πολιτείαις αἱ πρὸς τοὺς τυράννους αὕται λίαν διμιλίαι.

22 » Τί δ' οἱ Θετταλοί; ἢρ' οἴεσθ'; », ἔφην, « ὅτ' αὐτοῖς τοὺς τυράννους ἐξέβαλλε καὶ πάλιν Νίκαιαν καὶ Μαγνησίαν ἐδίδου, προσδοκῶν τὴν καθεστῶσαν νῦν δεκαδαρχίαν ἔσεσθαι παρ' αὐτοῖς; ἷ τὸν τὴν πυλαίαν ἀποδόντα, τοῦτον τὰς ἴδιας αὐτῶν προσόδους παραιρήσεσθαι; Οὐκ ἔστι ταῦτα. 'Αλλὰ μὴν γέγονε ταῦτα καὶ πᾶσιν ἔστιν εἰδέναι.

23 » 'Τμεῖς δ' », ἔφην ἐγώ, « διδόντα μὲν καὶ ὑπισχνούμε- νον θεωρεῖτε Φίλιππον, ἐξηπατηκότα δ' ἥδη καὶ παρακερου- μένον ἀπεύχεσθ', εἰ σωφρονεῖτ', ίδειν. "Εστι τοίνυν νῆ Δί' », ἔφην ἐγώ, « παντοδαπὰ εύρημένα ταῖς πόλεσι πρὸς φυλακὴν καὶ σωτηρίαν, οἷον χαρακώματα καὶ τείχη καὶ τάφροι καὶ 24 τᾶλλο', δόσα τοιαῦτα. Καὶ ταῦτα μέν ἔστιν ἀπαντα χειροποίητα καὶ δαπάνης προσδεῖται· ἐν δέ τι κοινὸν ἡ φύσις τῶν εὗ φρο- νούντων ἐν αὐτῇ κέκτηται φυλακτήριον, δι πᾶσι μέν ἔστ' ἀγαθὸν καὶ σωτήριον, μάλιστα δὲ τοῖς πλήθεσι πρὸς τοὺς 25 τυράννους. Τί οὖν ἔστι τοῦτο; 'Απιστία. Ταύτην φυλάττετε, ταύτης ἀντέχεσθε· ἀν ταύτην σφίζητε, οὐδὲν μὴ δεινὸν πά- θητε. Τί ζητεῖτε; » ἔφην. « 'Ελευθερίαν. Εἰτ' οὐχ ὅρᾶτε Φί- λιππον ἀλλοτριωτάτας ταύτη καὶ τὰς προσηγορίας ἔχοντα; βασιλεὺς γάρ καὶ τύραννος ἄπας ἔχθρὸς ἐλευθερίᾳ καὶ νόμοις

έναντίος. Οὐ φυλάξεσθ', ὅπως », ἔφην, « μὴ πολέμου ζητοῦντες ἀπαλλαγῆναι δεσπότην εὔρητε ; »

Ταῦτ' ἀκούσαντες ἐκεῖνοι, καὶ θορυβοῦντες, ὡς ὁρθῶς 26 λέγεται, καὶ πολλοὺς ἑτέρους λόγους παρὰ τῶν πρέσβεων καὶ παρόντος ἐμοῦ καὶ πάλιν ὕστερον, ὡς ἔοικεν, οὐδὲν μᾶλλον ἀποσχήσονται τῆς Φιλίππου φιλίας οὐδ' ὃν ἐπαγγέλλεται. Καὶ οὐ τοῦτ' ἔστιν ἄτοπον, εἰ Μεσσήνιοι καὶ Πελοποννησίων τινὲς παρ' ἀ τῷ λογισμῷ βέλτισθ' ὁρῶσί τι πράξουσιν, ἀλλ' 27 ὑμεῖς οἱ καὶ συνιέντες αὐτοὶ καὶ τῶν λεγόντων ἀκούοντες ἥμδην, ὡς ἐπιβούλευσθε, ὡς περιστοιχίζεσθε, ἐκ τοῦ μηδὲν ἥδη ποιεῖν λήσεθ', ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, πάνθ' ὑπομείναντες· οὕτως ἡ παραυτίχη ἥδονὴ καὶ ῥαστώνη μεῖζον ἴσχύει τοῦ ποθ' ὕστερον συνοίσειν μέλλοντος.

Περὶ μὲν δὴ τῶν ὑμῶν πρακτέων καθ' ὑμᾶς αὐτοὺς 28 στερον βουλεύσεσθε, ἀν σωφρονῆτε· ἀ δὲ νῦν ἀποκρινάμενοι τὰ δέοντα ἀν εἴητε ἐψηφισμένοι, ταῦτ' ἥδη λέξω.

Ἦν μὲν οὖν δίκαιον, ὃ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς ἐνεγκόντας τὰς ὑποσχέσεις, ἐφ' αἷς ἐπείσθητε ποιήσασθαι τὴν εἰρήνην, καλεῖν· οὔτε γάρ αὐτὸς ἀν ποθ' ὑπέμεινα πρεσβεύειν, 29 οὔτ' ἀν ὑμεῖς οἶδεν· ὅτι ἐπαύσασθε πολεμοῦντες, εἰ τοιαῦτα πράξειν τυχόντες εἰρήνης Φίλιππον ὥσθε· ἀλλ' ἦν πολὺ τούτων ἀφεστηκότα τὰ τότε λεγόμενα.

Καὶ πάλιν γ' ἑτέρους καλεῖν. Τίνας; τούς, ὅτε ἐγὼ γεγονύσιας ἥδη τῆς εἰρήνης ἀπὸ τῆς ὕστερας ἥκων πρεσβείας τῆς ἐπὶ τοὺς ὄρκους, αἰσθόμενος φενακιζομένην τὴν πόλιν, προύλεγον καὶ διεμαρτυρόμην καὶ οὐκ εἴων προέσθαι Πύλας οὐδὲ Φωκέας, λέγοντας, ὡς ἐγὼ μὲν ὕδωρ πίνων εἰκότως 30 δύστροπος καὶ δύσκολός εἰμί τις ἀνθρωπος, Φίλιππος δ', ἀπερ εὔξαισθ' ἀν ὑμεῖς, ἐάν παρέλθῃ, πράξει, καὶ Θεσπιάς μὲν καὶ Πλαταιάς τειχιεῖ, Θηβαίους δὲ παύσει τῆς ὕβρεως, Χερρόνησον δὲ τοῖς αὐτοῦ τέλεσι διορύξει, Εὔβοιαν δὲ καὶ

τὸν Ὀρωπὸν ἀντ' Ἀμφιπόλεως ὑμῖν ἀποδώσει· ταῦτα γάρ
ἀπαντήτε ποὺ βήματος ἐνταῦθα μνημονεύετε· οἴδε ὅτι ῥη-
θέντα, καίπερ δόντες οὐδεινοὶ τοὺς ἀδικοῦντας μεμνῆσθαι.
31 Καὶ τὸ πάντων αἰσχιστον, καὶ τοῖς ἐκγόνοις πρὸς τὰς ἐλπί-
δας τὴν αὐτὴν εἰρήνην εἶναι ταύτην ἐψηφίσασθε· οὕτω τελέως
ὑπήχθητε.

Τί δὴ ταῦτα νῦν λέγω καὶ καλεῖν φημὶ δεῖν τούτους;
Ἐγὼ νὴ τοὺς θεοὺς τάληθη μετὰ παρρησίας ἔρῶ πρὸς ὑμᾶς
32 καὶ οὐκ ἀποκρύψομαι. Οὐχὶ ἵν' εἰς λοιδορίαν ἐμπεσὼν ἐμαυτῷ
μὲν ἔξι ἵσου λόγον παρ' ὑμῖν ποιήσω, τοῖς δὲ ἐμοὶ προσκρού-
σασιν ἔξι ἀρχῆς καὶ νῦν παράσχω πρόφασιν τοῦ πάλιν τι λα-
βεῖν παρὰ Φιλίππου, οὐδὲ ἵν' ως ἄλλως ἀδολεσχῶ· ἀλλ' οἴο-
μαί ποθ' ὑμᾶς λυπήσειν, ἢ Φίλιππος πράττει, μᾶλλον ἢ τὰ
33 νυνὶ· τὸ γάρ πρᾶγμα δρῶ προβαῖνον, καὶ οὐχὶ βουλούμην μὲν
ἄν εἰκάζειν δρθῶς, φοβοῦμαι δέ, μὴ λίαν ἐγγὺς ἢ τοῦτο ζήδη.
"Οταν οὖν μηκέθ' ὑμῖν ἀμελεῖν ἔξουσία γίγνηται τῶν συμ-
βαινόντων, μηδὲ ἀκούθητ', δτι ταῦτα ἐφ' ὑμᾶς ἐστιν, ἐμοῦ
μηδὲ τοῦ δεῖνος, ἀλλ' αὐτοὶ πάντες δρᾶτε καὶ εὖ εἰδῆτε, δρ-
34 γίλους καὶ τραχεῖς ὑμᾶς ἔσεσθαι νομίζω. Φοβοῦμαι δή, μὴ
τῶν πρέσβεων σεσιωπηκότων, ἐφ' οὓς αὐτοῖς συνίστασι δεδω-
ροδοκηκότες, τοῖς ἐπανορθοῦν τι πειρωμένοις τῶν διὰ τού-
τους ἀπολωλότων τῇ παρ' ὑμῶν δργῇ πειριπεσεῖν συμβῇ· δρῶ
γάρ ως τὰ πόλλα ἐνίους οὐκ εἰς τοὺς αἰτίους, ἀλλ' εἰς τοὺς
ὑπὸ χεῖρα μάλιστα τὴν δργὴν ἀφίεντας.

35 "Εως οὖν ἔτι μέλλει καὶ συνίσταται τὰ πράγματα καὶ
κατακούομεν ἀλλήλων, ἔκαστον ὑμῶν, καίπερ ἀκριβῶς εἰ-
δότα, δύμας ἐπαναμηῆσαι βούλομαι, τίς δὲ Φωκέας πείσας
καὶ Πύλας ὑμᾶς προέσθαι, ὃν καταστὰς ἐκεῖνος κύριος τῆς
ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν δόδοι καὶ τῆς εἰς Πελοπόννησον κύριος γέ-
γονεν, καὶ πεποίηχ' ὑμῖν μὴ περὶ τῶν δικαίων μηδὲ ὑπὲρ
τῶν ἔξω πραγμάτων εἶναι τὴν βουλήν, ἀλλ' ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ

χώραφ καὶ τοῦ πρὸς τὴν Ἀττικὴν πολέμου, ὃς λυπήσει μὲν ἔκαστον, ἐπειδὰν παρῇ, γέγονε δ' ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. Εἰ γάρ 36 μὴ παρεκρούσθητε τόθ' ὑμεῖς, οὐδὲν ἀν τὴν πόλει πρᾶγμα· οὕτε γάρ ναυσὶ δήπου αρατήσας εἰς τὴν Ἀττικὴν ἤλθεν ἄν ποτε στόλῳ Φίλιππος, οὕτε πεζῇ βαδίζων ὑπὲρ τὰς Πύλας καὶ Φωκέας, ἀλλ' ἢ τὰ δίκαια' ἀν ἐποίει καὶ τὴν εἰρήνην ἄγων ἥσυχίαν εἶχεν, ἢ παραχρῆμ' ἀν τὴν ἐν δμοίω πολέμω, δι' ὃν τότε τῆς εἰρήνης ἐπεθύμησεν.

Ταῦτ' οὖν, ὡς μὲν ὑπομνῆσαι, νῦν ἵκανῶς εἰρηται, ὡς 37 δ' ἀν ἐξετασθείη μάλιστ' ἀκριβῶς, μὴ γένοιτ', ὃ πάντες θεοί· οὐδένα γάρ βουλοίμην ἔγωγ' ἄν, οὐδ' εἰ δίκαιος ἐστ' ἀπολωλέναι, μετὰ τοῦ πάντων κινδύνου καὶ τῆς ζημίας δίκην ὑποσχεῖν.

ΜΕΡΟΣ Β'

ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΝ

A

ἀγαπῶ 1) τινις ἀρκοῦμαι εἰς τι· 2) τι α) ἀγαπῶ, προτιμῶ τι· τὸ ἴδια λυσιτελοῦν· β) μένω εὐχαριστημένος μέ τι· ἀγαπῶ τὰ παρόντα.

ἀγνωμόνως ἔχω εἶμαι ἀνόητος.

ἀγοραὶ πρόσοδοι τῶν ἀγορῶν.

ἄγω 1) τηρῶ, φυλάττω· τὴν εἰρήνην· 2) ἄγω καὶ φέρω λεγλατῶ, ληστεύω.

ἀγωνίζομαι περὶ θανάτου διακινδυνεύω τὴν ζωήν μου, ἀντιμετωπίζω τὸν θάνατον πολεμῶν.

ἀδιόρθωτος ἀκανόνιστος.

ἀδολεσχῶ φλυαρῶ.

ἀδοξία ὅνειδος, ἐντροπή.

ἀήθης (μετὰ γνκ.) ἀσυνήθιστος εἰς τι.

αἴρεσις ἔκλογή· ὥστε ἔξι ἀπάντων (δῆλος. τῶν λεχθέντων) γενέσθαι ὑπὲν ῥᾳδίαν τὴν αἴρεσιν τοῦ συμφέροντος· Ὁλ. A, 1· αἴρεσίς ἐστί τινι προβάλλεται εἰς τινα ἡ ἔκλογή, ἔχει τις νὰ ἔκλεξῃ· διδώμι αἴρεσίν τινι δίδω τὸ δικαίωμα τῆς ἔκλογῆς εἰς τινα, ἐπιτρέπω εἰς τινα νὰ ἔκλεξῃ.

αἴρομαι ὑφοῦμαι, αὔξάνομαι· μετ' ἐπιθ.: αἴρομαι μέγας αὔξάνομαι καὶ γίνομαι μέγας.

αἴροῦμαι 1) τι ἐγκρίνω τι· Φιλ. A, 20· 2) τι ἀντί τινος προτιμῶ τι ἀντί τινος· ἡρημένος ἀντὶ τοῦ ζῆν ἀσφαλῶς τὴν δόξαν τοῦ διαιπράξασθαι ταῦτα· 3) τι ἡ τι προτιμῶ τι ἀπὸ (ἄλλο) τι· ἐλοίμην ἀν τὴν τύχην τῆς ὑμετέρας πόλεως ἡ τὴν (τύχην) ἔκείνου· 4) ἀντὶ πολλῶν χρημάτων εἶμαι πρόθυμος νὰ ὑποβληθῶ εἰς μεγάλας χρηματικὰς θυσίας· νομίζω ὑμᾶς ἐλέσθαι ἀν (= δτι ὑμεῖς ἔλοισθε ἀν) ἀντὶ πολλῶν χρημάτων.

αἰσχύνη· ἡ τῶν πραγμάτων αἰσχύνη ἡ ἔνεκα τῆς (κακῆς) καταστάσεως τῶν πραγμάτων καταισχύνη.

ἀναιρίσε ἔλλειψις εὐκαιρίας, κακὴ περίστασις.

ἀκέραιος ἀβλαβής.

ἀκμή, κυρίως : ἡ κόψις (τοῦ μαχαιριοῦ) ἔπειτα: τὸ κρίσιμον σημεῖον.
ἀκρασία ἀκολασία.

Αλέξανδρος υἱὸς τοῦ Ἀμύντου, βασιλεὺς τῶν Μακεδόνων, φίλος τῶν
Ἀθηναίων· ἐλθὼν δὲ λίγον πρὸ τῆς ἐν Πλαταιᾶς μάχης (479) ὡς
ἀπεσταλμένος τοῦ Μαρδονίου εἰς Ἀθήνας ἐπρότεινεν εἰς τοὺς Ἀθη-
ναίους τὴν μετὰ τῶν Περσῶν συμμαχίαν.

Αλίαρτος πόλις τῆς Βοιωτίας· ἐν αὐτῇ τὸ 395 οἱ ἡνωμένοι σύμμαχοι
Θηβαῖοι, Κορίνθιοι, Ἀργεῖοι καὶ Ἀθηναῖοι ἐνίκησαν τοὺς Λακεδ.

φονεύσαντες καὶ τὸν στρατηγὸν αὐτῶν Λύσανδρον.

ἄλλα μὴν πρὸς τούτους δέ.

ἄλλως 1) ἐν γένει 2) ἄλλως τε καὶ καὶ μάλιστα· ἄλλως τε καν
καὶ μάλιστα ἕαν.

ἀλυσιτελῆς ἀνωφελῆς, ἐπιζήμιος.

ἄμα· ἄμα... καὶ πρὸς δήλωσιν δύο συγχρόνων πράξεων· ἄμ· ἀκηκόα-
μέν τι καὶ καθέσταμεν μόλις ἔχομεν ἀκούσει τι (δηλ. πολεμικήν
τινα ἐνέργειαν τοῦ Φιλ.) καὶ (εὐθὺς) διορίζομεν.

ἄμαχος ἀκαταμάχητος, ἀκαταγώνιστος.

ἄμελῶ (μετὰ γν.) ἀδιαφορῶ διά τι.

ἄν· οὐδ' εἰ μὴ ποιήσαιτ' ἀν τοῦτο (δηλ. τὸ δρμῆσαι ἐπ' αὐτὸν)
καὶ ἀν τυχὸν ἀκόμη δὲν ἡθέλατε κάμει τοῦτο (καὶ δύνασθε νὰ μὴ
τὸ κάμετε).

ἄν = δ ἄν.

ἄναιριῶ καταστρέφω· **Λακεδαιμονίους** ἄναιρεῖ σκέπτεται νὰ κατα-
στρέψῃ τοὺς Λακεδ.—Μέσον: ἄναιροῦμαι (μετ' αἰτ.) 1) ἀναλαμ-
βάνω· τὸν πόλεμον (δηλ. τὸν ἥδη κατὰ τοῦ Φιλίππου διεξαγόμε-
νον)· Ὁλ. A, 7· ἄνήρητο τὴν ἔχθραν τὴν πρὸς ἡμᾶς εἶχεν
ἐπισύρει κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ του τὴν ἐκ μέρους ἡμῶν ἔχθραν· Φιλ.
B, 20· 2) ἄναρπάζω τι, γίνομαι κύριος τινος· Ὁλ. A, 21.

ἄναστασις καταστροφή· ἄλλα (πολεμοῦσιν ὑπὲρ) ἄναστάσεως
ἄλλα (πολεμοῦν), διὰ νὰ ἀποφύγουν τὴν καταστροφήν.

ἄναχαιτίζω ἀνατρέπω.

ἄνδραποδισταί σωματέμποροι, δηλ. οἱ ἀπάγοντες τοὺς ἐλευθέρους εἰς
δουλείαν ἢ ἀποσπῶντες εἰς ἑαυτοὺς τοὺς δούλους ἐκ τῶν κυρίων
των· κατὰ τῶν ἀνδραποδιστῶν ἡ τιμωρία ἦτο θάνατος.

ἀνεξέταστος· οὐδὲν ἀνεξέταστον οὐδ' ἀόριστον ἐν τούτοις ἡμέ-
ληται (ἐν συντόμῳ) οὐδὲν εἰς αὐτὰ ἔχει παραμεληθῆ, ὥστε νὰ
εἶναι ἀνεξέταστον καὶ ἀκαθόριστον.

ἄνθρωπος ὁ ἄνθρωπος· πολλάκις οὕτω περιφρονητικῶς ὀνομάζει τὸν
Φίλιππον ὁ Δημοσθένης.

ἀνθῶ ἀκμάζω· (τὰ τοιαῦτα) σφόδρα γε ἥνθησεν ἐπὶ ταῖς ἐλπίσι
(ἡ διὰ τοιούτων μέσων ἀποκτηθεῖσα δύναμις) πολὺ μάλιστα ἀκμά-
ζει στηριζομένη ἐπὶ τῶν ἐλπίδων.

ἄνοια· ἔξαπατῶ τὴν ἄνοιάν τινος ἐκμεταλλεύομαι τὴν ἀνοησίαν τι-
νὸς καὶ ἔξαπατῶ αὐτὸν· ἀεὶ ἔξαπατῶν τὴν ἄνοιαν ἐκάστων (=
ἐκάστου) τῶν ἀγνοούντων αὐτὸν καὶ προσλαμβάνων (αὐ-
τούς).

ἀνταίρω 1) τινὶ ἔξεγειρομαι, ἀναλαμβάνω πόλεμον ἐναντίον τινός·
εἰ Λακεδαιμονίοις ἀντήρατέ ποτε (δηλ. κατὰ τὸν Βοιωτικὸν
πόλεμον, τὸ 378); 2) πρός τινα ἀνθίσταμαι κατά τινος.

ἀντεμβιβάζω ἐμβιβάζω τινὰ εἰς πλοῦν ἀντὶ ἄλλου τινός· εἴτ' ἀν-
τεμβιβάζειν = εἴτ' ἀνθ' ἡμῶν αὐτῶν ἐμβιβάζειν (τοὺς
μετοίκους καὶ τοὺς χωρὶς οἰκοῦντας).

ἀντέχω διαρκῶ· τὰ τοιαῦτα ... ἀντέχει ἡ διὰ τοιούτων μέσων (δηλ.
δί· ἀδικίας, ἐπιορκίας καὶ φεύδους) ἀποκτηθεῖσα δύναμις...—Μέ-
σον: ἀντέχομαι (μετὰ γνκ.) κρατοῦμαι στερεὰ ἀπὸ κάτι (διὰ νὰ
σωθῶ).

ἀντὶ (μετὰ γνκ.) πρὸς δήλωσιν ἀνταλλαγῆς· ἀντὶ τῶν ἑαυτοῖς
γιγνομένων εἰς ἀντάλλαγμα τῶν ὀφελειῶν, τὰς ὅποιας ἥθελον ἔχει.
ἀντίδοσις διαδικασία τις παρὰ τοῖς ἐν Ἀθήναις δικαστηρίοις, κατὰ
τὴν ὅποιαν πᾶς πολίτης προσκαλούμενος εἰς λειτουργίαν τινὰ
δυσανάλογον πρὸς τὴν περιουσίαν αὐτοῦ ἥδυνατο νὰ καλέσῃ πάντα
ἄλλον πολίτην, τὸν ὅποῖον ἐνόμιζε πλουσιώτερον ἑαυτοῦ, ν' ἀνταλ-
λάξουν τὰς περιουσίας των ἡ νὰ ὑποβληθῆ ἐκεῖνος εἰς τὸ βάρος
τῆς λειτουργίας· ποιοῦμαι ἀντίδοσίν τινι ἐπιτρέπω εἰς τινα νὰ
κάμη ἀντίδοσιν.

ἀντιλαμβάνομαι τινος, κυρ.: πιάνομαι ἀπό τινος· ἔπειτα : ἐπιλαμ-
βάνομαι τινος, ἀναμειγνύομαι, ἐπεμβάίνω ἐνεργῶς εἰς τι· ρημτκ.
ἔπιθ.: ἀντιληπτέον ἔστιν νῦν αὐτοῖς (=δεῖ ἀντιλαβέσθαι
ἥμᾶς αὐτοὺς) τῶν πραγμάτων ἐκείνων (τῶν ἐκεī, δηλ. ἐν
'Ολύνθῳ, πραγμάτων)· οὐδενὸς τῶν πραγμάτων ἀντιληπτέον

(ἔστι) = δεῖ ήμᾶς ἀντιλαμβάνεσθαι.

ἀντιληπτέον, βλ. ἀντιλαμβάνομαι

ἀντιποιοῦμαι (μετὰ γνκ.) ἐγείρω ἀξιώσεις ἐπὶ τινος, διεκδικῶ τι.
ἀντίρροπος ισόσταθμος, ίσου βάρους· συμμαχία ἀντίρροπός τινος
συμμαχία δυναμένη ν' ἀντισταθμίσῃ τι.

ἀξιῶ ἀπαιτῶ· ἔπραξε ταῦτα τῷ ἀξιοῦν (δτκ. αἰτίου) τοὺς Θη-
βαίους δικαιότερα ἢ ύμᾶς. Οἱ Θηβαῖοι ἀπήγουν ν' ἀποδοθοῦν
εἰς αὐτοὺς αἱ πόλεις Ὁρχομενὸς καὶ Κορώνεια, τὰς ὁποίας κατεῖχον
οἱ Φωκεῖς.

ἄπαξ· εἰς ἄπαξ διὰ μίαν φοράν.

ἀπαρτῶ (-άω) ἀποχωρίζω· πθκ. πρκμ: ἀπήρτημαι εἶμαι μακράν·
ἀπηρτημένοι καὶ ταῖς παρασκευαῖς καὶ ταῖς γνώμαις διότι
εἶσθε μακράν (τῶν ἐν Μακεδονίᾳ πραγμάτων) καὶ ὡς πρὸς τὰς
πολεμικὰς παρασκευὰς καὶ ὡς πρὸς τὰς σκέψεις.

ἄπειμι εἶμαι μακράν, ἐλλείπω· ἀπεστι τὰ πράγματα ἐλλείπουν τὰ
ἔργα (αἱ πράξεις).

ἀπελαύνω ἐκδιώκω· ὅτ' Ὁλυνθίους ἀπήλαυνόν τινες ἐνθένδε·
τὸ 357, ὅτε ὁ Φίλιππος ἐποιόρκει τὴν Ἀμφίπολιν, οἱ Ὁλύνθιοι
φοβούμενοι τὴν αὐξάνουσαν δύναμιν τοῦ Φιλίππου ἔπεμψαν πρέ-
σβεις εἰς Ἀθήνας καὶ ἐπρότειναν εἰς τοὺς Ἀθηναίους συμμαχίαν
ἐναντίον τοῦ Φιλίππου ἀλλ' ὁ Φίλιππος θέλων νὰ ματαιώσῃ τὴν
συμμαχίαν αὐτὴν ἀπέστειλεν εἰς Ἀθήνας κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον
πρέσβεις καὶ δι' αὐτῶν ὑπεσχέθη εἰς τοὺς Ἀθηναίους τὴν παρά-
δοσιν τῆς Ἀμφιπόλεως· τοῦτο ἀκούσαντες οἱ Ἀθηναῖοι δὲν ἤθελον
νὰ συζητήσουν μετὰ τῶν Ὁλυνθίων πρέσβεων περὶ συμμαχίας κα-
τὰ τοῦ Φιλίππου, ἀλλ' ἀπέπεμψαν αὐτούς.

ἀπέχομαι (μετὰ γνκ.): ἀπομακρύνομαι ἀπό τινος, ἀποκρούω τι.
ἀπιστος ἀπίστευτος· οὐδέν (ἐπίρρ.) ἀπιστόν (ἔστι τοῦτο).

ἀπλῶς 1) μὲ γυμνὴν τὴν δλήθειαν, ἀνευ συγκαλύψεως αὐτῆς· Φιλ. A,
51· 2) ἐν γένει· Ὁλ. A, 23.

ἀπὸ (μετὰ γνκ.) πρὸς δήλωσιν τῆς πηγῆς, ἐκ τῆς ὁποίας ἡ διὰ τῆς
ὁποίας γίνεται τι· ἀπὸ τῶν ὑμετέρων συμμάχων μὲ τὰ χρή-
ματα τῶν συμμάχων σας (τοὺς ὁποίους διαρπάζει).

ἀπογιγνώσκω 1) μετ' αἰτιατικῆς προσ.: ἀπαρνοῦμαι τινα, ἀποσπῶ-
μαι ἀπό τινα· 2) ἀμτβ.: ἀπελπίζομαι.
ἀποδείκνυμι καθιστῶ.

ἀποδίδωμι τινι (μετ' ἀρμφ.) ἐπιτρέπω, δίδω τὸ δικαίωμα εἰς τινα νά... εἰ τοῖς μὲν (δηλ. τοῖς ρήτορσι καὶ στρατηγοῖς καὶ Ἰσως καὶ τοῖς βοησομένοις) ἀποδώσετε ἐπιτάπτειν (ὑμῖν)... ἀναγκάζεσθαι... ψηφίζεσθαι... συμπονεῖν.

ἀποκλίνω ἐπὶ τὸ ῥάβυμεῖν τὸ ρίχνω στὴν τεμπελιά.

ἀποκρίνομαι· ἢ ἀποκρινάμενοι τὰ δέοντα ἀν εἴητ' ἐψηφισμένοι, ταῦτ' ἡδη λέξω ποίαν προσήκουσαν ἀπόκρισιν πρέπει νὰ ψηφίσετε, εὐθὺς θὰ σᾶς εἴπω. Τὸ σχέδιον τῆς ἀποκρίσεως, τὸ δόποιον δ Δημοσθένης μετὰ τὸ τέλος τοῦ λόγου του παρέδωκεν εἰς τὸν γραμματέα πρὸς ἀνάγνωσιν ἢ δ ἔδιος ἀνέγνωσε, λείπει ἐν τῷ λόγῳ.

ἀπολείπω παύω.

ἀπόμισθος ἄμισθος.

ἀπόρρητος ὁ μὴ λεγόμενος, περὶ οὗ δὲν πρέπει νὰ γίνεται λόγος, μυστικός· τὸ θρυλούμενόν ποτ' ἀπόρρητον, οἱ Ἀθηναῖοι διακαῶς ποθοῦντες τὴν ἀνάκτησιν τῆς Ἀμφιπόλεως ἔστειλαν τὸ 358 πρέσβεις πρὸς τὸν Φίλιππον καὶ συνεφώνησαν μετ' αὐτοῦ, οἱ μὲν Ἀθηναῖοι νὰ δώσουν εἰς τὸν Φίλιππον τὴν Πύδναν, τὴν δόπιαν οὕτοι κατεῖχον ἀκόμη, δὲ δὲ Φίλιππος καταλαμβάνων τὴν Ἀμφίπολιν νὰ δώσῃ αὐτὴν εἰς τοὺς Ἀθηναίους· ἵνα δὲ μὴ γνωσθῇ ἡ συμφωνία αὕτη εἰς τοὺς Πυδναίους, δὲν ἀνεκοίνωσαν οἱ πρέσβεις εἰς τὸν δῆμον ταύτην, ἀλλὰ μυστικῶς ἐνήργουν μετὰ τῆς βουλῆς· ὃς ἐκ τούτου οἱ Ἀθηναῖοι ἔκαμνον μὲν πολὺν λόγον περὶ τοῦ ἀνακοινωθέντος εἰς τὴν βουλὴν μυστικοῦ, ἡγνόουν δμως τὸ περιεχόμενον αὐτοῦ.

ἀπόστολος ναυτικὴ ἀποστολή.

ἀποστροφὴ καταφύγιον.

ἀποτρίβομαι τι ξεπλύνω τι.

ἀποφαίνομαι ὑπέρ τινος ἐκφράζω γνώμην περὶ τινος.

ἀποχρῆν, βλ. ἀποχρῶ.

ἀποχρῶ (-άω, ἀρμφ. ἀποχρῆν) 1) ἀρκῶ· Φιλ. A, 22· 2) ἀπρόσ.

ἀπόχρη εἶναι ἀρκετόν· δοκεῖ μοι ἀποχρῆν ἀν ἐνίοις ὑμῶν (ταῦτα), ἐξ ὅν νομίζω ὅτι μερικοὶ ἀπὸ σᾶς θὰ ἡρκοῦντο εἰς αὐτὰ (=θὰ ἔμενον ἴκανοποιημένοι ἀπὸ αὐτά), διὰ τὰ δόποια... ἀργῶ κάθημαι ἀργός.

Ἀρτάβαζος Πέρσης σατράπης· τοῦτον ἀποστατήσαντα ἀπὸ τοῦ βασι-

λέως τῶν Περσῶν Ἀρταξέρξου τοῦ Γ' ἐβοήθησεν ὁ Ἀθηναῖος στρατηγὸς Χάρης μετὰ τοῦ στρατοῦ του (τὸ 356).

Ἀρύβρας βασιλεὺς τῶν Μολοσσῶν (μιᾶς τῶν σπουδαιοτέρων φυλῶν τῆς ἀρχαίας Ἡπείρου).

ἀρχαῖα, τά, τὰ πατρικὰ κτήματα (ἥτοι : οἶκοι, ἄγροι, ἔπιπλα κ.τ.τ.).
ἀρχὴ ἀφετηρία, ἐλατήριον.

ἄρχω· πθτκ. ἄρχομαι ἔξουσιάζομαι, διοικοῦμαι· οἱ ἄρχομενοι οἱ ὑπήκοοι.

ἀσελγής αἰσχρός, ἀκόλαστος.

αὖ προσέπι, ἀκόμη.

αῦθις μετὰ ταῦτα.

αὐξάνομαι μετ' ἐπιθ. : αὐξάνομαι μέγας αὐξάνομαι καὶ γίνομαι μέγας.

αὐτόματος, ον, ὁ ἀφ' ἔκυτοῦ κινούμενος· γίγνεται τι αὐτόματον γίνεται τι ἀφ' ἔκυτοῦ, μόνον του.

αὐτῶν = ἀλλήλων· περιιόντες (δηλ. κατὰ τὴν ἀγορὰν — τὸν συνήθη τόπον διατριβῆς τῶν λογοποιούντων —) αὐτῶν πυνθάνεσθαι.
ἀφίημι ἀφίγνω ἐλεύθερον, ἀθωώνω· πθτκ. : οἱ ἀφειμένοι τοῦ στρατεύεσθαι οἱ ἀπηλλαγμένοι τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας.

ἀφίσταμαι μετὰ γν. : 1) παραίτουμαι τινος, δὲν θέλω τι· Φιλ. B, 12·
2) ἀπέχω· τούτων ἀφέσταμεν καὶ γράφειν καὶ συμβουλεύειν
= ἀφέσταμεν καὶ τοῦ γράφειν ταῦτα καὶ τοῦ συμβουλεύειν·
3) διαφέρω ἀπό τι· τὰ τότε λεγόμενα ἦν πολὺ ἀφεστηκότα
τούτων ἦσαν ἐντελῶς διάφορα ἀπὸ ταῦτα (δηλ. ἀπὸ τὰ νῦν πρατόμενα ὑπὸ τοῦ Φιλ.)· 4) χάνω τι· Ολ. A, 15.

ἀφορμὴ 1) λόγος, αἰτία· Ολ. B, 22· 2) τὰ μέσα, μὲ τὰ ὅποια ἀρχίζει
ἢ ἐπιχειρεῖ τις : πόρος, βοήθημα· Φιλ. A, 29.

B

βασιλεὺς νοεῖται ὁ Ἀρταξέρξης ὁ Ὦχος, ὁ ὅποιος ἐβασίλευσεν ἀπὸ τοῦ 359 - 338 καὶ μετὰ τοῦ ὅποιού ὁ Φίλ. εἶχε συνάψει συμμαχίαν· πρὸς τοῦτον ὁ Φίλ. ἀπέστειλε—κατὰ τὰς διαδόσεις τῶν ἐν Ἀθηναῖς φιλιππιζόντων—πρέσβεις, ἵνα ὀπαιτήσουν ν' ἀφήσῃ ἐλεύθερας καὶ αὐτονόμους τὰς ἐν Μ. Ἀσίᾳ πόλεις.

βέβαιος σταθερός, διαρκής· εἰκός (ἐστιν) ἔχειν αὐτοὺς (δηλ. τοὺς Ὁλυνθίους) βεβαίαν τὴν ἔχθραν ὑπὲρ ὅν (= ὑπὲρ

έκείνων, ἀ) φοβοῦνται (μή πάθωσι) καὶ πεπόνθασιν. Οἱ Ὀλύνθιοι φοβοῦνται μήπως ὁ Φίλιππος ώς ἀσπονδος ἔχθρὸς πάσης ἐλευθέρας πολιτείας καταστρέψῃ τὴν πατρίδα των· διὰ τοῦ πε- πόνθασιν ἵσως ὑπονοεῖ ὁ Δημοσθένης τὴν στρατιωτικὴν ἐπίδειξιν, τὴν δοπιὰν ἔκαμεν ὁ Φίλιππος κατὰ τῆς Ὀλύνθου τὸ 351 (βλ. εἰς τὸν Α' Ὀλυνθιακόν).

βεβαιῶς ἀσφαλῶς.
βέλτιστος· πρὸς τὰ μέλλοντα βέλτιστον ὑπάρχει παρέχει τὰς ἀρίστας ἐλπίδας, εἶναι λίαν ἐνθαρρυντικὸν διὰ τὸ μέλλον.
βιάζομαι, ἀπολ : ἐκτελῶ μὲ βίαν· πράττει καὶ βιάζεται = πράττει βίᾳ.

βοηθεῖαι ἐπικουρικὰ στρατεύματα (ταχέως ἐπιστρατεύμενα καὶ προ- χείρως παρασκευαζόμενα).

βοηθῶ· βοηθητέον, βλ. βοηθῶ.
βοηθῶ 1) μετὰ δτκ.: βοηθῶ τοῖς πράγμασι ἐπανορθῶ τὴν (κακῶς ἔχουσαν) κατάστασιν τῶν πραγμάτων· βοηθητέον εἶναι ὑμῖν τοῖς πράγμασι = δεῖν ὑμᾶς βοηθεῖν τοῖς πράγμασιν· 2) μετὰ τῆς προθ. εἰς : στέλλω βοήθειαν εἰς.

βουλή σκέψις· ἡ βουλή ἔστι τινι σκέπτεται τις.

βοῶ· οἱ βοησόμενοι (εἰσιν, ὥσπερ ἡσαν οἱ) τριακόσιοι (ἐν ταῖς συμμορίαις) οἱ μέλλοντες νὰ φωνάζουν (οἱ προωρισμένοι διὰ φωνῶν νὰ ἐπιδοκιμάζουν ἢ ν' ἀποδοκιμάζουν τοὺς ἀγορεύοντας ἐν τῇ ἐδαλησίᾳ) εἶναι, δπως οἱ τριακόσιοι (εἰς τὸ σύστημα τῶν συμμοριῶν).

Γ

γάρ ἐν ἐρωτήσει : λοιπόν.

γελῶ· ἔνεκα τοῦ γελασθῆναι (= τοῦ γενέσθαι γέλωτα) ἵνα προ- κληθῇ γέλως.

γέλως αἰτία διὰ γέλωτα· γέλως, ώς χρώμεθα τοῖς πράγμασι γελοῖον πρᾶγμα (γελοῖος) ὁ τρόπος, καθ' ὃν φροντίζομεν περὶ τοῦ πολέμου.

Γεραιστὸς ἀκρωτήριον καὶ κώμη τῆς Εὐβοίας ἔχουσα λιμένα.
γίγνομαι 1) μετὰ μτχ.: εύρισκομαι, φανερώνομαι δτι· τὸ τοὺς πολε- μήσοντας Φιλίππω γεγενῆσθαι... κεκτημένους καὶ... ἔχον- τας τὸ δτι οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ διεξαγάγουν πόλεμον ἐναντίον τοῦ Φιλίππου ἔχουν εὑρεθῆ (φανερωθῆ), δτι κέκτηνται (= δτι κατέ-

χουν)... καὶ ὅτι ἔχουν...: 2) μετὰ γνκ.: γίγνομαι ἐμαυτοῦ ἔξαρτῶμαι ἀπὸ τὸν ἑαυτόν μου· 3) μετ' ἐπιρρ.: γίγνομαι ἔξω (τῆς πόλεως) μένω (στρατοπεδεύω) ἔξω τῆς πόλεως· γίγνομαι ἔξω τοῦ κακῶς πάσχειν εἴμαι μακρὰν ἀπὸ κάθε κακοπάθειαν, δὲν κακοπαθῶ, δὲν βλάπτομαι· 4) μετὰ προθ.: γίγνομαι ἐν τῇ χώρᾳ διατρίβω, διαμένω ἐν...: γίγνομαι ἐπὶ τῆς τοιαύτης γνώμης σκέπτομαι κατὰ τοιοῦτον τρόπον· γίγνομαι πρὸς τῇ γῇ προσεγγίζω, ἀποβιβάζομαι εἰς τὴν ξηράν.

γιγνώσκω 1) ἐννοῶ· Ὁλ. A, 6· Φιλ. A, 50· 2) σχηματίζω (ἔχω) τὴν γνώμην· ἐγνωκότες ἡσαν ἀν ταῦτα μέχρι του (τινὸς) θὰ ελ-
χον ταύτην τὴν γνώμην (νὰ πολεμοῦν δηλ. κατὰ τοῦ Φιλ. καὶ νὰ εἶναι σύμμαχοί μας) μέχρι τινὸς χρόνου· (μόνον)· εἰ δέ, ὁ μὲν (δηλ. ὁ Φιλ.) ἐγνωκὼς ἔσται, ὡς δεῖ ἀεὶ πράττειν τι..., ἥμεῖς δ' (ἐγνωκότες ἔσόμεθα), ὡς οὐδενός... λέγω, ὅτι γι-
γνώσκω = λέγω τὴν ἐμὴν γνώμην· ταῦτα γιγνώσκω ἔχω
ταύτην τὴν γνώμην· 3) κρίνω· Φιλ. A, 29.

γλίχομαι σφοδρῶς ἐπιθυμῶ.

γνώμη 1) νοῦς, διάνοια· Ὁλ. B, 20· 2) ἐπιθυμία, θέλησις· Ὁλ. A,
16· Φιλ. B, 14· 3) προσδοκία· Ὁλ. A, 21.

γράφω προτείνω ἐγγράφως.

γυμναστίαρχος ὁ ἀναλαμβάνων τὴν δαπάνην διὰ τὸν ἔξωραϊσμὸν τοῦ
διὰ τοὺς γυμνικοὺς ἀγῶνας προωρισμένου χώρου καὶ διὰ τὴν ἄσκη-
σιν καὶ διατροφὴν τῶν ἀθλητῶν.

Δ

δαιμόνιος ὑπεράνθρωπος.

δεῖ· οὐδ. μτχ. ἀπολ.: δέον ἐνῷ ἔπρεπε· δέον πάντας (ἡμᾶς)· κω-
λύειν ἔργῳ καὶ πράξειν οὐχὶ λόγοις τοὺς ζητοῦντας πλεο-
νεκτεῖν.

δείκνυμι (ἀμτβτ.) φαίνομαι· (τὸ ἔργον) δείξει τὸ πρᾶγμα θὰ φανῆ-
δεινὸς 1) ἐπὶ προσώπων: α) φοβερός, πολὺ ἵκανός· Ὁλ. A, 3· Φιλ.
B, 30· β) ἕμπειρος· Φιλ. A, 35· 2) ἐπὶ πραγμάτων: δεινός εἴμι
(μετ' ἀπρμφ.) ἔχω μεγάλην (ἀξιοθαύμαστον) δύναμιν νά...: Ὁλ.
B, 20.

δεκαδαρχία κυβέρνησις ἀποτελουμένη ἐκ δέκα ἀρχόντων.

δέος, ους, τό, φόβος· ἔστι τοῦτο δέος = τοῦτο δεῖ ὑμᾶς φοβεῖ-
σθαι.

δεσπότης ἀπόλυτος κυρίαρχος.

δὴ εὐθύς.

δημόσιος (δοῦλος) δοῦλος τῆς πόλεως.

δήποτε· συνήθως ἐν ἐρωτήσει : τί δήποτε ; διατί λοιπόν ;

διὰ (μετ' αἰτ.) πρὸς δῆλωσιν τοῦ ὄργάνου ἢ μέσου = διά τινος, μέ τι.

διαβάλλω· ἡμᾶς διαβάλλων καὶ τὴν ἀπουσίαν τὴν ἡμετέραν

διαβάλλων ἡμᾶς εἰς τοὺς Ὀλυμπίους, ὅτι δὲν εὑρισκόμεθα πλησίον
των πρὸς ὑποστήριξιν των.

διαδοχή· ἐκ διαδοχῆς ἀλλήλοις = διαδεχομένους ἀλλήλους ἀμοι-
βαίως, κατὰ σειράν.

διαλλαγή συμφιλίωσις· αἱ πρὸς ἔκεινον διαλλαγαὶ πᾶσα μετ' ἔκει-
νου συμφιλίωσις (διαπραγμάτευσις πρὸς συμφιλίωσιν).

διασπῶ διαλύω.

διατίθεμαι πωλῶ.

διατρίβω 1) μετὰ μτχ.: χρονοτρίβω· Ὁλ. Α, 9· 2) ἐν τινι κατατρίβω
τὸν χρόνον μου εἰς τι 3) ἐπὶ τινι ἀσχολοῦμαι εἰς τι.

διαφέρω· ἀπρός.: τί ὑπὲν διαφέρει ; τί σᾶς ὠφελεῖ (τοῦτο, ὃν δηλ.
ἀπέθανεν ὁ Φίλ.);

διδάσκω τινά τι ἀναγγέλλω εἰς τινά τι.

διεξέρχομαι 1) ἐκθέτω ἐκτενῶς καὶ λεπτομερῶς· Ὁλ. Β, 3· Φιλ. Β, 3·
2) ἐκθέτω· Ὁλ. Β, 5· 3) ἐξαντλῶ διεξελήλυθε πάντα (ἔκεινα),
οἷς ὅλα τὰ μέσα ἔκεινα, μὲ τὰ ὅποῖα.

διίσταμαι ἴσταμαι χωριστά· προκμ. διέστηκα εύρισκομαι εἰς διάστα-
σιν, διχονοῶ.

δίκη τιμωρία· δίκην λαμβάνω τιμωρῶ.

διοικῶ διευθύνω· μέσον : διαχειρίζομαι.

διόπερ δὶς ὃν λόγον ἀκριβῶς: καὶ δὶς αὐτὸν τὸν λόγον ἀκριβῶς.

διορύσσω διασκάπτω· Χερρόνησον διορύξει θὰ κατασκευάσῃ διώ-
ρυγα διὰ μέσου τῆς Θρακικῆς χερσονήσου. Διὰ τῆς διώρυγος θὰ
ἀπεχωρίζετο ἡ Θρακικὴ χερσόνησος ἀπὸ τῆς λοιπῆς Θράκης καὶ
οὕτω οἱ ἐν τῇ Χερσονήσῳ κατοικοῦντες Ἀθηγαῖοι ἀποικοὶ θὰ
ἀπηλλάσσοντο ἀπὸ τὰς ἐπιδρομὰς τῶν Θρακῶν.

διχῇ 1) εἰς δύο χωριστά· δεῖ διχῇ τὴν βοήθειαν εἶναι πρέπει νὰ
είναι χωρισμένη εἰς δύο ἢ βοήθεια 2) κατὰ δύο τρόπους, διὰ δι-
πλῆς ἐνεργείας· διχῇ... τῷ τε... σώζειν καὶ... στρ. ἐκπέμ-
πειν, καὶ τῷ... κακῶς ποιεῖν κατὰ δύο τρόπους, δηλ. ἀφ' ἐνὸς

μὲν μὲ τὸ (νὰ προσπαθῆτε) νὰ σώζετε... καὶ νά..., ἀφ' ἑτέρου δὲ μὲ τὸ νὰ βλάπτετε...

διώκω τι τρέχω κατόπιν τινός, ἀκολουθῶ τι.

δοκιμάζω κρίνω.

δοκῶ μοι νομίζω, μοῦ φαίνεται ἡμεῖς δοκοῦμέν μοι ἔχειν πρὸς αὐτὰ οὐκ οἶδα ὅντινα τρόπον ἡμεῖς ἀπέναντι αὐτῶν τῶν πραγμάτων τηροῦμεν κατὰ τὴν γνώμην μου διαγωγήν, τὴν δύοιαν δὲν ἡξεύρω πῶς νὰ χωρακτηρίσω· 2) δοκεῖ φαίνεται καλόν τὰ γ' ἐμοὶ δοκοῦντα = ἀ γ' ἐμοὶ δοκεῖ ἡ γνώμη μου τούλαχιστον· πθῆκ. πρκμ.: δέδοκται ἔχει ἀποφασισθῆ.

δόξα φήμη.

δύναμις πεζικὴ δύναμις, πεζικὸν (στράτευμα).

δύσκολος ἴδιότροπος.

δύσμαχος δυσκολοπολέμητος.

δυσχερής δυσάρεστος, ἐνοχλητικός· ἐπίρρ.: πῶς δυσχερῶς; μὲ πόσην δυσαρέσκειαν;

E

ἔγκλημα παράπονον, δυσαρέσκεια· τὰ πρὸς αὐτοὺς ἔγκλήματα παράπονα ἀναφερόμενα εἰς τοὺς ἔαυτούς των, τὰ ἴδια των.

ἔγρήγορα ἐπαγρυπνῶ.

ἔγχωρεῖ (ταῦτα) ἐπιτρέπονται ταῦτα.

εἰ μηδ' ἀ πάθητ' ἀν...; = εἰ (καίπερ) ἔχοντες καιρόν, οὐ τολμήσετε μηδὲ ταῦτα ποιῆσαι (αὐτόν), ἀ πάθοιτε ἀν (ἡμεῖς οὐπ' ἔκείνου), εἰ δύναιτο ἔκείνος (ποιῆσαι ὑμᾶς αὐτά); εἰεν, ἐπίρρημα δηλοῦν συγκατάθεσιν μὲν τῶν εἰρημένων, συνάφειαν δὲ πρὸς τὰ μέλλοντα· ἔστω, καλά, πολὺ καλά.

εἰμὶ Α) ὑπαρκτικόν: 1) ὑπάρχω, εἴμαι· τὰ δύντα τὰ ἀληθῆ· τι τῶν δύντων ἀληθές τι 2) ἐπομένου ἀναφορικοῦ: οὐκ ἔστιν ὄπως (μετὰ μέλλ. δρίστ.) δὲν ὑπάρχει τρόπος νά... (δὲν εἶναι δυνατόν νά...).

3) ἀπροσ. ἔστι (ἥν) μετ' ἀπρμφ.: εἶναι (ἥτο) δυνατὸν νά...· B) συνδετικόν: ὑπολογίζομαι· Φιλ. A, 28· Γ) μετ' ἐπιρρ., πτώσεως ἢ προθ.: 1) μετ' ἐπιρρ.: ῥᾳδίως ἔσται (δηλ. αὕτη ἡ δύναμις) εὐκόλως θὰ διατρίβῃ αὕτη ἡ δύναμις· οἱ δ'... πρὸς ὑμᾶς ψευδόμενοι ῥᾳδίως ὕστι καὶ ὅταν εὐκόλως εὑρίσκωνται ἀνθρώποι ψευδόμενοι πρὸς σᾶς, ὅταν δηλ. πολλοὶ ἐμφανίζωνται ὡς συνήγοροι ψευδόμενοι· 2) μετὰ πτώσεως γνκ.: α) διαιρετικῆς· ἔστι τῶν αι-

σχρῶν ἀνήκει εἰς τὴν τάξιν τῶν αἰσχρῶν πραγμάτων : εἶναι αἰσχρὸν (ἐντροπή)· β) πρὸς δήλωσιν τοῦ ἔργου τινός· τὸ ἐπιτιμᾶν παντός ἔστι εἶναι ἔργον τοῦ καθενὸς (ὁ καθένας ἡμπορεῖ νὰ τὸ κάμην)· 3) μετὰ προθ. : ἐν ἐμοὶ ἔστι τι ἔξ ἐμοῦ (καὶ οὐχὶ ἔξ ἄλλου) ἔξαρτᾶται τι εἰμὶ ἐπὶ τοῖς πράγμασι καταγίνομαι εἰς τὴν διεζαγωγὴν τοῦ πολέμου· εἰμὶ ἐπὶ τινος ἀσχολοῦμαι εἰς τι. εἶνεια μετὰ γν. : χρηστά εἴη (τὰ πράγματα) παντὸς εἶνεια εἴθε ν' ἀποβοῦν τὰ πράγματα καλῶς, πρὸς τὸ καλὸν ὅλων. εἶπερ ποτὲ καὶ νῦν περισσότερον ἀπὸ κάθε ἄλλην φορὰν τώρα. εἰρωνεία προσποίησις ἀφεὶς τὴν εἰρωνείαν τὴν συνήθη προσποίησιν (ὅτι δὲν ἔχει χρήματα).

εἰς μετ' αἰτ. : 1) ἐπὶ τρόπου· συχν. περιφραστικῶς ἀντὶ ἐπιρρ. : εἰς δέον = δεόντως· εἰς δέον τι κάπως πρεπόντως· 2) πρὸς δήλωσιν σκοποῦ· Ὁλ. A, 20· 3) = διὰ μετ' αἰτ.: εἰς τὴν ναῦν δι' ἔκαστον πλοῖον.

εἴτε· εἴτε γάρ θύμῶν τὴν ἔκείνου... περιέσται... = εἰ μὲν γάρ θύμεις τὴν ἔκείνου (χώραν) κακῶς ποιήσετε, θύμοιείνας τοῦτ' "Ολυμπίου παραστῆσεται καὶ (εἴτα) ῥᾳδίως ἀμυνεῖται (θύμᾶς) ἐλθών εἰς τὴν οἰκείαν (χώραν)· εἰ δὲ βοηθήσετε θύμεις εἰς "Ολυμπίου μόνον... προσεδρεύσει τοῖς πράγμασι καὶ περιέσται.

εἰωθα· οἱ εἰωθότες (ἀποφαίνεσθαι γνώμην) οἱ συνήθεις (οἱ ταχτικῶς λαμβάνοντες τὸν λόγον) ρήτορες.

ἐκ μετὰ γν. : 1) ἐπὶ χρόνου· ἔξ οὖ (δηλ. χρόνου) ἀφ' ὅτου· 2) πρὸς δήλωσιν αἰτίας: ἔνεκά τινος, διὰ τι· Ὁλ. A, 7· Φιλ. A, 3, 46· Φιλ. B, 27· 3) = διὰ μετὰ γν.· Ὁλ. B, 9· 4) = ἐν μετὰ δτκ.· λαμβάνειν τῶν ἐκ τῆς χώρας (ἐκ τῶν ἐν τῇ χώρᾳ προϊόντων) δοσ' ἀνάγκη (ἔστιν θύμᾶς λαμβάνειν)· ἐκ τοῦ παρεληλυθότος χρόνου.

ἐκβαίνω ἀποβαίνω, λαμβάνω ἔκβασιν.

ἐκκαλοῦμαί τινα ἔξεγίρω τινὰ (ἐκ τῆς νωθρότητος).

ἐκλαλῶ διασπαίζω, διακηρύττω· εἰ δυνηθεὶς (= ἐπειδὰν δυνηθῆ) μὴ πράξει ταῦτα, ἀ (καίπερ) διφλισκάνων ἄνοιαν δμως ἐκλαλεῖ νῦν.

ἐκλέγω χρήματα εἰσπράττω χρήματα (ώς λύτρα).

ἐκπίπτω ἐκδιώκομαι.

έκπολεμω (-ώ) τινά τινι περιπλέκω τινά εἰς πόλεμον πρός τινα. έκφέρω πόλεμον κηρύττω πόλεμον.

Ἐλάτεια ὀχυρὸν πόλις τῆς Φωκίδος παρὰ τὸν Κηφισόν, ἡ κλεὶς τῆς Βοιωτίας· μετὰ τὸ τέλος τοῦ Φωκικοῦ πολέμου (346) κατεσκάφη κατ' ἀπόφασιν τοῦ Ἀμφικτιονικοῦ συνεδρίου.

ἔλεγχος ἀπόδειξις· τὸ πρᾶγμα ἥδη τὸν ἔλεγχον δώσει ἡ ἀνάπτυξις τῶν προτάσεών μου εὐθὺς θὰ δώσῃ τὴν ἀπόδειξιν.
ἔλεσθαι, βλ. αἴροῦμαι.

ἔλλειμμα ἔλλειψις· τὰ καθ' ὑμᾶς ἔλλειμματα αἱ ἔλλειψεις αἱ προερχόμεναι ἀπὸ σᾶς (ως ἡ μὴ συμμετοχὴ εἰς τὰς στρατείας, ἡ μὴ χορήγησις μισθοῦ εἰς τοὺς στρατιώτας, ἡ σπατάλη τῶν στρατιωτικῶν χρημάτων εἰς τὰς ἑορτὰς κλπ.).

ἔλλειπω 1) τι ὑστερῶ εἰς τι: Ὁλ. A, 6· 2) ἀπολ.: εἶμαι ἔλλειπής (καθυστερῶ) εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεών μου: Ὁλ. B, 30. ἔμπιπτω εἰς λοιδορίαν παρεκτρέπομαι εἰς ὕβρεις.

ἔμποριον ἔμπορικὸς λιμήν.

ἔναντίος· τὸ οὐδ. ἔναντίον ὡς ἐπίφρ.: βλέπω ἔναντίον κοιτάζω (τὸν ἀντίπαλόν μου) κατὰ πρόσωπον (διὰ ὃν παρακολουθῶ τὰς κινήσεις του καὶ προφυλάσσωμαι).

ἔνδει ὑπάρχει ἔλλειψις· ἄπαντος ἔνδει (ὑμῖν) τοῦ πόρου ἔχετε ἔλλειψιν ὅλου ἐν γένει τοῦ (στρατιωτικοῦ) πόρου: σᾶς λείπουν ὅλα ἐν γένει τὰ διὰ τὰς στρατιωτικὰς ἀνάγκας ὀναγκαιοῦντα χρήματα. ἔνδείκνυμαι παρουσιάζω· ἔνδείκνυμαι τοσοῦτον παρουσιάζω (προτείνω) τόσον μέγα πλεονέκτημα.

ἔνδιδωμι δίδω· καιρὸν εὔκαιριαν.

ἔνειμι 1) ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κατὰ τὸ γ' ἔνικ. πρόσ.: ἔνεστι ἔνυπάρχει, δύναται νὸν ὑπάρχει· ταῦτα ἵσως πρότερον ἐνῆν ταῦτα (δηλ. ὁ τοιοῦτος τρόπος τοῦ πολεμεῖν) πρότερον ἵσως ἥσαν δυνατά· 2) ἀπροσ. μετὰ δοτκ. προσ. καὶ ἀπρμφ.: ἐπιτρέπεται εἰς τινα νὰ...

ἔνθυμητέον, βλ. ἔνθυμοῦμαι

ἔνθυμοῦμαι σκέπτομαι, ἀναλογίζομαι, ἔχω ὑπ' ὅψει μου: 1) μετ' αἰτ. Ὁλ. A, 6· 2) ἐπομένης πλαγίας ἐρωτήσεως: ἔνθυμητέον (ὑμῖν ἔστι) καὶ παρ' ἄλλων ἀκούουσι καὶ ἀναμιμνησκομένοις τοῖς εἰδόσιν αὐτοῖς, ἡλίκην... πρέπει ν' ἀναλογίζεσθε σεῖς καὶ παρ' ἄλλων ἀκούοντες (δηλ. ὅσοι εἰσθε νεώτεροι) καὶ ἀνακαλοῦντες εἰς τὴν μνήμην σας, ὅσοι οἱ ἔδιοι γνωρίζετε (δηλ. οἱ πρεσβύ-

τεροι), πόσον μεγάλην...

ἔνι (= ἔνεστι) 1) ἀπροσ.: εἶναι δυνατόν· 2) προσωπικ.: ὑπάρχει. ἐντελής τέλειος, πλήρης· μισθὸς ἐντελῆς ὁ πλήρης μισθός, δηλ. καὶ τὸ σιτηρέσιον καὶ ὁ μισθὸς (βλ. τὴν λ.).

ἔξαγγέλλω ἀναγγέλλω, κάμνω γνωστόν.

ἔξαιρω κυριεύω.

ἔξαρκεī (ἀπροσ.) εἶναι ἀρκετόν· ἔξαρκεī ὑμῖν λέγειν δικαιότερα εἶναι ἀρκετὸν εἰς σᾶς νὰ ἐκφωνήτε (μόνον) λόγους, μὲ τοὺς ὅποιους νὰ ὑποστηρίζετε, ὅτι σεῖς ἔχετε περισσότερον δίκαιον (παρὰ ὁ Φίλ.).

ἔξεργάζομαι τινὶ τι κατορθώνω τι πρὸς χάριν τινός.

ἔξέρχομαι ἔξέρχομαι εἰς ἐκστρατείαν, ἐκστρατεύω.

ἔξεστι τινὶ μετ' ἀπρμφ. 1) εἶναι δυνατὸν εἰς τινα νά· μτχ οὐδ. ἀπόλ. ἔξδν = εἰ καὶ ἔξῆν· 2) ἔχει τις τὴν ἔξουσίαν νά· 'Ολ. B., 30.

ἔξετάζομαι 1) διὰ τῆς ἔξετάσεως ἀποδεικνύομαι ὡς ἀν ἔξετασθείη μάλιστ' ἀκριβῶς, μὴ γένοιτο εἴθε νὰ μὴ συμβῇ ἔξετασθέντα (ταῦτα, τὰ ὅποια εἰπον περὶ τῶν προδοτῶν) ν' ἀποδειχθοῦν ἀκριβέστατα (νὰ ἐπαληθεύσουν)· 2) ἀποκαλύπτομαι, φανερώνομαι· 'Ολ. B., 20.

ἔξόν, βλ. ἔξεστι.

ἔξουσία γίγνεται = ἔξεστι.

ἔπαναμιμνήσκω ξαναενθυμίζω.

ἔπανίημί τι ἀφήνω τι κατὰ μέρος.

ἔπανορθοῦμαι τι, κυρ.: σηκώνω κάτι ποὺ ἔχει πέσει καὶ τὸ ἐπαναφέρω εἰς τὴν θέσιν του· ἐπειτα: δρθῶς χρησιμοποιῶ.

ἔπέρχομαι· ἐπέρχεται τινὶ (μετ' ἀπρμφ.) ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν τινος νά ἀλλὰ καὶ τῆς ἡμετέρας τύχης (ἵδιον) ὑπολαμβάνω (τὸ) ἐπελθεῖν ἀν (= τὸ ὅτι ἐπέλθοι ἀν) ἐνίοις εἰπεῖν πολλὰ τῶν δεόντων ἐκ τοῦ παραχρῆμα.

ἔπέχω συγκρατῶ τὸν ἔαυτόν μου· ἐπισχῶν (= ἐπει ἐπέσχον) ἀν... ἀν ἡσυχίαν ἥγον ἀφοῦ θὰ συνεκράτουν τὸν ἔαυτόν μου... θὰ ἐσιώπων.

ἐπὶ 1) μετὰ γνκ.: α) εἰς (μετ' αἰτ.) ἐπὶ πολλῶν (πραγμάτων) εἰς πολλὰς περιστάσεις· β) ἐπὶ χρόνου· ἐπὶ Τιμοθέου ἐπὶ τῆς στρατηγίας τοῦ Τιμοθέου· 2) μετὰ δτκ.: α) χρονικῶς· ἐπὶ τῷ πράττειν ἐπάνω εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἐνεργείας, ὅταν φθάσῃ ὁ καιρὸς τῆς ἐνεργείας· β) πρὸς δήλωσιν αἰτίας· ἐπὶ τῷ πεπεῖσθαι (ἐπειδή

είμαι πεπεισμένος) ταῦτα συνοίσειν ὑμῖν· γ) πρὸς δήλωσιν τοῦ δρου, ὃπὸ τὸν δόπον γίνεται τι· αἰροῦμαι φίλους ἐπὶ τοῖς δικαιοῖς ἀποκτῶ (ἔχω) φίλους ὃπὸ τὸν δρον νὰ πράττω τὰ δίκαια· 3) μετὰ δτκ. καὶ μτχ. Ισοδυναμεῖ μὲ γνκ. ἀπόλυτον : ἐπ' ἀδήλοις οὖσι τοῖς... γενησομένοις = καίπερ ἀδήλων δητων τῶν ἀπὸ τούτων ἐμαυτῷ γενησομένων ἀν καὶ ἀβέβαιον εἰναι, τί ἐκ τούτων (δηλ. τῶν συμβουλῶν μου) θὰ μοῦ συμβῇ· 4) μετ' αἰτκ.: ἐπὶ σκοποῦ· ἐπὶ τὰς ἔξαιφνης ταύτας στρατείας αὐτοῦ διὰ νὰ ἐμποδίζουν ταύτας — τὰς ὅποιας ὅλοι γνωρίζετε — τὰς αἰφνιδιαστικὰς ἐκστρατείας αὐτοῦ.

ἐπιβαίνω (μετὰ γνκ.) βάλλω τὸ πόδι μου, πατῶ εἰς τι.

ἐπιβουλεύομαι (πθτκ.) είμαι στόχος ἐπιβουλῶν, ἀπειλοῦμαι.

ἐπιεικῶς τρόπον τινά.

ἐπισκοπῶ τινι ρίπτω σκότος ἐπάνω εἰς τι, σκεπάζω τι.

ἐπιστολή· ἐπιστολῆς ἀνάγνωσις, πρὸς ἀπόδειξιν τῆς περὶ τῶν Ἀθηναίων μικρᾶς ἰδέας τοῦ Φιλ. ἀναγιγνώσκει ὁ Δημοσθ. ἐπιστολήν τινα αὐτοῦ σταλεῖσαν πρὸς τοὺς Εὐβοεῖς, ἐν τῇ δόποιφ δ Φιλ. συνεβούλευεν αὐτοὺς νὰ μὴ ἐλπίζουν εἰς τὴν συμμαχίαν τῶν Ἀθην., διότι οὗτοι οὐδὲ τοὺς ἔσωτούς των δύνανται νὰ σφίζουν.

ἐπιστολιμάτος ὁ περιεχόμενος ἐν ἐπιστολαῖς· δυνάμεις ἐπιστολεμαῖαι στρατεύματα μόνον εἰς ἐπιστολὰς (εἰς τὸ χαρτὶ) γραμμένα. ἐπισφαλῆς ἀσθενής.

ἐπιτείχισμα φρούριον ἡ ὀχύρωμα σικοδομηθὲν ἐπὶ τῶν συνόρων τοῦ ἔχθροῦ· ἐπιτείχισματα τῆς αὐτοῦ χώρας φρούρια ἐπαπειλοῦντα τὴν χώραν του.

ἐπιτιμῶ ψέγω, κατακρίνω.

ἐπιχειροτονῶ τὰς γνώμας ὑποβάλλω (διὰ τοῦ προέδρου τῆς ἐκκλησίας) τὰς γνώμας εἰς τὴν διὰ χειροτονίας κρίσιν.

ἐπιχειρῶ τινι προσβάλλω τιγά· ἐπεχειρησεν Ὁλυνθίοις, νοεῖται ἡ στρατιωτικὴ ἐπίδειξις, τὴν δοποίαν ἔκαμεν ὁ Φίλιππος κατὰ τῆς Ὁλύνθου τὸ 351.

ἐπόπτης μάρτυς.

ἔργα 1) γεωργικαὶ ἔργασιαι· Ὁλ. B, 16· 2) ἐπιχειρήσεις· Φιλ. A, 38.

ἔρημία (παντελῆς) ἔλλειψις.

ἔρρωμένος, μτχ. πθτκ. πρκμ. (τοῦ ρ. ᾗώνυμυ) ὡς ἐπίθ. : ὑγιής, γερός· ἐπίρρ.: ἔρρωμένως ἐνεργῶς, δραστηρίως.

έσκεμμένος, βλ. σκοπῶ.

έτησιαι οἱ ΒΑ ἄνεμοι οἱ πνέοντες ταχτικῶς κατὰ τὸ θέρος ἐν τῷ Αἰγαίῳ πελάγει (τὰ τουρκιστὶ λεγόμενα μελτέμια): οἱ ἄνεμοι οὗτοι ἐμποδίζουν τὸν πλοῦν εἰς τοὺς πρὸς Β ἀπ' Ἀθηνῶν πλέοντας.

ἔτι τοῖνυν πρὸς τούτοις δέ.

έτοιμως προθύμως: έτοιμότατα (=έτοιμότερον) εὔκολώτερον.

Εὔβοια· ὥσπερ εἰς Εὔβοιαν, δηλ. ὡρμήσατε· οἱ Ἀθηναῖοι στρατεύσαντες τὸ 357 ὑπὸ τὸν Τιμόθεον εἰς Εὔβοιαν ἐνίκησαν τοὺς κατέχοντας αὐτὴν Θηβαίους καὶ ἡγάγκασαν αὐτοὺς ν' ἀπέλθουν ἐκ τῆς γῆσου.

εὐήθεια ἀπονηρία, ἀπλότης: (εύρισκω τὸν Φίλιππον) τὴν μὲν ἡμέτεραν εὐήθειαν προσαγαγόμενον τούτῳ, τῷ φάσκειν (μὲ τοῦτο τὸ μέσον, μὲ τὸ νὰ βεβαιώνῃ δηλ.) παραδώσειν... καὶ (τῷ) κατασκευάσαι..., τὴν δ' Ὁλυνθίων φιλίαν (προσαγαγόμενον) μετὰ ταῦτα τῷ... ἔξελεῖν καὶ... Θετταλοὺς δὲ (προσαγαγόμενον) νῦν... τῷ... ὑποσχέσθαι καὶ (τῷ) ἀναδέξασθαι.

εὐήθης ἀνόητος.

εὔθυνα (συνήθως κατὰ πληθ. εὔθυναι) λογοδοσία.

εύπορως μὲ εὐπορίαν.

εὐτρεπής παρεσκευασμένος.

εὐτρεπίζω 1) ταχτοποιῶ· Ὁλ. A, 13· 2) έτοιμάζω πρὸς ἀπόπλουν· Φιλ. A, 16.

έφρίσταμαι 1) τοποθετοῦμαι ὑπεράνω τινὸς ὡς ἐπόπτης· οἱ ἐφρεστήκότες (δηλ. τοῖς στρατεύμασι) οἱ στρατηγοί· 2) ἐπὶ ἐχθρικῆς σημασίας: ἐμφανίζομαι (αἰφνιδίως) ἐνώπιόν τινος· ἀπασι τοῖς πράγμασι τεταραγμένοις ἐπιστάντες ἐπελθόντες εἰς τὰ πράγματα καθ' ὃν χρόνον δῆλα εύρισκονται εἰς ταραχὴν (ὡς ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ Φιλίππου): ἀφοῦ καταλάβετε (διὰ τῆς αἰφνιδίας ἐφορμήσεως ἔκ τινος νήσου ἢ λιμένος, δπου διαρκῶς θὰ παραμένετε) τὴν γενικὴν κατάστασιν ἐν ταραχῇ διατελοῦσαν· μηδὲ (ὅπως) ἐπιστήσεται μέγεθος δυνάμεως (=μεγάλη δύναμις). 3) παραμονεύω, καιροφυλακῶ· Φιλ. B, 18.

έχω α) μητρικ.: παρέχω· Ὁλ. B, 3· β) ἀμητρικ.: 1) ἀποβαίνω· Ὁλ. A, 9· 2) διάκειμαι, σίμαι· συχνάκις μετὰ τὰ ἐπιτρρ. τρόπου· ἐναντίως ἔχει εἰναι ἐναντίον (ἀποτελεῖ μειονέκτημα): οὕτε εὐτρεπῶς ἔχει αὐτῷ τὰ παρόντα (πράγματα) οὐδ' (οὕτως ἔχει) ὡς ἂν κάλ-

λιστα (ἔχοι) ούτε προηγοιμασμένα ούδε κάλλιστα τακτοποιημένα είναι ἐπὶ τοῦ παρόντος τὰ πράγματα αὐτοῦ (τοῦ Φιλ.). τὰ δλα πράγματα βέλτιον ἔχει ἡ ὅλη κατάστασις τῆς πολιτείας είναι καλυτέρα· φαύλως ἔχει (τὰ πράγματα) τὰ πράγματα εύρισκονται εἰς ἀθλίαν κατάστασιν· ἀργῶς ἔχω είμαι νωθρός· ταῦτα ἀμεινον ἔχει ἑκατέροις (δηλ. ύμῖν καὶ Φιλίππω) εἰς ταῦτα εύδοκιμεῖτε ἀμφότεροι! (σεῖς καὶ Φίλιππος). — Μέσον: ἔχομαι (μετὰ γν. πιάνομαι ἀπό τι) ἔχομαι τῆς πληγῆς πιάνομαι ἀπὸ τὸ κτυπηθὲν μέρος, φέρω τὴν χεῖρά μου εἰς τὸ κτυπηθὲν μέρος διὰ νὰ τὸ προφυλάξω ἀπὸ τὸ κτύπημα, τὸ ὅποιον ἔχει ἥδη δοθῆ).

Ζ

ζηλῶ τι κατευθύνω ὅλον τὸν ζῆλον μου εἰς τὴν ἀπόκτησίν τινος· τοῦτο (δηλ. δόξαν) ἔζηλωκε.

Η

ἢ εἰ δὲ μή.

ἥδη εὐθύς, ἀνευ ἀναβολῆς.

ἥδυς· ἐπίρρ. : ἥδεως ἔχω είμαι εὐχαριστημένος· ἥδιον είναι ἀν αὐτονόμους ὅτι εὐχαριστότερον θὰ ἔσαν αὐτόνομοι· ὅτι θὰ προείμων νὰ ἔσαν αὐτόνομοι.

ἥκω 1) ἔχω φθάσει· πρὸς αὐτὴν τὴν τελευτὴν ἤκει τὰ πράγματα αὐτῷ ἀκριβῶς εἰς τὸ τέλος τῶν ἔχουν φθάσει (πλέον) τὰ πράγματα δι' αὐτὸν: ἡ αὔξησίς του ἔχει φθάσει (πλέον) ἀκριβῶς εἰς τὸ τέλος τῆς· 2) ἔχω ἐπιστρέψει· ὅτε ἤκομεν βεβοηθηκότες Εὐβοεῦσι ὅτε εἴχομεν ἐπιστρέψει (ἐκ τῆς Εὐβοίας), ἀφοῦ εἴχομεν βοηθήσει τους Εὐβοεῖς· ἔννοεῖται ἡ ἐκεῖ ἑκατρατεία τῶν Ἀθηναίων ὑπὸ τὸν Τιμόθεον (357); 3) ἔχω παρουσιασθῆ· Ὁλ. A, 9· 4) ἀνέβην εἰς τὸ βῆμα· εἰ ἤκει τις ἐὰν ἀναβῇ κανεὶς εἰς τὸ βῆμα· Ὁλ. A, 1. ἥλικα στρατεύσιμος ἥλικα (ἀπὸ τοῦ 18 - 60 ἔτους).

ἥλικος 1) ὅσον μέγας· Ὁλ. A, 9· 2) ἐπὶ πλαγίας ἐρωτήσεως: πόσον μέγας· ἥλικα ἔστι τὰ διάφορα = ἥλικη ἔστιν ἡ διαφορά.

ἥνικα ἐφ' ὅσον.

ἥρετό τις = ἔροιτο ἀν τις.

Θ

θᾶττον = ἕπον.

θαυματοποιὸς ἀγύρτης.

θεοί· τὸ τῶν θεῶν = οἱ θεοί.

Θεραπεύω περιποιοῦμαι· Θεραπεύει τινάς ἐπὶ τῇ πόλει πρὸς βλά-
βην τῆς πόλεως (διὰ νὰ χρησιμοποιήσῃ αὐτοὺς κατὰ τῆς πόλεως).
Θετταλοί· τὰ τῶν Θετταλῶν τὰ πράγματα τῶν Θεσσαλῶν, οἱ Θεσ-
σαλοί.

Θεωρῶ ἔξετάζω.

Θορυβῶ, ὥστε... μὲ (ἐπιδοκιμαστικὸν) θόρυβον δηλῶ, ὅτι...

Θρυλῶ τι συνεχῶς δημιλῶ περὶ τινος, συχνάκις ἐπαναλαμβάνω τι.

I

Ιδιος· ίδιας αἱ ίδιατικαὶ ὑποθέσεις·

Ιδιωτης· ἄπειρος.

Ιερὰ τριήρης· οἱ Ἀθηναῖοι εἶχον δύο ιεράς τριήρεις, τὴν Πάραλον
καὶ τὴν Σαλαμινίαν· ἐν § 34 τοῦ Α' Φιλιππικοῦ νοεῖται ἡ Πά-
ραλος, ἡ δποίᾳ κατ' ἔτος μέλλουσα νὰ κομίσῃ τοὺς θεωρούς
(τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς πόλεως) εἰς Δῆλον ἡγκυροβόλει πλησίον
τοῦ Μαραθῶνος.

Ιέρας· Ἀμφιπολίτης, ἀποσταλεὶς ὡς πρεσβευτῆς εἰς Ἀθήνας τὸ 358/7
μετὰ τοῦ Στρατοκλέους.

Ιεροποιοί· οὗτοι ἤσαν δέκα ἀρχοντες κατ' ἔτος ἐκλεγόμενοι διὰ κλή-
ρου, οἱ δποῖοι ἔργον εἶχον τὴν διοργάνωσιν τῶν ἕορτῶν καὶ τὴν
ἐποπτείαν θυσιῶν τινων.

Ιλλυριδες = Ιλλυριοί· ἐν Ιλλυριοῖς = ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Ιλλυ-
ριῶν.

Ισος· τὸ ίσον τὸ ἀνάλογον μέρος· ἐξ ίσου (ἐκείνοις, δηλ. τοῖς ἀν-
τιπάλοις) δμοίως (καθὼς οἱ ἀντίπαλοι μου).

Ισταμαι σταματῶ.

K

καθαιροῦμαι καταπίπτω, κατακρημνίζομαι (ἀπὸ τῆς θέσεως, εἰς τὴν
δποίαν ἔχω ὑψωθῆ).

καθήκω είμαι ἀρμόδιος, κατάλληλος· δ καθήκων χρόνος δ ὥρισμέ-
νος χρόνος.

καθημαι 1) καθήμαι ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ· οἱ καθήμενοι οἱ ἀκροαταί·
Φιλ. B, 3· 2) ἀδρανῶ, δὲν κάμνω τίποτε.

καθίστημι ἐγκαθιστῶ (εἰς τὴν ἔξουσίαν). — Μέσον: καθίσταμαι εύ-
ρισκομαι ἐν τινι καταστάσει· ἐν φ καθέστηκε τὰ πράγματα Φι-

λίππου εἰς πολαν κατάστασιν εύρισκονται τὰ πράγματα τοῦ Φιλίππου· τὰ τῆς τροφῆς τοῖς ξένοις καθίσταται αὐτῷ εἰς κομιδὴ στενὸν εύρισκεται αὐτὸς εἰς πολὺ μεγάλην στενοχωρίαν μὲ τὴν συντήρησιν τοῦ μισθοφορικοῦ του στρατεύματος.—Πιθκ.: διορίζομαι· δ τούτων κύριος καταστάς οὐφ' ὑμῶν = δς ἀν καταστῇ οὐφ' ὑμῶν κύριος τούτων.

καὶ 1) ἐπιτατικός· καὶ πρῶτος πρῶτος πρῶτος· καὶ σφόδρα πολὺ^ν
σοβαρῶς· 2) πράγματι· Φιλ. A, 46· 3) καὶ γάρ τοι διὰ τοῦτο
λοιπόν· 4) καὶ δῆ· α) καὶ μάλιστα εὐθύς· 'Ολ. B, 13· β) εὐθύς
τῷρα· Φιλ. A, 13.

καιρός 1) περίστασις, κατάστασις πραγμάτων: 'Ολ. A, 2· Φιλ. A, 12·
2) εύκαιρια, εύνοικη περίστασις: τὴν ἀκαιρίαν καιρὸν νομί-
σαντες: 'Ολ. A, 24· οἱ τῶν πραγμάτων (= τοῦ πράττειν)
καιροὶ αἱ εὐνοϊκαὶ περιστάσεις πρὸς δρᾶσιν: Φιλ. A, 37· οἱ ὑπὸ^{τῆς} τύχης περιστάνουσαί θέντες (θυῖν) καιροί: 'Ολ. B, 2.

καλῶ· ήν μὲν οὖν δίκαιον τοὺς ἐνεγκόντας τὰς ὑποσχέσεις κα-
λεῖν (ὑμᾶς) βεβαίως ητο δίκαιον νὰ προσκαλέσετε (διὰ νὰ σᾶς
εἴπουν τί πρέπει ν' ἀποκριθῆτε) τοὺς κομίσαντας τὰς ὑποσχέσεις
(τοῦ Φιλίππου)· νοοῦνται δὲ Κτησιφῶν, δὲ Ἀριστόδημος καὶ δὲ Νεο-
πτόλεμος, οἱ διοῖοι κομίσαντες εἰς τοὺς Ἀθηναίους τὰς πρώτας
φιλικάς διαβεβαιώσεις τοῦ Φιλίππου ἐνήργησαν νὰ σταλῇ πρεσβεία
πρὸς τὸν Φίλιππον περὶ εἰρήνης.

καλῶς· ὅν (= δ) καλῶς ποιοῦντες ἔχουσι τὰ ὅποια ἔχουν — καὶ
καλὰ κάμουν (ποὺ τὰ ἔχουν).

κάν 1) ἔστω καὶ 2) κάν... κάν... κάν... εἴτε... εἴτε... εἴτε...: κάν
ρῆγμα κάν στρέμμα κάν ἄλλο τι... ἥ (τοῦτο). Ολ. B, 21· κάν
ὅμεῖς (= καὶ ἥ, κάν ὅμεῖς) ἔνα, κάν πλείους...: Φιλ. A, 19.
κάν = καὶ ἔν.

κατὰ 1) μετὰ γνω.: περὶ τινος, διά τινας Φιλ. B, 9, 10· 2) μετ' αἰτ.: α) διανεμητικῶς· καθ' ἔκαστα λέγων (αὐτὰ) ἀναφέρων αὐτὰ (τὰ δὲλλα δχυρὰ μέρη) ἐν πρὸς ἓν· καθ' ἔνα αὐτῶν χωριστὰ κάθε ἔνα ἐξ αὐτῶν· καθ' ἔκαστον τούτων χωρίς ἐν ἔκαστον ἐκ τούτων χωριστά· β) ἐπὶ ἀπομονώσεως καὶ χωρισμοῦ: καθ' ὑμᾶς αὐτοὺς βουλεύεσσεθε ὕστερον μεταξύ σας μόνοι θὰ σκεφθῆτε ὕστερον (δηλ. μετὰ τὴν ἐξ Ἀθηνῶν ἀναχώρησιν τῶν πρέσβεων).

κατακλείω ἀναγκάζω.

κατακούω (μετὰ γυν.) 1) ὑπακούω εἰς τινα, εἴμαι ὑπήκοος τινος: 'Ολ. Α, 23· 2) σαφῶς ἀκούω τινά: Φιλ. Β, 35.

καταλλαγαὶ διαπραγματεύσεις περὶ συμφιλιώσεως.

καταπτήσσω (πρκμ. κατέπτηχα) συστέλλομαι (ζαρώνω) ἀπὸ φόβου.

καταρράθυμω χάνω ἔνεκα ράθυμίας πθτκ.: τὰ κατερράθυμημένα δσα ἐκ ράθυμίας (ἀμελείας) ἔχετε χάσει.

καταρρέω καταπίπτω, πίπτω εἰς ἔρειπια: (τὰ τοιαῦτα) περὶ αὐτὰ καταρρεῖ (ἢ διὰ τοιούτων μέσων ἀποκτηθεῖσα δύναμις) καταπίπτει φυλλορροοῦσα πέριξ ἔκυπτης (μτφρκ. ἐκ τῶν μαραινομένων ἀνθέων).

κατασκευάζω 1) παρασκευάζω, δημιουργῶ: 'Ολ. Α, 20· 2) ἐπινοῶ, πανούργως μηχανεύομαι: 'Ολ. Β, 6· 3) καθιστῶ: 'Ολ. Β, 15.

καταστρέφομαι ὑποτάσσω.

κατέχω συγκρατῶ, διατηρῶ: τὰ (συμμαχικά) πράγματα τὴν (συμμαχικὴν) δύναμιν.

κατορθῶ ἐπιτυγχάνω ὄνομτκ. ἀπρμφ.: τὸ κατορθοῦν (αὐτόν, δηλ. τὸν Φιλ.) αἱ ἐπιτυχίαι αὐτοῦ (τοῦ Φιλ.).

κενδὸς ἀνωφελῆς: 'Ολ. Β, 12· Φήφισμα κενὸν ψήφισμα ἀνεκτέλεστον.

κεφάλαιον = ἐν κεφαλαῖω ἐν περιλήψει.

κινοῦμαι τίθεμαι εἰς κίνησιν, ἀναφαίνομαι.

κοινός· τὸ κοινὸν ἢ τὰ κοινά τὰ δημόσια πράγματα, ἡ πολιτεία.

κομιδῇ λίαν· κομιδῇ δὲ (ἀπίστα).

κομίζομαι λαμβάνω ὅπίσω, ἀνακτῶ.

κόπτομαι τινι καταπονοῦμαι μέ τι.

κορδακισμοὶ ἀσεμνοὶ χοροί.

κρατῶ 1) ἀπολ.: ὑπερισχύω: Φιλ. Β, 36· 2) μετὰ γυν. : γίνομαι κύριος τινος. — Πθτκ.: νικῶμαι.

κρίνω δικάζω· κρινόντων (δηλ. τοὺς στρατηγούς). — Πθτκ.: κρίνομαι περὶ θανάτου σύρομαι εἰς τὸ δικαστήριον μὲ κίνδυνον νὰ καταδικασθῶ εἰς θάνατον, δικάζομαι περὶ ζωῆς καὶ θανάτου.

Α

λαγχάνω διὰ κλήρου ἀναδεικνύομαι.

λαμβάνω 1) λαμβάνω καὶ χρησιμοποιῶ (δαπανῶ): 'Ολ. Α, 19· 2) ἐννοῶ· ἂν λάβοιτε δύνασθε νὰ ἐννοήσετε: 'Ολ. Α, 1. — Μέσον :

λαμβάνομαι ἐν μέσῳ τινὸς καταλαμβάνομαι, εύρίσκομαι ἐν μέσῳ τινός.

Λάμψακος πόλις τῆς Μ. Ἀσίας παρὰ τὸν Ἐλλήσποντον, ἀπέναντι τῆς Θρακικῆς Χερσονήσου.

λανθάνω διαφεύγω τὴν προσοχὴν τινος· συχνότατα μετὰ μτχ.: ἀνάθη ἀναλώσας ἀνέξοδεύσῃ ἀνεπαισθήτως (χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ): λήστετε πάνθ' ὑπομείναντες χωρὶς νὰ τὸ καταλάβετε θὰ ὑπομείνετε πάντα.

λέγω 1) θέλω νὰ εἴπω, ἔννοῶ· μηδενὸς δύντος ἐν αὐτῇ, πολεμίου λέγω=καὶ ἀν μηδεὶς ή ἐν αὐτῇ, πολέμιος λέγω· 2) προτείνω· Ὁλ. Α, 20· Ὁλ. Β, 11, 31· Φιλ. Α, 14· 3) ἐπὶ ρητόρων: δύμιδ· οἱ λέγοντες οἱ ρήτορες.

λῆμμα κέρδος (κυρίως ἔξι ἀρπαγῆς καὶ ληστείας).

λῆμνος ἡ γνωστὴ νῆσος τοῦ Αἰγαίου πελάγους, ἀρχαία κτῆσις τῶν Ἀθηναίων· πρὸς διοίκησιν ταύτης οἱ Ἀθηναῖοι ἀπέστελλον κατ' ἔτος σῶμα ἱππέων ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἐνὸς ἵππαρχου· ή ἐκεῖ δὲ διαμονὴ τοῦ ἵππαρχου ἦτο ἄνετος.

ληστεύω ληστρικῶς (κρυφίως) πολεμῶ, κάμνω κλεφτοπόλεμον.
λιμένες πρόσοδοι λιμένων.

λογίζομαι· λιγοζομένους, εἰ Φίλιππος λάβοι = λογιζομένους (τοῦτο)· εἰ Φίλιππος λάβοι.

λογισμὸς 1) λόγος, αἵτια· Φιλ. Β, 6· 2) σκέψις· πρὸς πλεονεξίαν... τοὺς λογισμοὺς ἔξετάζων κατευθύνων τὰς σκέψεις του πρὸς πλεονεξίαν καὶ πρὸς τὴν ὑποταγὴν τῶν πάντων ὑπὸ τὴν ἔξουσίαν του.

λογιστής κριτής.

λογοποιῶ 1) ἀπολ.: πλάττω λόγους, χαλκεύω (κατασκευάζω) ψευδεῖς εἰδήσεις (φήμας)· 2) λογοποιῶ, ὡς... διαδίδω, δῖτι...

λόγος 1) δικαίωμα λόγου· δίδωμι λόγον τινί: α) δίδω τὴν ἄδειαν εἰς τινα ν' ἀπολογηθῆ· δόντες λόγον (αὐτοῖς)...· Ὁλ. Β, 29· β) δίδω τὴν ἄδειαν εἰς τινα νὰ δύμικησῃ· Ὁλ. Β, 31· 2) ἐκτίμησις· τοῦ δικαίου λόγον ποιοῦμαι φροντίζω περὶ τοῦ δικαίου· 3) πρότασις· Φιλ. Β, 11· 4) λογοδοσία· Φιλ. Α, 33.

λοιδορία κακολογία· κενὴ ἀβάσιμος, μὴ στηριζομένη ἐπὶ πραγμάτων.

λοιπὸς ὑπόλοιπος· ἔστι λοιπὸν ὑπολείπεται· λοιπόν ἔστιν (ἥμιν) ὑπὸ τοῦ πολέμου μᾶς ἔχει ἀφήσει ὁ πόλεμος (δι κατὰ τοῦ Φίλιππου)· τὰ λοιπὰ εἰς τὸ ἔξῆς.

λυσιτελῶ ὡφελῶ· τὸ λυσιτελοῦν ἡ ὥφέλεια, τὸ κέρδος· τὸ ίδια λυ-
σιτελοῦν τὸ ίδιαιτερον συμφέρον.

M

μακρὰν ἐπὶ χρόνου· οὐκ εἰς μακρὰν δχι μετὰ παρελευσιν χρόνου,
ἐντὸς δλίγου.

μᾶλλον δὲ 1) διὰ νὰ εἴπω καλύτερον· Ὁλ. A, 19· Ὁλ. B, 2, 22· 2) ἡ
καλύτερον· Ὁλ. B, 8.

μεθύνω τινὶ εἶμαι μεθυσμένος ἀπὸ χαρὰν διὰ τι.

Μενέλαος ἑτεροθαλῆς ἀδελφὸς τοῦ Φιλίππου· φοβούμενος καὶ μισῶν
τὸν ἀδελφόν του κατέψυγε μετὰ τῶν στρατιωτῶν του εἰς τὰ ξενικά
στρατεύματα τῶν Ἀθηναίων, οἱ δὲ ξεναγοὶ ἐδέχθησαν αὐτὸν καὶ
κατέστησαν ἵππαρχον.

μένων 1) μένω πιστὸς (εἰς τὴν συμμαχίαν)· Ὁλ. B, 9· 2) ἐπὶ τινος
περιορίζομαι εἰς τι· Φιλ. A, 9.

μερὶς βοήθεια.

μέρος τὸ ἡδικημένον δεὶ μέρος (τῶν πολιτῶν) οἱ ἐκάστοτε ἐπι-
βαρυνόμενοι μὲ ἄδικα βάρη πολῖται· ἐν μέρει ἡ κατὰ μέρος κατὰ
σειρὰν (διαδοχικῶς)· ἐν μέρει οὐδενός είμι θεωροῦμαι ἀνάξιος
λόγου, δὲν λογαριάζομαι γιὰ τίποτε.

μετάστασις ἀλλαγὴ· πολλὴν τὴν μετάστασιν καὶ μεγάλην τὴν
μεταβολὴν δεικτέον (ἐστὶν ὑμῖν) πρέπει νὰ δείξετε, δτι πολὺ^ν
ἡλλάξατε στάσιν (διαγωγὴν) καὶ μεγάλως μετεβλήθητε.

μέτεστι μοὶ τινος μετέχω τινός.

μετρίως εἰς μέτριον βαθμόν, δλίγον· καὶ μετρίως σωφρονοῦντες
(ἄνθρωποι) καὶ δλίγον μόνον νοῦν ἔχοντες.

μή· 1) μή μοι ἐλλειπτικὴ φράσις = μή μοι λεγέτω τις· 2) μή τι γε
δὴ (κατόπιν τοῦ ἐπιδοτικοῦ οὐδὲ) πολὺ δὲ δλιγώτερον βέβαια.
μικρός· ἐπιρρ. χρῆσις μετὰ προθ.: καὶ κατὰ μικρὸν ἔστω καὶ δλί-
γον.

μῖμος ὁ μιμούμενός τι· μῖμος γελοῖων ὁ μιμούμενος γελοῖα (ἄξια γέ-
λωτος), γελωτοποιός.

μισθός· εἰς τοὺς στρατιώτας ἐδίδετο μισθὸς καθ' ἐκάστην καὶ σιτη-
ρέσιον (τροφή)· οὐδέποτε ταῦτα δμοῦ ὑπερέβαινον τὴν δραχμὴν
καθ' ἐκάστην, οὐδὲ ἤσαν δλιγώτερα τῶν 4 δριβοῦν.

μνημονεύω ἐνθυμοῦμαι.

μόνος· ἐπίρρ.: μόνον οὐχὶ μόνον ποὺ δέν, σχεδόν.

N

νῆσος· καὶ ταῖς ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ (δηλ. ἐν τῷ Αἰγαίῳ πελάγει) νῆσοις· νοοῦνται αἱ νῆσοι "Ιμβρος, Σκῦρος καὶ Πεπάρηθος (ἢ νῦν Σκόπελος)."

Νίκαια φρούριον τῶν Ἐπικνημιδῶν Λοχρῶν εἰς τὰς ὑπωρείας τῆς Οὔτης καὶ πλησίον τῶν Θερμοπυλῶν.

νικῶ· τοὺς φίλους νικᾶ (ὑπκμ.: τὰ ξενικὰ) καὶ τοὺς συμμάχους νικοῦν τοὺς φίλους καὶ τοὺς συμμάχους (βλάπτουν δηλ. αὐτοὺς δι' ἀρπαγῶν, ἀργυρολογίας κ.τ.τ.).

νυνὶ τώρα δά.

Ξ

ξένοι μισθοφόροι, μισθοφορικὸν στράτευμα.

Ο

οἱ ἀναφρκ. ἐπίρρ.: πρὸς δὲ μέρος· συχν. μετὰ γνκ.: δρᾶτε... τὸ πρᾶγμα οἱ ἀσελγείας προελήλυθεν ἀνθρωπος τὸ συμβαῖνον (τὴν κατάστασιν), μέχρι δηλ. ποίου βαθμοῦ ἀναιδείας ἔχει προχωρήσει ὁ ἀνθρωπος.

οἰδ' ὅτι βεβαίως.

οἰκεῖος 1) ἀνήκων εἰς τινα, ἕδιος· τὰ τῆς οἰκείας ἀρχῆς καὶ δυνάμεως τὸ ἴδιαίτερον κράτος (τοῦ Φιλίππου) καὶ ἡ ἴδιαιτέρα δύναμίς του· 2) φιλικός, σύμμαχος· Φιλ. Α, 4· ἐπίρρ.: οἰκείως φιλικῶς πάνυ οἰκείως ἔχειν.

οἰκία οἰκογένεια· ἡ τυραννικὴ οἰκία ἡ οἰκογένεια τῶν τυράννων· ἐννοοῦνται οἱ τύραννοι τῶν Φερῶν Λυκόφρων καὶ Πειθόλαος.

οἴκοι ἐν τῇ πατρίδι· τὰ οἴκοι τὰ πράγματα τῆς πατρίδος, ἡ πατρίς. οἰος 1) μετ' ἀπρμφ. = ὥστε (μετ' ἀπρμφ.) οὐδαμῶς οἰος (=τοιοῦτος ὥστε) Ψεύδεσθαι ἀνίκανος νὰ ψεύδεται· οἶους δρχεῖσθαι = ὥστε δρχεῖσθαι· οὐχ οἰός ἔστι μένειν = οὔκ ἔστι τοιοῦτος, οἰος (= ώστε) μένειν· 2) μετ' ἐπιθ.: οἰος ἔμπειρος ὄπωσ- δήποτε ἔμπειρος· 3) οἰός τ' εἰμι (μετ' ἀπρμφ.) εἰμαι ίκανός, εἰμαι εἰς θέσιν νὰ...· 4) τὸ οὐδ. οἰον ὡς ἐπίρρ.: καθὼς παραδείγματος χάριν.

δικνῶ 1) μετ' αἰτ.: φοβοῦμαί τι· δικνῶ τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀπέχθειαν

φοβοῦμαι τὸ κατ' ἐμοῦ μῆσός σας : φοβοῦμαι νὰ μὴ ἐπισύρω τὸ κατ' ἐμοῦ μῆσός σας· 2) δκνῶ μὴ... φοβοῦμαι μήπως...

Ολύνθιοι· τὰ τῶν Ὀλυνθίων τὰ πράγματα τῶν Ὀλυνθίων, οἱ Ὀλύνθιοι.

ὅλως γενικῶς.

δμιλία συναναστροφή, σχέσις· αἱ λίαν δμιλίαι αἱ πολὺ στεναι· σχέσεις. δμοιος· ἐν δμοίῳ πολέμῳ, δι’ ὅν = ἐν δμοίῳ πολέμῳ ἔκεινῳ, δι’ ὅν.

ὅνειδος 1) προσβολή, κατηγορία· καὶ (ἄ) φαίνοιτο ὅν (ὑμῖν) μεγάλα δνείδη κατ' ἔκεινου βουλομένοις (= εἰ βούλοισθε) δοκιμάζειν δρθῶς· Ὁλ. B, 4· 2) αἰσχος· Ὁλ. B, 20.

δνειροπολῶ ἐν τῇ γνώμῃ φαντάζομαι μὲ τὸν νοῦν μου.

δντινοῦν, βλ. δστισοῦν.

ὅπως 1) ἐν πλαγίᾳ ἔρωτμτκ. προτάσει: πῶς· ὅπως μὴ δόξομεν εἶναι χείρους περὶ ἡμᾶς αὐτοὺς τῶν ὑπαρχόντων (ἡμῖν ἐκ τῶν θεῶν) πῶς νὰ μὴ φανῶμεν, δτι εἴμεθα κατώτεροι τῶν ὑπαρχόντων εἰς ἡμᾶς ἐκ μέρους τῶν θεῶν (ἀνάξιοι τῶν θείων εὐεργεσιῶν)

2) οὐχ... ὅπως... ἀλλὰ καὶ = οὐ μόνον οὐ... ἀλλὰ καὶ.

ὅρμω (ἀω) κινοῦμαι· ώς ὑμεῖς ἐκ τῆς ἀμελείας ταύτης τῆς ἄγαν... ἵσως ὅν δρμήσαιτε δτι ἀφήνοντες ταύτην τὴν ὑπερβολικήν σας ἀμέλειαν ἵσως ἡθέλετε κινηθῆ (ἀπὸ ἐδῶ ἐναντίον του) : θὰ τὸ ἔκουνούσατε ἐπὶ τέλους.

ὅρχοῦμαι τοιαῦτα (= τοιαύτας ὥρχήσεις) χορεύω τοιούτους χορούς. δστισοῦν, ἡτισοῦν, δτιοῦν οἰοσδήποτε.

ὅτε (αἰτλγ.) ἀφοῦ, ἐπειδή.

οὐ μὴν ἀλλ’ ὅμως.

ούδεις· ούδεν μὴ δεινὸν πάθητε = οὐ φόβος ἔστι μὴ δεινόν τι πάθητε ούδεν κακὸν θὰ πάθετε.

ούδεποτε· ούδεποτ’ ούδεν ἡμῖν μὴ γένηται τῶν δεόντων = οὐκ ἔλπις ἔστι μὴ ποτέ τι τῶν δεόντων γένηται ἡμῖν = ούδεποτε ούδεν τῶν δεόντων γενήσεται ἡμῖν (τότε) τίποτε ἀπὸ δ, τι πρέπει δὲν θὰ γίνη ποτὲ ἐκ μέρους ἡμῶν.

ούτοι ἐπίρρ.: βεβαίως οὐχί· ούτοι παντελῶς ούδόλως βέβαια.

οῦτος, αὕτη, τοῦτο· καὶ ταῦτα καὶ μάλιστα· ταύτη (ἐπίρρ.) διὰ τοῦτο.

οῦτω· ούτω καὶ τῶν πραγμάτων τοὺς βουλευομένους = ούτω

(δεῖ ἀξιοῦν) καὶ τῶν πραγμάτων (ήγεισθαι) τοὺς (εὗ) βουλευομένους.

οὐχ ὥσπερ, βραχυλογικῶς: οὐχ ὥσπερ τὸν π. χρόνον... = οὐδὲ τὰ πράγματα οὕτως ἔξει, ὥσπερ κτλ.

διφλισκάνω κυρ.: καταδικάζομαι εἰς χρηματικὸν πρόστιμον ἔπειτα: διφλισκάνω αἰσχύνην ἐπισύρω κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ μου αἰσχύνην (καταπίπτω εἰς τὴν ὑπόληψιν τῶν ἀνθρώπων). διφλισκάνω ἅνοιαν ἐπισύρω κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ μου κατηγορίαν ἀνοησίας, κινδυνεύω νὰ θεωρηθῶ ἀνόητος: διφλισκάνω ἀνανδρίαν ἐπισύρω κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ μου κατηγορίαν δειλίας.

ὅχλος πλῆθος ἀνθρώπων καὶ (ἀ) τοσοῦτον ὅχλον καὶ παρασκευὴν (ἔχει), δσην οὐκ οἴδ', εἴ τι τῶν ἀπάντων (οὐδ.) ἔχει καὶ αἱ δοποῖαι ἑορταὶ ἀπαιτοῦν τοσοῦτον πλῆθος ἀνθρώπων (δηλ. χορευτῶν, αὐλητῶν, χορηγῶν, γυμνασιαρχῶν κτλ.) καὶ τοσαύτην προπαρασκευὴν (δηλ. πολυτελῆ σκεύη, ἐνδύματα κτλ.), δσην ἵσως οὐδὲν ἄλλο πρᾶγμα ἐν τῷ κόσμῳ (ἀπαιτεῖ).

Π

Παίων = Παίονες.

πάλιν κατόπιν· πάλιν αὖ ἔπειτα πάλιν.

παρὰ 1) μετὰ γνκ.: τὸ προέρχεσθαι ἐκ τινος προσώπου· παρ' αὐτοῦ ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν του, μὲ τὴν ἴκανθητά του· 2) μετ' αἰτ.: α) πρὸς δήλωσιν αἰτίας: ἔνεκά τινος, ἐξ αἰτίας τινός· Φιλ. Α, 11· β) πρὸς δήλωσιν χρόνου: παρὰ πάντα τὰ ἐκ τῶν ἀνθρώπων πράγματα εἰς ὅλα τὰ πράγματα τῶν ἀνθρώπων (κυρ.: ἐν φ χρόνῳ γίνονται τὰ πράγματα τῶν ἀνθρώπων). παρὰ τὸν καιρὸν εἰς τὴν κατάλληλον στιγμήν: δταν παρουσιασθῇ ἡ κατάλληλος εὐκαιρία.

παρακαθίστημι τινά τινι τοποθετῶ τινα πλησίον τινός· στρατιώτας οἰκείους... παρακαταστήσαντας (τῷ στρατηγῷ καὶ τοῖς ξένοις).

παρακρούομαι ἔξαπατῶ.

παρακύπτω ἐπὶ τι ρίπτω παρέργως ἐν βλέμμα ἐπιπόλαιον εἴς τι.

παραπίπτω συμπίπτω· παραπεπτωκώς καιρὸς εὔκαιρία, ἡ ὅποια ἔχει παρουσιασθῆ.

παρασκευάζομαι τριήρεις ἔτοιμάζω τριήρεις πρὸς ἀπόπλουν (διὰ τοῦ διορισμοῦ τριηράρχων).

παρατάττομαι · δύναμιν τὴν ἔκεινω (= τὴν τῇ ἔκείνου δυνάμει)

παραταξομένην ίκανήν ν' ἀντιπαραταχθῆ (νὰ πολεμήσῃ φανερά)
πρὸς τὴν δύναμιν ἔκεινο.

παραυτίκα εὐθύς· μετ' ούσ. πρὸς δήλωσιν βραχείας διαρκείας: τῇ πα-
ραυτίχ' ἡδονὴ ἡ στιγμιαία εὐχαρίστησις.

παραχρῆμα εὐθύς· ἐκ τοῦ παραχρῆμα ἐκ τοῦ προχείρου, ἄνευ προ-
μελέτης.

πάρειμι (παρὰ + εἰμι) 1) εἰμαι πλησίον πάρειμι τοῖς πράγμασι
παρακολουθῶ ἐκ τοῦ πλησίον τὰ πράγματα (πὴν πορείαν τοῦ πολέ-
μου)· 2) ἔχω φθάσει πρὸς τοῦτο καιροῦ εἰς τοῦτο τὸ κρίσιμον
σημεῖον· 3) πάρειμι ἐπὶ τὸ βῆμα ἔχω παρουσιασθῆ εἰς τὸ βῆμα.

παρέρχομαι 1) εἰσέρχομαι ἐὰν παρέλθη (εἰσω Πυλῶν)· Φιλ. B,
30· 2) ἐπὶ τὸ βῆμα ἀναβαίνω εἰς τὸ βῆμα, ἵνα ὅμιλήσω· οἱ πα-
ριόντες οἱ ρήτορες.

παρεῶσθαι, βλ. παρωθοῦμαι.

παρίστημι παρίστημι τι ἐν τῇ γνώμῃ τινὸς ἐμβάλλω εἰς τὸν νοῦν
τινὸς κάτι τι δεῖ τοῦτο ἔκεινω ἐν τῇ γνώμῃ (= ἐν τῇ γνώμῃ
ἔκείνου) παραστῆσαι. — Μέσον: παρίσταμαι ὑποτάσσω· Ὁλ.

A, 18· ἀπροσ.: παρίσταται μοι μοῦ ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν· Φιλ. B, 6.

παροξύνομαι 1) ἔξεγειρομαι· Ὁλ. A, 6· 2) ἔξοργίζομαι· Φιλ. B, 18.
παρορῶ τι καταφρονῶ τι, ἀδιαφορῶ διά τι.

παρρησία τὸ νὰ λέγῃ τις ἐλευθέρως δ, τι φρονεῖ, ἐλευθεροστομία.

παρρησιάζομαι τι λέγω τι ἐλευθέρως.

παρωθοῦμαι (πρκμ. παρέωσμαι) παραγκωνίζομαι.

πᾶς 1) μετὰ τοῦ ἄρθρου: οἱ πάντες τὸ δόλον, ἐν συνόλῳ· 2) οὐδ. πληθ.
πάντα ὡς ἐπίρρ. = πάντως ἔξαπαντας.

πεζέταιροι ἐκλεκτοὶ πεζοὶ Μακεδόνες, ἀποτελοῦντες τὴν σωματοφυ-
λακὴν τοῦ Φιλίππου.

πειθομαι συμβιβάζομαι· Φιλ. A, 15· πρκμ. πέπεισμαι ἔχω σχημα-
τίσει πεποίθησιν τοῖς μὲν ταῦτα πεπεισμένοις, τοῖς δὲ ταῦτα
διότι ἄλλοι μὲν ἔχετε (εσχηματισμένην) αὐτὴν τὴν πεποίθησιν, (π.χ.
ὅτι πρέπει νὰ πολεμήσετε κατὰ τοῦ Φιλίππου καὶ νὰ βοηθήσετε
τοὺς Ὁλυμψίους), ἄλλοι δὲ ἄλλην, (π.χ. ὅτι πρέπει νὰ ἐπιδιώξετε
τὴν φιλίαν τοῦ Φιλίππου).

περαίνω 1) φέρω εἰς πέρας, ἐκτελῶ· Ὁλ. B, 13· 2) λέγω· Φιλ. A, 28.

περὶ (μετὰ γνκ.): ὡς πρὸς τι, σχετικῶς μέ τι: συνοίσειν τῇ πόλει

περὶ ὧν (= περὶ τούτων, περὶ ὧν σχετικῶς μὲ αὐτά, περὶ τῶν ὅποιων). Ολ. Α, 1· παρόμοιον (τοῦτό) ἔστι (ἐκείνῳ), δηπερ (ἔστι) καὶ περὶ τῆς κτήσεως τῶν χρημάτων. Ολ. Α, 11· καὶ περὶ τῶν πραγμάτων οὕτως (ἔστι) καὶ σχετικῶς μὲ τὰς δημοσίας ὑποθέσεις ἔτσι συμβαίνει. Ολ. Α, 11· περὶ πόρου χρημάτων ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦ πόρου (τῆς ἐξευρέσεως) χρημάτων. Ολ. Α, 19.

περιγίγνομαι μετὰ γνκ.: ὑπερισχύω τινός.

περίειμι (περὶ + εἰμι) 1) μετὰ γνκ.: ὑπερισχύω τινός 2) περίεστι τινι (μετ' ἀπρμφ.) ὑπολείπεται εἰς τινα (ώς κέρδος) τὸ νὰ...: τίποτε ἄλλο δὲν κερδίζει τις παρὰ μόνον νὰ... Ολ. Β, 29.

περιίσταμαι μετ' αἰτ.: ἵσταμαι πέριξ τινός, περικυκλώνω τινά· δηοῖα ἀττα (=τινὰ) ἂν περιστῇ ὑμᾶς τὰ πράγματα, τοιοῦτοι κριταὶ ἔσεσθαι καὶ τῶν πεπραγμένων αὐτοῖς κατὰ τὴν ἔκβασιν, τὴν ὅποιαν θὰ ἔχουν διὰ σᾶς τὰ πράγματα, κατὰ ταύτην θὰ κρίνετε καὶ τὰς πολιτικάς των πράξεις.

περιστοιχίζομαι 1) τινὰ περικυκλώνω τινὰ ὡς διὰ δικτύων Φιλ. Α, 9· 2) πθκ.: περικυκλώνομαι Φιλ. Β, 27.

πήγνυμαι (πρκμ.: πέπηγα) στερεοποιοῦμαι· ἐκείνῳ ὡς θεῷ πεπηγέναι ἀθάνατα ὅτι εἶναι δι' ἐκεῖνον, ὡσὰν νὰ ἤτο θεός, τόσον στερεά, ὥστε νὰ εἶναι ἀθάνατα (ἀμετάβλητα).

πήλινος· ὥσπερ οἱ πλάττοντες τοὺς πηλίνους, εἰς τὴν ἀγορὰν χειροτονεῖτε... = ὥσπερ οἱ πλάττοντες τοὺς πηλίνους ταξιάρχους καὶ φυλάρχους πλάττουσιν αὐτοὺς εἰς τὴν ἀγορὰν (διὰ τὴν ἀγοράν, διὰ νὰ τοὺς πωλήσουν), οὕτω καὶ ὑμεῖς χειροτονεῖτε τοὺς τ. καὶ τοὺς φ. εἰς τὴν ἀγορὰν (διὰ τὴν ἀγοράν, διὰ νὰ συνοδεύουν δηλ. τὰς πομπὰς διὰ τῆς ἀγορᾶς).

πικρὸς δυσάρεστος· ἐπίρρ. πικρῶς αὐστηρῶς.

πιπράσκω πωλῶ· πθκ. ἀδρ. ἐπράθην· προδοθέντες (οἱ Ολύνθ.)

ὑπ' ἄλλήλων καὶ πραθέντες, ἡ "Ολύνθος ἔπεσε διὰ προδοσίας δύο πολιτῶν της, τοῦ Εὔθυκράτους καὶ τοῦ Λασθένους, ἐξαγορασθέντων ὑπὸ τοῦ Φιλ. (τὸ 347)." δὲ Εύθυκράτης μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Ολύνθου ὠρίσε καὶ τὴν τιμὴν τῶν πωληθέντων αἰχμαλώτων.

πλέον οὐδὲν ποιῶ δὲν κατορθώνω τίποτε, δὲν καταλήγω εἰς τίποτε.

πλεονεκτῶ ιδίᾳ καρποῦμαι ἀτομικάς ὡφελείας.

πλῆθος· τὰ πλήθη οἱ ἐλεύθεροι λαοί, αἱ δημοκρατίαι.

πνεύματα ἄνεμοι· τοῖς πνεύμασι καὶ ταῖς ὥραις τοῦ ἔτους τῇ βοηθείᾳ τῶν (καταλλήλων) ἀνέμων καὶ τῶν (καταλλήλων) ἐποχῶν τοῦ ἔτους· τὸ τῶν πνευμάτων ἀσφαλές (ἔστι) οἱ ἄνεμοι εἶναι ἀσφαλεῖς (οὐδεὶς δηλ. κίνδυνος ὑπάρχει ἀπὸ τοὺς ἀνέμους).

ποιῶ 1) παράγω· 'Ολ. B, 16· 2) ἐπὶ ποιητῶν: συνθέτω ποιήματα· 'Ολ. B, 19· 3) παρέχω· ποιῶ ἐμαυτῷ λόγον παρ' ὑμῖν παρέχω εἰς τὸν ἑαυτόν μου εὐκαιρίαν τοῦ λέγειν παρ' ὑμῖν: κατορθώνω νὰ λάβω τὴν ἀδειαν νὰ ὅμιλήσω ἐνώπιον σας· Φιλ. B, 32· 4) μετὰ διπλῆς αἵτ.: κάμνω τι εἰς τινα· & ἐποίησε τούς τε παραδόντας τῶν Ἀμφιπολιτῶν τὴν πόλιν αὐτῷ καὶ τοὺς ὑποδεξαμένους τῶν Πυδναίων. 'Ο Φιλ. εἰσελθὼν εἰς τὴν Ἀμφίπολιν καὶ τὴν Πύδναν διέταξε νὰ φονευθοῦν οἱ παραδώσαντες εἰς αὐτὸν τὰς δύο ταύτας πόλεις· οὗτοι ἡσαν ἀρχηγοὶ τῶν ἐν Ἀμφιπόλει καὶ Πύδνῃ δημοκρατικῶν.— Μέσον: ποιοῦμαι ἐν δργῇ τινα δργίζομαι ἐναντίον τινός· ποιοῦμαι λόγους περὶ τινος ἔρχομαι εἰς διαπραγματεύσεις (διαπραγματεύομαι) περὶ τινος.

πολεμῶ (πόλεμον) διεξάγω πόλεμον· δεήσειν αὐτὸν πολεμεῖν ὅτι θὰ παραστῇ ἀνάγκη νὰ διεξαγάγῃ αὐτὸν (τὸν πόλεμον).

πολιτεῖαι 1) δημοκρατικὰ πολιτεύματα· 'Ολ. A, 5· Φιλ. B, 12· 2)= τὸ κοινὸν τῶν Βοιωτῶν καὶ τῶν Ἀρκάδων, δ σύνδεσμος τῶν Βοιωτικῶν καὶ Ἀρκαδικῶν πόλεων· Φιλ. A, 48.

πολιτεύομαι διαχειρίζομαι τὰ τῆς πολιτείας.— Πιθκ.: τὰ πεπολιτευμένα αὐτοῖς τὰ ἐν τῇ πολιτείᾳ ὑπ' αὐτῶν πεπραγμένα, αἱ πολιτικαὶ τῶν πρᾶξεις· 'Ολ. A, 28.

πομπή· τὰς πομπὰς πέμπουσιν ὑμῖν προπορεύονται τῶν πομπῶν πρὸς εὐχαρίστησίν σας· οἱ Ἀθηναῖοι ἐτέλουν πομπὰς μεγαλοπρεπεῖς κατὰ τὰ Παναθήναια, τὰ Διονύσια καὶ λοιπὰς ἔορτάς.

πορισταὶ οἰκονομικοὶ ἀρχοντες ἐν Ἀθήναις ἔργον ἔχοντες τὴν ὑπόδειξιν δημοσίων πόρων πρὸς συναγωγὴν χρημάτων.

πότε ἔρωτικ. μόριον: ἀράγε.

πρᾶγμα 1) ὑπόθεσις· Φιλ. A, 1· 2) δυσκολία, στενοχωρία· Φιλ. B, 36· 3) ἐν τῷ πληθ. πράγματα α) ὑποθέσεις (τῆς πόλεως)· 'Ολ. A, 14· Φιλ. A, 3· β) περισπασμοί, ἐνοχλήσεις· 'Ολ. A, 8, 20.

πραγματεύομαι ἐνεργῶ.

πραθέντες, βλ. πιπράσκω.

πράττω 1) μετ αἰτ.: μηχανῶμαι τι· Φιλ. A, 48· 2) ἀπολ.: ἐνεργῶ.
πρεσβεύομαι ἀποστέλλω πρέσβεις.

πρὸ (μετὰ γνκ.) ἐπὶ χρόνου: ὁ πρὸ τοῦ πόλεμος ὁ πρότερον πόλεμος.
προάγομαι εἰς τοῦτο περιέρχομαι εἰς τοιοῦτο σημεῖον.

προαίρεσις σκοπός· ἐκ προαιρέσεως ἀπὸ σκοποῦ.

προαιροῦμαι· προκμ.: προήρημαι (μετ' ἀπρμφ.) ἔχω ἀποφασίσει, εἴ-
μαι ἀποφασισμένος νὰ...

προαιπόλλυμαι χάνομαι πρότερον προαιπόλωλε τὸ ἔφ' ὅ ἀν ἐκ-
πλέωμεν ὁ σκοπὸς τοῦ ἑκάστοτε ἀπόπλου μας ἐκ τῶν προτέρων
ματαιοῦται.

προβάλλομαι (τὰς χεῖρας) προτείνω τὰς χεῖράς μου (πρὸς προφύλα-
ξίν μου).

προεῖτο, ἀδρ. τοῦ προΐεμαι.

προέρχομαι προχωρῶ· καὶ (ὅπως) πάντα μὴ λήσει ἡμᾶς προελ-
θόντα ἔτι πορρωτέρω καὶ πῶς τὸ κακὸν νὰ μὴ προχωρήσῃ ἐν
ἀγνοίᾳ μας ἀκόμη περισσότερον.

προέχω ὑπερέχω· πολλῷ προέχει εἶναι μέγα πλεονέκτημα.

προησόμεθα, τοῦ προΐεμαι.

προΐεμαι 1) μετὰ γνκ.: ἀμελῶ καὶ ἀφήνω νὰ μοῦ ξεφεύγῃ κάτι τι·
'Ολ. B, 2· 2) μετ' αἰτ.: α) ἀφήνω τινὰ εἰς τὴν τύχην του· 'Ολ. A,
12· β) ἐγκαταλείπω, ἀφήνω τι· τὸ προΐεσθαι ἀεὶ καθ' ἕκαστόν
τι τῶν πραγμάτων τὸ ν' ἀφήνωμεν πάντοτε νὰ φεύγουν ἀπὸ
μέσα ἀπὸ τὰ χέρια μας αἱ παρουσιαζόμεναι εὐκαιρίαι πρὸς δρᾶσιν,
ἡ μία μετὰ τὴν ἄλλην· εἰ 'Αμφίπολιν καὶ Ποτείδαιαν προεῖτο·
γ) παραμελῶ· τὸ παρὸν ἀεὶ τὴν ἑκάστοτε παρουσιαζομένην εὐ-
καιρίαν· 3) μετ' αἰτ. καὶ δοτ.: ἀφήνω τι εἰς τὴν διάκρισιν τινος·
Φιλ. B, 8· 4) μετ' αἰτ. καὶ γνκ. τοῦ τιμήματος: θυσιάζω τι ἀντί^τ
τινος· Φιλ. B, 10.

προκινδυνεύω διακινδυνεύω πρῶτος ἐν τῇ μάχῃ.

προλαμβάνω 1) μετ' αἰτ.: προκαταλαμβάνω· 'Ολ. B, 9· 2) ἀπολ.:
κρίνω πρότερον.

πρόσοισθε, ἀδρ. (κατὰ τὰ βαρύτονα) τοῦ προΐεμαι.

πρὸς 1) μετ' αἰτ.: α) ἐπὶ ἔχθρικῆς σημασίας: ἐναντίον τινός· 'Ολ. B,
14· πρὸς Ποτείδαιαν κατὰ τὸν πόλεμον ἐναντίον τῆς Ποτείδαιας·
β) ὡς πρὸς τι· πρὸς τὸ πράττεσθαι τὰ τοῦ πολέμου ταχὺ καὶ
κατὰ καιρὸν ὡς πρὸς τὴν ταχεῖαν καὶ ἔγκαιρον διεξαγωγὴν τῶν

πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων· γ) συμφώνως πρός τι. Όλ. Α, 11· 2) ἀπολ., ὡς ἐπίρρ.: προσέτι τάλαντα ἐνενήκοντα καὶ μικρόν τι πρός καὶ προσέτι δλίγον ἀκόμη (δηλ. δύο τάλαντα).

προσάγομαι δελεάζω.

προσδεῖ ὑπάρχει προσέτι ἀνάγκη οὐδενὸς ὑμῖν προσδεῖ πόρου δὲν χρειάζεσθε κανένα ἄλλον πόρον· οὐδὲ λόγου προσδεῖ (τοῦτο) δὲν χρειάζεται οὐδὲ νὰ λεχθῇ καν.

προσδόκιμός εἰμι περιμένομαι, ἀναμένομαι.

προσεδρεύω = προσκαθέζομαι· προσκαθεδεῖται καὶ προσεδρεύεται τοῖς πράγμασι θὰ ἔξακολουθήσῃ τὴν πολιορκίαν (τῶν ἐν τῇ Χαλκιδικῇ πόλεων) καὶ θὰ ἐπιμείνῃ εἰς αὐτήν.

προσέχω (μετὰ δτκ.) 1) ἔχω ἐστραμμένην τὴν προσοχήν μου εἰς τινὰ μετὰ τοῦ νοῦν: α) δίδω προσοχήν (σημασίαν) εἰς τινὰ εἰς τις ὑμῖν προσέξει τὸν νοῦν ἐὰν βεβαίως θέλετε νὰ δίδη τις προσοχὴν (σημασίαν) εἰς τοὺς λόγους σας· β) πείθομαι εἰς τινα, συμπράττω μετά τινος· Φιλ. Α, 6.

προσηγορίαί τίτλοι.

προσθήκη· ἡ δύναμις... ἐν προσθήκῃ ἡ δύναμις ὡς προσθήκη προστιθεμένη εἰς ἄλλην δύναμιν.

προσκαθεδεῖται, τοῦ προσκαθέζομαι.

προσκαθέζομαι κάθημαι ἐνώπιον πόλεως καὶ πολιορκῶ αὐτήν.

προσκρούω ἔρχομαι εἰς σύγκρουσιν πρός τινα· οἱ ἔμοι προσκρούσαντες ἔξι ἀρχῆς ἔκεινοι, οἱ ὅποιοι ἀνέκαθεν ἤσαν ἀντίπαλοι μου.

προσλαμβάνω λαμβάνω μὲ τὸ μέρος μου.

προσπεριβάλλομαι τι ἀποκτῶ ἔκτὸς τῶν ὑπαρχόντων καὶ νέον τι.

προσπολεμῶ πολεμῶ νομίζει τὸν Φιλιππον φοβερὸν προσπολεμῆσαί (τινα αὐτῷ) φοβερὸν διὰ νὰ πολεμήσῃ τις ἐναντίον του (φοβερὸν ἀντίπαλον).

προτίθεμαι (μετ' αἰτ.) προσδιορίζω τινά πθτκ. ἀπροσ.: προτίθεται (μετ' ἀπρμφ.) ἔχει προταθῆ (ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς ἐκκλησίας), πρόκειται νὰ...· Φιλ. Α, 1.

πρόφασις 1) ἀφορμή· ἡ πρώτη πρόφασις ἡ τυχοῦσα ἀφορμή· 2) δικαιολογία, πρόφασις τὰς προφάσεις (τῶν στρατηγῶν) ἀφελεῖν, οἱ στρατηγοὶ πολλάκις ἐγκατέλειπον τὸν κατὰ τοῦ Φιλίππου πόλεμον προφασιζόμενοι ὅτι δὲν ἐλάμβανον μισθόν.

προχειρίζομαι προετοιμάζω.

πρώτος· ώς ἐπίρρ.: τά πρῶτα κατ' ἀρχάς, στὴν ἀρχή τὴν πρώτην
κατὰ πρῶτον, κατ' ἀρχάς.

πταισμα ἀποτυχία.

πταιώ τι πάσχω ἀτύχημά τι.

πυλαία τὸ δικαίωμα τῆς συμμετοχῆς εἰς τὸ Ἀμφικτιονικὸν συνέδριον.

πω (πάντοτε μετ' ἀρνήσεως) μέχρι τοῦδε.

πώποτε μέχρι τοῦδε.

πῶς ἐπίρρ. ἐρωτητκ.: πῶς ἔτοίμως μὲ πόσην προθυμίαν.

P

ῥάβδιος· συγκριτ.: ῥάβων, ῥάσον· ἔχρωμεθα ἂν τῷ Φιλίππῳ ῥάβονι
(δηλ. πολεμεῖσθαι) θὰ εἴχαμεν νὰ κάμωμεν μὲ ἓνα Φίλιππον
εὐκολοπολεμήστερον· ἐπίρρ.: ῥάβδιως ἀπερισκέπτως.

ῥάθυμος ζῶ μὲ ράθυμίαν· (μῆ) φρανῶμεν ἔρραθυμηκότες ἐπὶ πολ-
λῶ (τόκῳ) ὅτι μὲ μεγάλην μας θυσίαν (ζημίαν) ἔχομεν ζήσει μὲ
ῥάθυμίαν.

ῥαίζω (ῥάβων) καλυτερέω, ἀναλαμβάνω ἐκ τῆς ἀσθενείας μου.

ῥάστωνη ἀνάπταυσις.

ῥῆγμα κάταγμα, σπάσιμο.

ῥητὸς ὁ λεγόμενος, περὶ οὗ δύναται νὰ γίνεται λόγος, ὁ φανερός.

ῥήτωρ· ῥήτωρ (ἐστιν) ἡγεμῶν ἐκατέρων καὶ στρατηγός (ἐστιν)
ὑπὸ τούτῳ ἔνας ρήτωρ εἶναι ἀρχηγὸς ἐκάστου τῶν δύο πολιτι-
κῶν κομμάτων καὶ ἔνας στρατηγὸς ὑπὸ τὰς διαταγὰς αὐτοῦ (ὅπως
ἐν τῇ συμμορίᾳ ἤσαν ὁ ἡγεμῶν καὶ ὁ ἐπιμελητῆς).

ῥοπή ἐπιρροή, ἐπίδρασις μεγάλη ῥοπή (ἐστιν ή τύχη) = μεγάλην
ῥοπὴν ἔχει ή τύχη.

S

σαθρὸς βεβλαμμένος· σαθρὸν βιλάψιμον· τὰ σαθρὰ τῶν ἔκεινου πρα-
γμάτων τὰ ἀσθενῆ μέρη ἔκεινου· τὰ μέρη, ὅπου ἔκεινος εὐκόλως
δύναται νὰ προσβληθῇ.

Σίγειον πόλις τῆς Μ. Ἀσίας παρὰ τὸν Ἐλλήσποντον πλησίον τοῦ ὁ-
μωνύμου ἀκρωτηρίου.

σκαιότης τρόπων μωρία, ἡλιθιότης.

σκέψαιτο, βλ. σκοπῶ.

σκήπτομαι προφασίζομαι.

σκῆψις πρόφασις, δικαιολογία.

σκοπῶ 1) μετ' αἰτ.: α) προσέχω, κοιτάζω τι· 'Ολ. B, 2· β) παρατηρῶ, ἔχω ύπ' ὅψει τι· Φιλ. A, 4· γ) ἀποβλέπω εἰς τινός σκοπῶ τὴν Ιδίαν ἀσφάλειαν ἀποβλέπω εἰς τὴν ἀτομικήν μου ἀσφάλειαν· 2) ἐπομένης πλαγίας ἐρωτήσεως: ἔξετάζω· οὐ γὰρ δεῖ (ύμᾶς) σκοπεῖν, ἄττα (=ἄτινα) ποτ' ἔσται (τὰ μέλλοντα), ἀλλὰ (δεῖ) εὖ εἰδέναι, δτι (ταῦτα, τὰ μέλλοντα) φαῦλα ἔσται· 3) περὶ τινος σκέπτομαι περὶ τινος: 'Ολ. A, 1. — Μέσον: **σκοποῦμαι** (μέλλ. σκέψομαι, ἀρό. ἐσκεψάμην, πρκμ. ἐσκεμματι) 1) μετ' αἰτ.: α) σκέπτομαι περὶ τινος ἐκ τῶν προτέρων· ἐσκεμμένος χρήσιμόν τι προεσκεμμένος, προμελετημένος, ἵνα προτείνῃ κατί τι χρήσιμον· β) ἔχω ύπ' ὅψει τι· 'Ολ. B, 12· γ) ἔξετάζω τι· (τὰ πράγματα) μετ' ἀληθείας συμφώνως μὲ τὴν ἀλήθειαν (ὅπως ἀληθῶς συνέβησαν)· 'Ολ. B, 4· 2) ἐπομένης πλαγίας ἐρωτήσεως: σκέπτομαι· 'Ολ. A, 14· 3) ἔκ τινος συμπεραίνω ἔκ τινος· 'Ολ. B, 17. **σπουδάζω** περὶ τι προθύμως ἀσχολοῦμαι εἰς τι.

στρατεύομαι ἐκπληρῶ τὴν στρατιωτικήν μου ὑπηρεσίαν.

στρατηγοί, κατ' ἔτος ἔξελέγοντο δέκα **στρατηγοί** ἔχοντες τὴν ἀνωτάτην ἀρχὴν ἐν τῷ πεζικῷ· ὑπὸ τὰς διαταγὰς τούτων ἤσαν οἱ δέκα **ταξίαρχοι** ἐκλεγόμενοι ἕκαστος ἔξι ἔκάστης φυλῆς. Τὴν δ' ἀνωτάτην ἀρχὴν ἐν τῷ ἵππικῳ εἶχον οἱ δύο **ἱππαρχοί** ἐκλεγόμενοι ἔξι ἀπάντων τῶν πολιτῶν· ὑπὸ τὰς διαταγὰς τῶν ἱππάρχων ἤσαν οἱ δέκα **φύλαρχοι**.

στρατηγοῦμαι ὑπὸ τινος διευθύνομαι ὑπὸ τινος (ώς ύπὸ στρατηγοῦ). τὰ **στρατηγούμενα** τὰ ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ πραττόμενα, αἱ πράξεις τοῦ στρατηγοῦ.

στρατιωτικός: **χρήματα στρατιωτικὰ** χρήματα διὰ στρατιωτικὰς ἀνάγκας. 'Ο. Δημοσθένης ἐννοεῖ τὰ **θεωρικά**, δηλ. τὰ χρήματα, τὰ ὅποια ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ δημαγωγοῦ Κλεοφῶντος (422) διενέμοντο κατὰ τὰς ἑορτὰς εἰς τοὺς ἀπόρους πολίτας πρὸς πληρωμὴν τῆς εἰς τὸ θέατρον εἰσόδου καὶ πρὸς δαπάνην ἐν ταῖς ἑορταῖς. Τὰ χρήματα ταῦτα ἐπληρώνοντο ἐκ τῶν περισσευμάτων τῶν δημοσίων εἰσπράξεων· ἐν καιρῷ ὅμιλος πολέμου ὀρίζετο διὰ νόμου νὰ δαπανῶνται ταῦτα εἰς τὰς στρατιωτικὰς ἀνάγκας. 'Αλλ' ὅτε διηγύθυνε τὰ πράγματα τῶν Ἀθηνῶν (ἀπὸ τοῦ 354) ὁ Εὔβουλος, ἡκυρώθη ὁ νόμος οὗτος καὶ ἔκτοτε κατ' ἔτος, εἴτε εἰρήνη ἦτο εἴτε πόλεμος, διενέμοντο τὰ περισσεύματα εἰς τὸν λαὸν ώς **θεωρικά**.

στρέμμα α ἔξαρθρωσις, στραγγούλισμα.

συγκροτῶ γυμνάζω· συγκεκροτημένος τὰ τοῦ πολέμου καλῶς γυ-
μνασμένος εἰς τὰ πολεμικά.

συγχωρῶ παραχωρῶ.

συλλαμβάνω (μετὰ δτκ. προσωπ.) λαμβάνω μέρος μετά τινος ἄλλου,
βοηθῶ τινα.

συμμαχικός· τὰ: συμμαχικά (πράγματα) οἱ σύμμαχοι.

συμμορίαι ὡργανωμέναι πολιτικαὶ ὅμαδες· κατὰ συμμορίας εἰσε-
φέρετε, τὸ κατὰ συμμορίας φορολογικὸν σύστημα, ὅπερ ἐψηφίσθη

τὸ 378/7, ἵνα τοιοῦτόν τι: οἱ ὑπόχρεοι νὰ εἰσφέρουν εἰσφορὰς
κατενέμοντο εἰς συμμορίας — ἀγνωστὸν πόσας —, ἐκάστης τῶν
ὅποιων προτίσταντο δύο, ὁ ἡγεμών καὶ ὁ ἐπιμελητής, ἐκλεγό-
μενοι ἐκ τῶν πλουσιωτάτων εἰς τὰς συμμορίας κατενέμοντο πολλοὶ
ἡ δλίγοι ἀναλογίας τῶν εἰσφορῶν, τὰς ὅποιας εἰσέφερον, οὕτως ὥστε
ἔξι ἐκάστης αὐτῶν εἰσεπράττετο τὸ αὐτὸ περίπου ποσὸν χρημάτων.
Τὴν πρώτην τάξιν τῆς τιμήσεως ἀπετέλουν οἱ 300 πλουσιώτατοι,
κατανεμημένοι εἰς πάσας τὰς συμμορίας· οὗτοι, ἵνα θέτουν ἀμέσως
εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ δῆμοσίου τὰ ποσά, τῶν ὅποιων τοῦτο εἶχεν
ἀνάγκην, ἐπλήρωνον προκαταβολικῶς τὸ σύνολον τῆς τεταγμένης
εἰσφορᾶς, κατέπιν δὲ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς αὐ-
τοὺς μέρους εἰσέπραττον τὸ ὑπόλιτον αὐτοὶ παρὰ τῶν συμμοριτῶν
των· ὡς προκαταβάλλοντες δὲ τὸ σύνολον τῆς τεταγμένης εἰσφορᾶς
ῆσαν οἱ 300 οὗτοι πανίσχυροι καὶ ἤγον καὶ ἔφερον τοὺς λοιποὺς
συμμορίτας.

συμπαραθέω τρέχω ὅμοι παραπλεύρως.

συμπλέκομαι ἐπὶ πολέμου: ἐκρήγνυμαι.

συμπονῶ 1) ὑφίσταμαι μαζὶ τοὺς κόπους καὶ τὰς ταλαιπωρίας (τοῦ
πολέμου): 'Ολ. Β, 2: 2) συνεργάζομαι· ἀλλο οὐδ' ὅτιοῦν συμ-
πονῶ εἰς τίποτε ἄλλο, οὐδὲ εἰς τὸ παραμικρόν, δὲν συνεργάζομαι.

συμφέρει τί τινι εἶναι τι συμφέρον (ῶφέλιμον) εἰς τινα, ὡφελεῖ τί
τινα: 'Ολ. Α, 1· Φιλ. Β, 12: ὡς συμφέροι ἀν ὑμῖν μάλιστα
κατὰ τρόπον, ὁ ὅποιος παρὰ πολὺ θὰ συνέφερεν εἰς σᾶς: 'Ολ. Α, 6·
ἄν μη πεπεισμένος ὡς καὶ συνοίσειν (ὑμῖν).· Φιλ. Α, 51: οὕ-
τως εἰδέναι συνοίσον (=οἵτι συνοίσει, δηλ. τὸ τὰ βέλτιστα
εἰπεῖν) καὶ τῷ τὰ βέλτιστα εἰπόντι οὕτω νὰ γνωρίζω, ὅτι ἡ
ἀρίστη γνώμη θὰ ὡφελήσῃ καὶ τὸν εἰπόντα αὐτήν· Φιλ. Α, 51.

συναίρομαι (= σὺν τῇ τύχῃ αἴρομαι) τὰ πράγματα μὲ τὴν βοήθειαν τῆς τύχης ἐπιλαμβάνομαι τῶν πραγμάτων.

συναιρώ συστέλλω, περιορίζω· συνελόντι ἀπλῶς (εἰπεῖν) = ἵνα συνελῶν τὸν λόγον ἀπλῶς εἴπω για νὰ ὁμιλήσω συντόμως καὶ ἀπλῶς (όρθα κοφτά).

συναμφότερον τοῦτο αὔτη ἡ δύναμις ἡ Μακεδονικὴ συνηνωμένη (μετὰ τῆς τῶν Ὀλυμπίων).

συναναλίσκω· συνανήλωσε (γνωμικ. ἀόρ.) καὶ τὸ μεμνῆσθαι τὴν χάριν μαζὶ μὲ τὰ χρήματα (τὰ ὅποια ἔλαβε) ἀποθάλλει καὶ τὴν ἀνάμνησιν τῆς εὐεργεσίας.

σύνειμι συναναστρέφομαι· οἱ συνόντες οἱ μετέχοντες εἰς κάποιαν συναναστροφὴν (τὰ διάφορα πρόσωπα μιᾶς συναναστροφῆς).

συνίημι ἐννοῶ.

συνίσταμαι 1) ὀργανοῦμαι· τὰ πράγματα συνίστανται ὑπ' εύνοίας ἢ σύστασις μιᾶς συμμαχίας προέρχεται ἐξ (ἀμοιβαίας) ἀγάπης· Ὁλ. Β, 9· 2) εἶμαι ἐν τῷ γίγνεσθαι· συνίσταται τὰ πράγματα τὰ πράγματα εἶναι ἐν τῷ γίγνεσθαι: θολώνει ὁ πολιτικὸς ὄριζων, συσσωρεύονται τὰ νέφη· Φιλ. Β, 35.

σύνοιδα ἐμαυτῷ 1) μετ' αἰτ.: συναισθάνομαι τι· 2) μετὰ μτχ.: συναισθάνομαι ὅτι.

συνοίσειν τοῦ συμφέρει.

συνοίσον, βλ. συμφέρει.

συνορῶ λαμβάνω ὑπ' ὅψιν.

σύνταξις τάξις, διακανονισμός· μίαν σύνταξιν εἶναι τὴν αὐτὴν τοῦ τε λαμβάνειν καὶ τοῦ ποιεῖν τὰ δέοντα μία τάξις (μία διάταξις τῶν πραγμάτων) νὰ ὑπάρχῃ ἡ αὐτὴ καὶ εἰς τὴν λῆψιν τῶν χρημάτων καὶ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντος.

συντάττω κατά τινος συστηματικῶς διευθύνω. κατά τινος.

συστῆ, τοῦ συνίσταμαι.

σφαλερός οὐχὶ σταθερός.

σώζω 1) διασώζω, διαφυλάσσω· Ὁλ. Α, 11· 2) ἀνορθώνω· Φωκέας σώζει σκέπτεται ν' ἀνορθώσῃ τοὺς Φωκεῖς (διὰ τῆς ἀνοικοδομήσεως τῆς Ἐλατείας, ἡ ὅποια θὰ ισοδυνάμει πρὸς πολιτικὴν ἀνόρθωσιν τῶν Φωκέων).

Τ

τὰ μὲν... τὰ δὲ... τὰ δὲ ἄλλοτε μὲν... ἄλλοτε δὲ... ἄλλοτε δέ.
τακτὸς ὥρισμένος.

ταλαιπωρῶ ταλαιπωροῦμαι.

ταμίαι οἰκονομικοὶ ἄρχοντες ἐν Ἀθήναις ἔργον ἔχοντες τὴν ταμίευσιν
τῶν εἰσπραχθέντων καὶ διαθεσίμων χρημάτων.

τᾶν ἀκλιτὸν μόριον ἐν τῇ φράσει ὡς τᾶν φίλε μου.

ταξίαρχοι, βλ. στρατηγοί.

ταράττομαι περιέρχομαι εἰς ἐσωτερικάς ταραχάς.

ταύτη, βλ. οὗτος.

ταύτὸν = τὸ αὐτό· μὴ πάθητε ταύτὸν ὅπερ καὶ πρότερον (ἐπά-
θετε)· ὁ Δημοσθ. διὰ τοῦ ὅπερ καὶ πρότερον (ἐπάθετε) ὑπο-
νοεῖ τὰς ἀπωλείας τῶν πόλεων Ἀμφιπόλεως, Πύδνης, Ποτειδαίας
καὶ ἄλλων, τὰς ὀφειλομένας εἰς τὴν ἀδράνειαν τῶν Ἀθηναίων.

ταχύς· τὸ οὐδ. ταχὺν ὡς ἐπίρρ.: οἱ «ταχὺ» καὶ «τήμερον» εἰπόν-
τες = ὅσοι ἀν εἴπωσι «ταχὺ» καὶ «τήμερον». — 'Υπερθ. Ταχίστος· τὴν ταχίστην (δηλ. ὀδὸν) ὡς ἐπίρρ.: τάχιστα.

τεθνᾶσι τῷ δέει εἶναι πεθαμένοι ἀπὸ τὸν φόβον, φοβοῦνται (τὰς ἀπο-
στολὰς αὐτὰς) σὰν τὸ Χάρο.

τελευταῖος· τὰ τελευταῖα ὡς ἐπίρρ.: τὰ τελευταῖα πρώην τελευ-
ταῖον πρὸ δλίγου.

τελευτῶ εἴς τι καταλήγω εἴς τι.

τέλος δαπάνη, ἔξοδον.

τέως 1) μέχρι τοῦδε: 'Ολ. A. 7· 2) = ἔως ἐφ' ὅσον: 'Ολ. B. 21
τηλικοῦτος 1) τόσον μέγας: 'Ολ. A. 9· 2) τόσον μικρός: ἐπειδὸν
διάδξω, διότι (= διατί) οἷμαι τηλικαύτην τὴν δύναμιν ἀπο-
χῆν.

τηνικαῦτα τότε.

τίθημι 1) μετ' αἰτ. καὶ γνκ. κατηγορηματικῆς: ἀποδίδω (καταλογίζω)
τι εἴς τι: 'Ολ. A. 10· 2) μετὰ δύο αἰτ.: θεωρῶ τι ὡς τι· τὸ μήτε
πεπονθέναι (ἥμας)... θείην ἀν εὑεργέτημα τῆς παρ' ἔκεινων
εὔνοίας (προερχόμενον ἐκ τῆς εὐνοίας ἔκεινων, δηλ. τῶν θεῶν).

Τιμόθεος υἱὸς τοῦ Κόνωνος, ἐπιφανῆς στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων ἔχων
τὴν ὑποστήριξιν τοῦ βασιλέως τῆς Μακεδονίας Περδίκκα ἐπολέμησε
τὸ 364 κατὰ τῶν 'Ολυμψίων καὶ ἀφήρεσεν ἀπ' αὐτούς τὰς πόλεις
Ποτειδαίαν καὶ Τορώνην.

τις, τι· 1) μέγας τις, σημαντικός· Ὁλ. B, 1, 14· Φιλ. B, 12· 2) μετ' ἐπιθ.: λίαν, πολύ· δύσκολος τις ἀνθρωπος.

τις, τι· τὸ οὐδ. τις ὡς ἐπίρρ.: πᾶς, διατί· μετὰ μορίου: τι δήποτε διατὶ ἔραγε.

τοι βεβαίως, τῇ ἀληθείᾳ.

τοιγαροῦν σύνδ. συμπερασμτκ.: δι' αὐτὸ ἀκριβῶς, λοιπόν.

τόπος γεωγραφικὴ θέσις: ἐν τῷ πληθ. τόποι δχυραὶ θέσεις.

τραχύς είμι ἀγανακτῶ.

τρέπομαι τρέπω μὲ τὸ μέρος μου (πρὸς δφελός μου)· (μὴ) τρέψηται καὶ παρασπάσηται τι τῶν ὅλων πραγμάτων. μήπως τρέψῃ μὲ τὸ μέρος του (πρὸς δφελός του) καὶ παρασύρῃ σπουδαῖόν τι σημεῖον τῆς ὅλης πολιτικῆς καταστάσεως.

τριήραρχος ὁ ἀναλαμβάνων νὰ ἔξοπλίσῃ τριήρη, τὴν δόποιαν παρελάμβανε παρὰ τῆς πόλεως.

τριηραρχῶ ἔξοπλίζω τριήρη (εἰς ὑπηρεσίαν τοῦ δημοσίου): τοῖς δὲ (δῆλ. τοῖς εὐπόροις καὶ τῇ μεσαίᾳ τάξει τῶν πολιτῶν) ἀναγκάζεσθαι τριηραρχεῖν.

τροφὴ 1) διατροφή, συντήρησις· Φιλ. A, 28· 2) σιτηρέσιον· Φιλ. A, 19. τυραννίς· ωσπερ ἐκ τυραννίδος ὑμῶν ὥσταν νὰ ἤσαν τύραννοι ὑμῶν. τύχη· τὸ τῆς τύχης ἢ τὰ τῆς τύχης ἢ τύχη.

Γ

ὑβρίζω (συμπερι)φέρομαι αὐθαδῶς.

ὑβρις 1) αὐθάδεια, θρασύτης· Φιλ. A, 3, 37· 2) ὑπεροψία· Φιλ. B, 30· 3) προσβολὴ· Ὁλ. A, 27.

ὑβριστής ὑπερόπτης καὶ ἀλαζών.

ὑπάγομαι, ἔξαπατῶμαι.

ὑπάρχω 1) ἀρχίζω· πιθκ. τὰ παρὰ τῶν θεῶν ἡμῖν ὑπηργμένα αἱ εὐεργεσίαι, αἱ ὄποιαι ἔχουν γίνει εἰς ἡμᾶς αὐτοπροαιρέτως ἐκ μέρους τῶν θεῶν: αἱ εὐεργεσίαι, τὰς ὄποιας οἱ θεοὶ αὐτοπροαιρέτως μᾶς ἔχουν κάμει· 2) ὡς καὶ νῦν, ὑπάρχω· τὴν ὑπάρχουσαν καὶ τὴν οἰκείαν ταύτην (χώραν) καρπούμενοι τὴν χώραν ταύτην, τὴν δόποιαν ἔχετε καὶ ἡ ὄποια (κληρονομικῶς) σᾶς ἀνήκει· 3) ἀρκῶ· Φιλ. A, 37· 4) μετὰ μτχ. ὡς περίφρασις: ἐθέλοντας ὑπάρχειν

= ἔθέλειν· 5) ἀπροσ. ὑπάρχει = ἔξεστι· ὑπάρχειν ὑμῖν χειμαδίῳ χρῆσθαι.

ὑπηργμένων, πθτκ. πρκμ. τοῦ ὑπάρχω (βλ. τὸ ρ.).

ὑπέρ μετὰ γνκ.: 1) διὰ τὸ καλόν τινος, πρὸς ὅφελός τινος Φιλ. B, 1.

2) πρὸς δήλωσιν αἰτίας· διὰ τι: ἡ ὑπέρ τῶν πραγμάτων αἰσχύνη ἢ διὰ τὰ κακῶς γενόμενα καταισχύνη· 3) = περὶ μετὰ γνκ.: Ὁλ. B, 1, 3· Φιλ. A, 1.

ὑπερβαίνω παρέρχομαι, παραλείπω· ὑπερβαίνω τι τῷ λόγῳ ἀποσιωπῶ τι ἐν τῷ λόγῳ· καὶ τὰ πράγματα ὑπερβήσεται (ταῦτα) καὶ ἡ πραγματικότης (ὅπως δηλ. καὶ ὁ ρήτωρ) θὰ ὑπερπηδήσῃ ταῦτα (θὰ κάμη ὥστε νὰ μὴ ὑπάρχουν, νὰ μὴ ἔχουν γίνει).

ὑπερεκπλήττομαι· οἱ ὑπερεκπελληγμένοι τὸν Φίλιππον οἱ μετὰ θαυμασμοῦ καὶ ἐκπλήξεως προσβλέποντες τὸν Φίλ.

ὑπέχω δίκην τιμωροῦμαι.

ὑπὸ μετὰ γνκ.: ἔνεκα.

ὑπόθεσις βάσις.

ὑπολαμβάνω 1) σχηματίζω γνώμην (περὶ τινος)· Φιλ. B, 9· 2) νομίζω, θεωρῶ· Φιλ. B, 17.

ὑπομένω μετ' ἀπρμφ.: δέχομαι νά· οὔτε αὐτὸς ἂν ὑπέμεινα πρεσβεύειν οὔτε ἔγω αὐτὸς θὰ ἐδεχόμην ν' ἀποτελέσω μέλος τῶν (πρὸς τὸν Φίλ.) πρεσβειῶν· πρὸς τὸν Φίλ. ἀπεστάλησαν δύο πρεσβεῖαι τῶν Ἀθην.: ἡ πρώτη, διὰ νὰ προετοιμάσῃ τὰ πράγματα πρὸς συνομολόγησιν εἰρήνης καὶ συμμαχίας μετὰ τοῦ Φιλ., ἡ δὲ δευτέρα, διὰ νὰ κυρωθῇ ἡ εἰρήνη διὰ τῆς ὀρκωμοσίας τοῦ Φιλ.. καὶ εἰς τὰς δύο πρεσβείας ἔλαβε μέρος ὁ Δημοσθένης.

ὑπόπτως ἔχω πρός τινα ὑποπτεύω τινά, δυσπιστῶ πρός τινα.

ὑποστέλλομαι 1) ἐκ φόβου συστέλλομαι· Φιλ. A, 51· 2) ἀπὸ φόβου ἀποφεύγω νὰ ὄμιλήσω· Ὁλ. A, 16.

ὑστερίζω καθυστερῶ· ὑστερίζω ἀπάντων καθυστερῶ εἰς ὅλα (ῶστε νὰ μὴ δύναμαι νὰ ἐπωφελοῦμαι παρουσιαζομένην τινὰ εὐκαιρίαν).

ὑστερίζω τῶν καιρῶν φθάνω ἀργά διὰ τὰς περιστάσεις, δὲν ἐπωφελοῦμαι τὰς εύνοϊκὰς περιστάσεις.

Φ

φαίνομαι (πρκμ. πέφηνα) παρουσιάζομαι.

φαῦλος μηδαμινός, ἀνάξιος λόγου.

φενακίζω ἀπατῶ.

φημὶ βεβαιῶ.

φιλοπραγμοσύνη ἀκατάπαυστος ἐνασχόλησις εἰς πολλά.

φιλοτιμία φιλοδοξία· φιλοτιμίφ τινὰ ἀπωθῶ ἀπὸ φιλοδοξίαν ἀπομακρύνω τινὰ (ἀπὸ πλησίον μου)· 'Ολ. Β, 18· 2) δόξα· 'Ολ. Β, 3· ἡ ἀπὸ τούτων (γιγνομένη) ἡ ἐκ τούτων τῶν κατορθωμάτων (τοῦ Φιλ.) προερχομένη· 'Ολ. Β, 16.

φροντίζω (μετὰ γν.) σκέπτομαι διά τι· φροντίσαι ἡμᾶς τῶν λοιπῶν (οὐδ.) νὰ σκεφθῶμεν δι' ὅ, τι μᾶς ὑπολείπεται ἐκ τῆς τύχης· ὁ Δημοσθ. ἐννοεῖ τὰ πλεονεκτήματα, τὰ ὅποια θὰ ἔχουν οἱ Ἀθην. ἐκ τῆς μετὰ τῶν 'Ολυμθίων συμμαχίας.

φρονῶ σκέπτομαι.

φυλάττω περιμένω.

φύσομαι· πρκμ. πέφυκα εἶμαι ἐκ φύσεως· πολὺ ῥᾶσιν πέφυκε (τὸ) φυλάττειν (τοὺς ἀνθρώπους) πάντα ἔχοντας (κάθε πρᾶγμα, δταν τὸ ἔχουν) ἢ (τὸ) ατήσασθαι (πάντα μὴ ἔχοντας).

φύσις· ἡ φύσις τῶν εὑρούντων ἐν αὐτῇ κέκτηται οἱ συνετοὶ ἄνθρωποι ἐκ φύσεως ἔχουν μέσα των φύσιν ἔχον ἐστὶ = ἔχει φύσιν εἶναι φυσικόν.

Φωκικὸς πόλεμος· οὗτος ἔξερράγη τὸ 355 καὶ διήρκεσε μέχρι τοῦ 346· εἰς αὐτόν, ὁφειλόμενον κυρίως εἰς τὴν ἔχθραν τῶν Θεσσαλῶν καὶ Θηβαίων κατὰ τῶν Φωκέων, ἀφορμὴν ἔδωκεν ἡ εἰς τοὺς τελευταίους ἀποδιδομένη κατάληψις τόπων τινῶν ἐκ τῶν ἀνηκόντων εἰς τὸ Ἱερὸν τῶν Δελφῶν.

φωρῶμαι ἀποκαλύπτομαι, ξεσκεπάζομαι.

X

χαίρω τοῖς αὐτοῖς εὐρίσκω εὐχαρίστησιν εἰς τὰ ἵδια πράγματα. χαλεπός δυσάρεστος· πολλὰ καὶ χαλεπά· διὰ τούτων ὁ Δημοσθένης ἐννοεῖ τὴν εἰσφοράν, τὴν αὐτοπρόσωπον ἐκστρατείαν κ.τ.τ.

χάρις εὐχαρίστησις· ἡ τῶν λόγων χάρις... ἔργω ζημία γίγνεται οἱ εὐχάριστοι (διὰ τὸ περιεχόμενόν των, οἱ ἀποκρύπτοντες δῆλ. τὴν ἀληθῆ τῶν πραγμάτων κατάστασιν) λόγοι... πράγματι καταλήγουν εἰς βλάβην· πρὸς χάριν λέγω δμιλῶ πρὸς εὐχαρίστησιν τῶν ἀκροατῶν μου.

χειμάδιον χειμαδίο.

χείρ· οἱ ὑπὸ χεῖρα οἱ δύντες ὑπὸ τὴν ἔξουσίαν τινός.

χειροτονῶ τι δι' ἀνατάσεως τῶν χειρῶν φηφίζω τι χειροτονήσετε
(ἀντὶ προστκτ.: χειροτονήσατε), δηλ. & ἐγώ γέγραψα (= τὴν
πρότασίν μου).

χορηγὸς δι καταβάλλων τὴν δαπάνην πρὸς κατάρτισιν χοροῦ διὰ τὸ
θέατρον.

χρῶμαι 1) μετὰ δτκ.: α) κάμνω καλὴν χρῆσίν τινος, ἐπωφελοῦμαι τι.
χρῶμαι τοῖς πράγμασι ἐπωφελοῦμαι τὰς περιστάσεις· ἀν βου-
λώμεθα χρῆσθαι (αὐτῇ, δηλ. τῇ συμμαχίᾳ)· β) ἔχω τι Ὁλ. Α,
14· γ) κανονίζω τι· Φιλ. B, 7· δ) ἔρχομαι εἰς σχέσεις μέ τινα· Ὁλ.
B, 7· ε) χρῶμαι στρατοπέδῳ διατηρῶ στρατόπεδον· ζ) οἱ δρθῶς
πολέμῳ χρώμενοι οἱ θέλοντες νὰ διεξαγάγουν ἐπωφελῶς ἐνα πό-
λεμον· 2) μετὰ δτκ. καὶ αἰτ. (συστοίχου): Φ. χρήσεται (= τίνα
χρῆσιν [= πῶς] χρήσεται) τῇ δυνάμει.

χωρία δχραὶ θέσεις.

χωρὶς χωριστά· οἱ χωρὶς οἰκοῦντες οἱ κατοικοῦντες χωριστὰ (ἀπὸ
τοὺς μέχρι τοῦδε κυρίους των), δηλ. οἱ ἀπελεύθεροι.

Ψ

ψηφίζομαι· πρὸς τὰς ἑλπίδας... ἐψηφίσασθε ἐψηφίσατε ἀποβλέ-
ποντες εἰς τὰς ἑλπίδας (τὰς ὄποιας ἐνέβαλον εἰς σᾶς οἱ πρέσβεις
περὶ τῶν ἐκ τῆς εἰρήνης ἀγαθῶν).

Ω

ῶρα 1) ἐποχὴ τοῦ ἔτους· Ὁλ. B, 23· 2) ἡ καλὴ ἐποχὴ τοῦ ἔτους (δηλ.
τὸ ἔαρ)· Φιλ. A, 32.

ῶς 1) ἐπίρρ.: α) καθὼς· ώς ἐπιών ώσαν ἐξ ἐφόδου· τὸ πλῆρες θά-
ῆτο: οὕτως ώς ἀναιρεῖται τις ἐπιών· τὰ μὲν ώς ἂν ἔλων
τις ἔχοι = τὰ μὲν (ἔχει) ώς τις ἔχοι ἂν (αὐτὰ) ἔλων πολέ-
μῳ· κατ' ἔννοιαν: ἄλλα μὲν κατέχει διὰ τῆς βίας· ώς οὐκ ἔδει
ὅπως δὲν ἔπερπε (κατ' ἔννοιαν: δυστυχῶς); β) μετ' ἐπιρρ. θετικοῦ
βαθμοῦ εἰς ἐνίσχυσιν αὐτοῦ· ώς ἀληθῶς πράγματι, τῷ δηντι· ώς
ἐτέρως ὅλως διαφορετικά· ὑπολαμβάνω ώς ἐτέρως σχηματίζω
γνώμην ὅλως διαφορετικὴν· ώς ἄλλως ὅλως διαφορετικά: μάτην·
γ) ώς τὰ πολλὰ ώς ἐπὶ τὸ πολύ, συνήθως. 2) σύνδεσμος α) αἰτλγ.:
διότι· Ὁλ. A, 3, 28· β) συμπερασμ. = ὥστε· τίθεται μετὰ τοῦ ἦ-

ώς β' δρος συγκρίσεως· ή ως τῷ λόγῳ τις ἀν εἶποι = ή ὥστε τῷ λόγῳ (τινὰ) ἀν εἰπεῖν· 3) μετ' ἀπρμφ. περιορίζει κάπως Ισχυρισμόν· ως ἔπος εἰπεῖν γιὰ νὰ πῶ ἔτσι· οὐδέν ως ἔπος εἰπεῖν σχεδὸν οὐδέν· ως ὑπομνῆσαι διὰ νὰ ὑπενθυμίσω : πρὸς ὑπενθύμισιν· 4) μετὰ μτχ.: ως ἐγνωκότων ὑμῶν καὶ πεπει- σμένων διότι κατὰ τὴν γνώμην μου ἔχετε γνωρίσει καὶ ἔχετε πει- σθῇ (περὶ τούτου, δτι δηλ. πρέπει νὰ θέλετε νὰ πράττετε τὰ δέοντα)· ως πάντα ταῦτ' εἰδὼς ως ἐὰν ἐγνώριζεν ὅλα ταῦτα (δηλ. τὰ μυστικὰ σχέδια τοῦ Φιλίππου)· 5) ἐμφαντικὸν ἐπιφώνημα: πόσον· 'Ολ. Α, 14· Φιλ. Α, 3· 6) πρόθεσις : πρός, εἰς· ως τούτους... ως ἔκεινους εἰς τοῦτο τὸ πολιτικὸν κόρμα... εἰς ἔκεινο τὸ κόρμα. ὥσπερ ἀν εἰ (ἐλλειπτικῶς): ὥσπερ ἀν εὶ πολεμοῦντες τύχοιτε = ὥσπερ ἀν ἐναντιωθείητε, εὶ πολεμοῦντες (Φιλίππω) τύ- χοιτε.

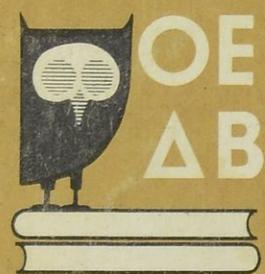
ώστε (μετ' ἀπρμφ.) = ἐφ' ὧτε (μετ' ἀπρφμ.) ὑπὸ τὸν δρον νά.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Α. Δημοσθένους λόγοι	Σελ.	1 - 91
1. Εἰσαγωγὴ	»	7 - 9
2. Κείμενον	»	11 - 51
α) Α' Ὁλυνθιακὸς	»	11 - 19
β) Β' Ὁλυνθιακὸς	»	19 - 27
γ) Α' κατὰ Φιλίππου	»	28 - 41
δ) Β' κατὰ Φιλίππου	»	42 - 51
3. Λεξιλόγιον	»	53 - 91

ΕΚΔΟΣΙΣ ΙΖ', 1971 (VI) - Αντ. 74.000 - Σύμβασις 2127 / 13 - 4 - 71
Έκτυπωσις - Βιβλιοδεσία Μ. ΠΕΧΛΙΒΑΝΙΔΗΣ & Σια Α.Ε.

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής